

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om betalningsinstitut och vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om betalningsinstitut och att direktivet om betaltjänster på den inre marknaden genomförs, med undantag för bestämmelserna om betaltjänster.

I lagförslaget föreskrivs om rätten att tillhandahålla betaltjänster. Det innehåller bestämmelser om förutsättningarna för att bevilja auktorisation för betalningsinstitut, om affärsverksamhet som är tillåten för betalningsinstitut, om skyddande av kundmedel, om kapitalkrav för betalningsinstitut samt om filialetablering i en annan stat. Dessutom föreskrivs i lagen om de förutsättningar under vilka en fysisk eller juridisk person får tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation.

Det föreslås att Finansinspektionen ska övervaka att lagen efterlevs.

Dessutom föreslås att det stiftas en lag om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland samt att det med anledning av den föreslagna lagen om betalningsinstitut görs ändringar i kreditinstitutslagen, lagen om värdepappersföretag, lagen om Finansinspektionen, lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift, lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt i bokföringslagen.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft den 1 november 2009, då tidsfristen för genomförande av direktivet går ut.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
2.1.1 Kreditinstitutslagen	4
2.1.2 Lagen om Finansinspektionen.....	5
2.1.3 Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism	6
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU.....	7
2.2.1 Betaltjänstdirektivet.....	7
2.3 Bedömning av nuläget	13
2.3.1 Bedrivande av verksamhet som betalningsinstitut och tillhandahållande av betaltjänster	13
2.3.2 Finansinspektionens befogenheter.....	15
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	16
3.1 Allmän målsättning	16
3.2 De viktigaste förslagen.....	16
3.2.1 Lagen om betalningsinstitut	16
3.2.2 Lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland	20
3.2.3 Kreditinstitutslagen	21
3.2.4 Lagen om Finansinspektionen.....	21
3.2.5 Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism	21
3.3 Direktivbestämmelser som inte förutsätter ändringar i lagstiftningen	22
3.4 Nationellt spelrum.....	24
3.5 Direktivbestämmelser som inte uttryckligen genomförs enligt lagförslaget.....	25
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	25
4.1 Ekonomiska konsekvenser	25
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	26
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	27
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	27
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	27
DETALJMOTIVERING	28
1 LAGFÖRSLAG	28
1.1 Lag om betalningsinstitut.....	28
1 kap. Allmänna bestämmelser	28
2 kap. Rätten att tillhandahålla betaltjänster	34
3 kap. Beviljande och återkallande av auktorisation.....	37
4 kap. Betalningsinstituts verksamhet.....	42
5 kap. Finansiella förutsättningar för tillhandahållande av betaltjänster.	47
6 kap. Förfaranden	51
7 kap. Filialetablering	56
8 kap. Skadestånds- och straffbestämmelser	59

9 kap.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	61
1.2	Lag om utländska betalningsinstitut verksamhet i Finland.....	62
1 kap.	Allmänna bestämmelser.....	62
2 kap.	Etablering från stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.....	63
3 kap.	Övriga bestämmelser.....	63
1.3	Kreditinstitutslagen.....	65
1.4	Lagen om värdepappersföretag.....	66
1.5	Lagen om Finansinspektionen.....	66
1.6	Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift.....	67
1.7	Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	68
1.8	Bokföringslagen.....	70
8 kap.	Särskilda bestämmelser.....	70
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER.....	71
3	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSSORDNINGEN....	71
4	IKRAFTTRÄDANDE.....	72
	LAGFÖRSLAG.....	73
	Lag om betalningsinstitut.....	73
	Lag om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland.....	88
	Lag om ändring av kreditinstitutslagen.....	90
	Lag om ändring av 6 § i lagen om värdepappersföretag.....	93
	Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	94
	Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift.....	96
	Lag om ändring av lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	102
	Lag om ändring av 8 kap. 1 och 2 § i bokföringslagen.....	105
	BILAGA.....	107
	PARALLELLTEXT.....	107
	Lag om ändring av kreditinstitutslagen.....	107
	Lag om ändring av 6 § i lagen om värdepappersföretag.....	113
	Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	113
	Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift.....	118
	Lag om ändring av lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	125
	Lag om ändring av 8 kap. 1 och 2 § i bokföringslagen.....	131

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 13 november 2007 direktivet 2007/64/EG om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG, nedan *betaltjänstdirektivet*. Genom lagförslaget i denna proposition genomförs direktivet, med undantag för avdelningarna III och IV.

Med betaltjänster avses i direktivet bl.a. girering och direktdebitering samt betalningar med bank-, kredit- och andra betalkort, telefon och bredbandsanslutning.

Med betaltjänstdirektivet skapas för Europeiska unionen en enhetlig ramlagstiftning för betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen. Målet är att genom de fördelar som större enheter och ökad konkurrens innebär sänka betalningssystemets nuvarande höga kostnadsnivå och att säkerställa jämlika konkurrensförhållanden. Genom direktivet skapas förutsättningar för integrering och rationalisering av betaltjänsterna. I direktivet föreskrivs bl.a. om enhetliga informations-skyldigheter samt om tjänsteleverantörers och betaltjänstanvändares rättigheter och skyldigheter. Målet är att uppnå en hög nivå på konsumentskyddet och förbättra effektiviteten.

Genom direktivet skapas också en rättslig grund för ett gemensamt betalningsområde för euro (*Single Euro Payments Area*, SEPA). SEPA är de europeiska bankernas på självreglering baserade projekt för att skapa ett effektivt, enligt enhetliga bestämmelser och standarder fungerande hemmamarknadsområde för betalningsförmedling.

Betaltjänstdirektivet ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 97/5/EG om gränsöverskridande betalningar.

Medlemsstaterna genomföra direktivet senast den 1 november 2009.

Europeiska ekonomiska samarbetsområdets (EES) gemensamma kommitté fattade den 7 november 2008 beslut nr 114/2008 enligt

vilket direktivet ska tillämpas inom hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Eftersom denna proposition inte gäller genomförande av direktivets avdelningar III och IV beskrivs direktivets innehåll nedan huvudsakligen utifrån direktivets övriga avdelningar. Genomförandet av direktivets avdelningar III och IV bereds i justitieministeriet.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

2.1.1 Kreditinstitutslagen

I kreditinstitutslagen (201/2003) 1 § föreskrivs om lagens syfte. Lagen handlar om rätten att bedriva kreditinstitutsverksamhet samt om de krav som ställs på verksamheten och om tillsynen över att kraven iakttas. Dessutom föreskrivs i lagen om rätten att bedriva annan affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel. Enligt huvudregeln har endast kreditinstitut rätt att från allmänheten ta emot återbetalbara medel.

I kreditinstitutslagens 4 § definieras begreppet kreditinstitutsverksamhet. Med kreditinstitutsverksamhet avses enligt paragrafens 1 mom. för det första affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel. Med kreditinstitutsverksamhet avses vidare erbjudande av krediter eller annan finansiering, bedrivande av generell betalningsförmedling och utgivning av elektroniska pengar. Med generell betalningsförmedling avses genomförande av betalningsorder med medel som på förhand tagits emot av kunden.

Ett kreditinstitut måste ha koncession för att bedriva kreditinstitutsverksamhet. Enligt kreditinstitutslagens 8 § 1 mom. kan ett kreditinstitut vara en inlåningsbank, ett kreditföretag eller ett betalningsförmedlingsföretag. Ett betalningsförmedlingsföretag är enligt 12 § ett aktiebolag eller ett kreditinstitut som i andelslagsform bedriver generell betal-

ningsförmedling eller ger ut elektroniska pengar.

I kreditinstitutslagens 20 § föreskrivs om undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel. Undantagna är bl.a. Finlands Banks rätt att från allmänheten ta emot återbetalbara medel, fondbolags rätt att bedriva fondverksamhet enligt lagen om placeringsfonder (48/1999), försäkringsföretags rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt försäkringsbolagslagen (521/2008) och försäljning av andra betalningsmedel av elektroniska pengar.

Enligt kreditinstitutslagens 22 § beviljar Finansinspektionen på ansökan ett kreditinstituts koncession. Koncession kan beviljas för verksamhet som inlåningsbank, kreditföretag eller betalningsförmedlingsföretag. I lagens 30 § föreskrivs om affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker. Tillåten affärsverksamhet är t.ex. inlåning samt mottagande av andra återbetalbara medel från allmänheten, annan upplåning, finansiell leasing, utlåning, finansieringsverksamhet och andra finansieringsarrangemang samt betalningsförmedling och andra betalningstjänster.

I kreditinstitutslagens 31 § föreskrivs om affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag. Enligt huvudregeln får ett kreditföretag bedriva samma typ av affärsverksamhet som en inlåningsbank, med undantag för inlåning från allmänheten. Ett kreditföretag får emellertid från allmänheten ta emot andra återbetalbara medel än insättningar endast i samband med generell betalningsförmedling och utgivning av elektroniska pengar. På medel som ett kreditföretag har tagit emot för generell betalningsförmedling på ett konto och som ska återbetalas på anfordran tillämpas vad som i kreditinstitutslagens 135-138 § föreskrivs om inlåning.

Affärsverksamhet som är tillåten för betalningsförmedlingsföretag är mera begränsad än affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag. Ett betalningsförmedlingsföretag får bedriva affärsverksamhet enligt kreditinstitutslagens 30 § 1 mom. 1, 2, 5, 6 och 8 punkten samt därmed jämförbar eller nära sammanhängande affärsverksamhet utom inlåning från allmänheten. Vidare får ett betalningsförmedlingsföretag från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på an-

fordran endast i samband med generell betalningsförmedling och utgivning av elektroniska pengar. Dessutom föreskrivs att betalningsförmedlingsföretag inte får bevilja kredit.

Enligt lagens 44 § ska en inlåningsbanks och ett kreditföretags aktiekapital, andelskapital eller grundkapital uppgå till minst fem miljoner euro. Ett betalningsförmedlingsföretags aktie- eller andelskapital ska uppgå till minst en miljon euro.

I lagens 53 § föreskrivs om betalningsförmedlingsföretags likviditet. Ett betalningsförmedlingsföretag ska i sådana investeringsobjekt som räknas upp i lagen ha investerat minst ett belopp som motsvarar de sammanlagda skulder som baserar sig på medel som företaget har tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar och för generell betalningsförmedling. Investeringsobjekt som avses i bestämmelsen är poster vilkas riskvikt är 0 procent, sådana fordringar på kreditinstitut och utländska kreditinstitut vilkas riskvikt är 20 procent och andra skuldinstrument som Finansinspektionen har godkänt.

Enligt kreditinstitutslagens 66 § ska ett betalningsförmedlingsföretag ha en kapitalbas som motsvarar minst två procent av det sammanlagda belopp som företaget har tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar och för generell betalningsförmedling eller, om de senaste sex månadernas månatliga genomsnittsvärde för det sammanlagda beloppet av dylika skulder är större, två procent av nämnda genomsnittsvärde. Om mindre än sex månader har gått sedan betalningsförmedlingsföretaget inledde sin verksamhet ska i stället för nämnda genomsnittsvärde tillämpas det riktvärde som anges i företagets verksamhetsplan och som godkänts av Finansinspektionen. På de medel som investeras i enlighet med 53 § 2 mom. ska betalningsförmedlingsföretaget tillämpa de begränsningar som är nödvändiga för att skydda företaget mot marknadsrisker som hänför sig till medlen.

2.1.2 Lagen om Finansinspektionen

Enligt lagen om Finansinspektionen (878/2008) är syftet med Finansinspektionens verksamhet att kreditinstituten, försäkringsanstalterna, pensionsanstalterna och

andra tillsynsobjekt ska bedriva en stabil verksamhet som är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet, att de försäkrade förmånerna tryggas och att det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthålls. I lagens 4 § föreskrivs om Finansinspektionens tillsynsobjekt. Med tillsynsobjekt avses i lagen bl.a. kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag (922/2007) och sådana i lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) avsedda filialer till utländska kreditinstitut som auktoriserats i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I 3 kap. föreskrivs om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter. Enligt lagens 26 § omfattar kategorin befogenheter som gäller auktoriserade och med sådana jämförbara tillsynsobjekt exempelvis återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnande om avslutande av verksamhet. Finansinspektionen kan återkalla ett tillsynsobjekts verksamhetstillstånd om de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i 1 § inte i tillräcklig utsträckning kan tryggas genom begränsning av tillsynsobjektets verksamhet i enlighet med 27 § och t.ex. om det inte längre finns väsentliga förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd eller inledande av verksamhet eller om tillsynsobjektets verksamhet inte har inletts inom 12 månader efter att verksamhetstillståndet beviljades. Finansinspektionen ska återkalla vissa tillsynsobjekts verksamhetstillstånd om de inte längre bedriver verksamhet i enlighet med verksamhetstillståndet och på den grunden har ansökt om att verksamhetstillståndet ska återkallas eller om ett tillsynsobjekt har försatts i konkurs eller likvidation genom registermyndighetens eller en domstols laga kraftvunna beslut eller om likvidatorerna har gett slutredovisning om likvidationen.

I lagens 5 kap. föreskrivs om Finansinspektionens tillsyn över kundskyddet. Kapitlets bestämmelser tillämpas på kreditinstitut, försäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsmäklare, värdepappersföretag, fondbolag och fondbörser.

Finansinspektionen ska samarbeta med värdestatens tillsynsmyndighet. Enligt 56 § har Finansinspektionen rätt att inspektera

kreditinstitut, värdepappersföretags, fondbolags och försäkringsbolags filialer i andra EES-stater. Finansinspektionen ska på förhand underrätta värdestatens tillsynsmyndighet om inspektionen. Den ska å andra sidan samarbeta med värdestaten när det är fråga om återkallelse av ett tillsynsobjekts verksamhetstillstånd och begränsning av dess verksamhet, överlåtelse av försäkringsbestånd, försättande i konkurs eller likvidation eller om förbud mot pantsättning och överlåtelse av ett tillsynsobjekts egendom. Värdestatens tillsynsmyndighet ska omedelbart underrättas om saken.

2.1.3 Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) är baserad på Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism. Syftet med lagen är att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, bidra till att sådana brott avslöjas och utreds samt att effektivisera spårning och återtagande av vinningen av brott. I lagen föreskrivs dessutom om skyldigheten att registrera vissa funktioner och om kraven på funktionerna och tillsynen över dem. Lagen tillämpas bl.a. på kreditinstitut och finansiella institut samt på andra som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster enligt 30 § 1 mom. 3-11 punkten i kreditinstitutslagen samt på företag som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller annan betalningsrörelse än sådan generell betalningsförmedling som avses i kreditinstitutslagen (*betalningsrörelse*).

Lagen förutsätter att företag som bedriver betalningsrörelse och valutaväxlingsverksamhet registrerar sig innan verksamheten inleds. Registreringsmyndighet är länsstyrelsen i Södra Finlands län som också verkar som tillsynsmyndighet.

I lagen föreskrivs om kundkontroll och fortlöpande övervakning. Kundkontrollen bygger på en riskbaserad bedömning. Den rapporteringsskyldige ska ha tillräckliga bedömningsmetoder med beaktande av risken

för penningtvätt och finansiering av terrorism.

I vissa situationer kan någon annan sköta kundkontrollen på den rapporteringsskyldiges vägnar. Den rapporteringsskyldige kan emellertid inte i detta syfte anlita ett företag som bedriver betalningsrörelse eller valutaväxling. Den rapporteringsskyldige får tillämpa lägre krav på kundkontroll om kunden i enlighet med 13 § är en finsk myndighet, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i Finland eller i en annan EES-stat, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat och som har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas, eller en i en EES-stat etablerad filial till ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat.

I lagens 3 kap. föreskrivs om rapporteringsskyldighet, tystnadsplikt och avbrytande av affärstransaktioner. Den rapporteringsskyldige ska underrätta centralen för utredning av penningtvätt om när vissa krav som anges i lagen är uppfyllda. Den rapporteringsskyldige eller dennes anställda får inte röja en anmälan för den som misstanken gäller eller för någon annan. Den rapporteringsskyldige får emellertid informera en sådan rapporteringsskyldig med koncession i Finland eller i en annan EES-stat och i enlighet med 25 § 3 mom. också en uttryckligen nämnd rapporteringsskyldig som medverkar i en enskild affärstransaktion som hänför sig till den kund och den affärstransaktion som anmälan avser.

I 31—33 § föreskrivs om tillsyn och rätt att få uppgifter. Tillsynen är uppdelad mellan olika myndigheter, offentliga sammanslutningar och juridiska personer, beroende på den rapporteringsskyldiges bransch och verksamhetsmiljö. Länsstyrelsen i Södra Finlands län har rätt att inspektera affärs- och lagerlokaler hos registrerade rapporteringsskyldiga samt, för tillsynen över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren

som skall åtfölja överföringar av medel, nedan *förordningen om information om betalaren*, rätt att inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som införs i betalningsrörelse- och valutaväxlingsregistret. Länsstyrelsen i Södra Finlands län har dessutom rätt att använda tvångsmedel mot rapporteringsskyldiga. Den kan t.ex. förbjuda den som bedriver betalningsrörelse eller valutaväxling att fortsätta med sin verksamhet om denne försummar registreringskyldigheten eller fortsätter att driva en verksamhet som förbjudits i samband med registreringen eller fortsätter med sin verksamhet efter att ha avförts ur registret.

Den rapporteringsskyldige måste ersätta ekonomisk skada som en kund har förorsakats på grund av att en affärstransaktion har utretts eller anmälan har gjorts om en tveksam affärstransaktion eller en affärstransaktion har avbrutits eller förvägrats, endast om den rapporteringsskyldige inte har iakttagit sådan omsorg som med beaktande av omständigheterna skäligen kan krävas av denne. I lagen kriminaliseras brott mot kraven på kundkontroll, registreringsförseelse, rapporteringsförseelse som gäller penningtvätt och betalningstjänstförseelse. Om strängare straff inte föreskrivs någon annanstans i lag ska den dömas till böter för betalningstjänstförseelse som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelserna i förordningen om information om betalaren.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

2.2.1 Betaltjänstdirektivet

I betaltjänstdirektivets avdelning I föreskrivs om direktivets syfte, tillämpningsområde och definitioner. I avdelning II föreskrivs om betaltjänstleverantörer. Avdelning III gäller klarhet om villkoren och informationskraven medan avdelning IV innehåller bestämmelser om rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster. Avdelningarna III och IV genomförs genom betaltjänstlagen som bereds i justitieministeriet.

Direktivets tillämpningsområde och definitioner

I betaltjänstdirektivets artikel 1.1 definieras de kategorier av betaltjänstleverantörer som direktivet tillämpas på, dvs. kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, postgiroinstitut, betalningsinstitut, Europeiska centralbanken och nationella centralbanker och medlemsstaterna eller deras regionala eller lokala myndigheter när de inte agerar i egenskap av offentliga myndigheter. Enligt artikel 1.2 fastställs i direktivet även bestämmelser om krav på klara villkor för och tydlig information om betaltjänster samt om betaltjänstanvändarnas och betaltjänstleverantörernas rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster som regelbunden sysselsättning eller affärsverksamhet.

Enligt artikel 2.1 ska direktivet tillämpas på betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen. Enligt artikel 2.3 får medlemsstaterna undanta alla institut som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, nedan *kreditinstitutsdirektivet* från tillämpningen av alla eller vissa bestämmelser i det här direktivet, med undantag av de som avses i första och andra strecksatserna i den artikeln. För Finlands vidkommande är undantaget tillämpligt på Fonden för industriellt samarbete Ab och Finnvera Abp.

I betaltjänstdirektivets artikel 3 föreskrivs om tjänster och betalningstransaktioner som undantas från tillämpningsområdet. Sådana tjänster och transaktioner är bl.a. betalningstransaktioner direkt från betalaren till betalningsmottagaren vilka uteslutande görs i kontanter utan medverkan av mellanhand, betalningstransaktioner från betalaren till betalningsmottagaren genom ett handelsombud som auktoriserats att förhandla om eller slutföra försäljning eller köp av varor eller tjänster på betalarens eller betalningsmottagarens vägnar; yrkesmässig, fysisk transport av sedlar och mynt, inbegripet insamling, hantering och leverans av dessa; valutaväxlingsverksamhet, betalningstransaktioner som verkställs med hjälp av teleutrustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av te-

leutrustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, förutsatt att operatören för teleutrustningen eller den digitala eller informationstekniska utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna.

I betaltjänstdirektivets artikel 4 definieras vissa centrala begrepp. Med betaltjänst avses artikel 4.3 en affärsverksamhet som förtecknas i bilagan. Betaltjänster är enligt bilagan för det första tjänster som möjliggör kontantinsättningar på ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto. Som betaltjänster betraktas också genomförande av betalningstransaktioner, däribland överföring av medel från ett betalkonto hos användarens betaltjänstleverantör eller någon annan betaltjänstleverantör (inklusive genomförande av autogireringar, även engångsautogireringar, genomförande av betalningstransaktioner med betalkort eller liknande, genomförande av betalningar, även stående betalningsorder), genomförande av betalningstransaktioner, när medlen täcks genom ett kreditutrymme för en betaltjänstanvändare (inklusive genomförande av autogireringar, även engångsautogireringar, genomförande av betalningstransaktioner med betalkort eller liknande och genomförande av betalningar, även stående betalningsorder). Som betaltjänster betraktas vidare utfärdande av eller förvärvande av betalningsinstrument, penningöverföring samt genomförande av betalningstransaktioner där betalarens godkännande att genomföra en betalningstransaktion ges med någon form av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik och betalningen görs till operatören för systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik vilken endast fungerar som mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantörerna av varorna och tjänsterna.

Med betaltjänstanvändare avses en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper. Med betalningsinstitut avses enligt artikel 4.4 däremot en juridisk person som har beviljats auktorisation i enlighet med artikel 10 att tillhandahålla och utföra betaltjänster inom gemenskapen.

I artikel 4.5 definieras begreppet betalningstransaktion som en åtgärd som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren vid placering, överföring eller uttag av medel, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren.

I betaltjänstdirektivets artikel 4.6 definieras begreppet betalningssystem som ett system för överföring av medel med formella och standardiserade rutiner och gemensamma regler för behandling, clearing och/eller avveckling av betalningstransaktioner.

I artikel 4.14 definieras begreppet betalkonto som ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som används för genomförande av betalningstransaktioner. Begreppet medel definieras i artikel 4.15 som sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar.

I artikeln definieras dessutom bl.a. begreppen hemmedlemsstat, värdmedlemsstat, betalare, betalningsmottagare, betaltjänstleverantör och betalningsorder.

Betalningsinstitut

I betaltjänstdirektivets avdelning II (artiklarna 5—29) föreskrivs om de krav som ställs på betalningsinstituts affärsverksamhet. I enlighet med direktivets artikel 19 ska betalningsinstituten bevara alla relevanta uppgifter enligt denna avdelning i minst fem år.

Den som vill tillhandahålla betaltjänster ska till den behöriga myndigheten lämna in en ansökan och de handlingar som nämns i direktivet. Till ansökan ska enligt artikel 5 fogas bl.a. sökandens verksamhetsplan, en affärsplan samt en beskrivning av sökandens beslutsförfaranden, styrningsformer och mekanismer för intern kontroll.

I direktivets artiklar 6—8 föreskrivs om startkapital samt om kapitalbas och beräkning av kapitalbas. Det startkapital som ett betalningsinstitut förutsätts ha bestäms på basis av vilka betaltjänster betalningsinstitutet tillhandahåller. Vilka poster som ska ingå i startkapitalet bestäms i enlighet med kreditinstitutsdirektivets artiklar 57 a och b. Enligt direktivets artikel 7.2 ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att de poster som får ingå i kapitalbasen används flere gånger, när betalningsinstitutets

tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, kapitalförvaltningsbolag eller försäkringsbolag.

I artikel 8 föreskrivs i detalj om metoderna för beräkning av kapitalbasen. Metoderna är närmast baserade på de fasta omkostnaderna, på relevanta ekonomiska indikatorer och på summan av vissa poster. Ett betalningsinstituts kapitalbas ska uppgå till antingen startkapitalet eller ett belopp som beräknats enligt någon av metoderna i artikel 8, beroende på vilketdera beloppet som är större. De behöriga myndigheterna får enligt artikel 8.3 i undantagssituationer kräva att betalningsinstitutet har en kapitalbas som är upp till 20 procent högre eller tillåta betalningsinstitutet att ha en kapitalbas som är upp till 20 procent lägre än det belopp som skulle bli resultatet av den metod som betalningsinstitutet valt.

Om ett betalningsinstitut bedriver också annan affärsverksamhet än tillhandahållande av betaltjänster ska det skydda de medel som för genomförandet av betalningstransaktioner har tagits emot av betaltjänstanvändare eller genom en annan betaltjänstleverantör på det sätt som föreskrivs i direktivets artikel 9.1. Medlemsstaterna får begränsa dessa skydds krav till medel som tillhör de betaltjänstanvändare vilkas medel individuellt överstiger en tröskel på 600 euro. På medel som delvis används för kommande betalningstransaktioner och som uppfyller skyddskraven ska tillämpas direktivets bestämmelser om skydd av kundmedel.

Auktorisation får beviljas en juridisk person som är etablerad i en medlemsstat. Enligt huvudregeln ska auktorisation beviljas om den information och de bestyrkanden som åtföljer ansökan uppfyller kraven enligt artikel 5, om betalningsinstitutet med hänsyn till behovet av att försäkra sig om sund och ansvarsfull ledning har effektiva styrformer för sin betaltjänstverksamhet och om betalningsinstitutet har sitt huvudkontor i den medlemsstat där den har sitt säte. De behöriga myndigheterna ska enligt artikel 10 vägra att bevilja auktorisation om de inte är förvissade om att aktieägare eller andra medlemmar med kvalificerade innehav är lämpliga.

Om en auktorisation avslås ska skälen här för anges. Enligt betaltjänstdirektivets artikel 11 ska de behöriga myndigheterna inom tre

månader från mottagandet av en ansökan underrätta sökanden om huruvida auktorisationen har beviljats eller avslagits.

En auktorisation får återkallas endast i sådana fall som anges i direktivets artikel 12. Den får återkallas för det första under förutsättning att institutet inte utnyttjar auktorisationen inom 12 månader, uttryckligen avstår från auktorisationen eller inte har bedrivit någon verksamhet på minst sex månader. För det andra får en auktorisation återkallas under förutsättning att institutet har erhållit auktorisationen på grundval av oriktiga uppgifter eller på något annat sätt i strid med gällande regler. De behöriga myndigheterna får återkalla en auktorisation också om institutet inte längre uppfyller villkoren för beviljande av auktorisation eller om institutet skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om det fortsatte att bedriva sin betalningsverksamhet. Ytterligare en förutsättning för återkallande av en auktorisation är att institutet omfattas av något annat fall där det i nationell lag föreskrivs att auktorisationen ska återkallas.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 13 ska medlemsstaterna upprätta ett offentligt register över auktoriserade betalningsinstitut, deras ombud och filialer, samt över institut som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster.

I betaltjänstdirektivets artikel 15 föreskrivs om redovisning och lagstadgad revision. Betalningsinstitut ska lämna separata redovisningsuppgifter om betaltjänster och annan verksamhet samt upprätta en revisionsberättelse över dessa.

I artikel 16 föreskrivs om verksamhet som är tillåten för betalningsinstitut. Utöver betaltjänster får ett betalningsinstitut tillhandahålla operativa och närliggande sidotjänster, drift av betalningssystem samt bedriva annan verksamhet. När betalningsinstitut tillhandahåller betaltjänster får de endast ha betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner. Eventuella medel som betalningsinstitut tar emot från tjänsteanvändare för att tillhandahålla betaltjänster ska inte betraktas som insättningar eller andra återbetalbara medel eller elektroniska pengar. Betalningsinstitut får inte bedriva kreditinstitutsverksamhet.

Enligt artikel 16.3 begränsas kreditgivning i anslutning till betaltjänster på så sätt att betalningsinstitut endast får bevilja kredit för betaltjänster och så att kreditgivning ska vara en sidoverksamhet. Dessutom föreskrivs att kredit som tillhandahålls inom gemenskapen över en medlemsstats gräns ska återbetalas inom en kort tidsperiod som inte i något fall får överstiga 12 månader. Vidare föreskrivs att sådan kredit inte ska beviljas ur medel som erhållits eller innehas för att genomföra en betalningstransaktion och att betalningsinstitutets kapitalbas vid samtliga tillfällen ska vara tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbelopp som är beviljat.

I direktivets artiklar 17 och 18 ingår utförliga bestämmelser om den information som ska lämnas om och de krav som ställs på användningen av ombud, filialer eller enheter till vilka verksamhet lagts ut på entreprenad och om ersättningsansvar i förhållande till tredje man. Enligt artikel 17.1 ska ett betalningsinstitut till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat lämna information om ombudets namn och adress och en beskrivning av de mekanismer för intern kontroll som ombuden kommer att använda för att fullgöra skyldigheterna när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism samt identitetsuppgifter rörande direktörer och personer som ansvarar för förvaltningen av det ombud som ska användas för tillhandahållande av betaltjänster samt bevis på att de är lämpliga. Om de behöriga myndigheterna bedömer att den information som de fått är felaktig får de vidta ytterligare åtgärder för att kontrollera informationen. Hemmedlemsstatens behöriga myndigheter ska ta hänsyn till värdmedlemsstatens behöriga myndigheters uppfattning om betalningsinstitutet vill tillhandahålla betaltjänster i en annan medlemsstat genom att anlita ombud.

Ett betalningsinstitut får inte lägga ut viktiga operativa funktioner på entreprenad på så sätt att det väsentligt försämrar kvaliteten på betalningsinstitutets interna kontroll och den behöriga myndighetens möjligheter att övervaka att betalningsinstitutet fullgör alla sina skyldigheter enligt direktivet. Enligt tredje stycket i artikel 17.7 ska en operativ funktion betraktas som viktig om ett fel eller en brist vid utförandet av denna väsentligt skulle försämma ett betalningsinstituts förmåga att fort-

sättningsvis uppfylla villkoren enligt dess auktorisation, dess finansiella resultat eller sundheten eller kontinuiteten i deras betaltjänster. I direktivet uppställs å andra sidan villkor som betalningsinstitutet ska uppfylla när viktiga operativa funktioner läggs ut på entreprenad. Utläggandet på entreprenad får inte leda till att den högsta ledningen delegerar sitt ansvar. Ytterligare villkor är att betalningsinstitutets förhållande till och skyldigheter mot sina betaltjänstanvändare inte förändras, att de villkor som betalningsinstitutet ska uppfylla för att bli och förbli auktoriserat inte får undergrävas och att inget av de andra villkoren enligt vilka betalningsinstitutets auktorisation beviljades ska upphävas eller ändras.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 18 ska medlemsstaterna kräva att betalningsinstitutet ska vara fullständigt ansvarigt för de anställdas agerande eller alla ombud, filialer eller enheter hos vilka verksamhet lagts ut på entreprenad. Enligt artikel 17.8 ska betalningsinstitutet dessutom försäkra sig om att ombud eller filialer som agerar för deras räkning vederbörligen informerar betaltjänstanvändarna om detta.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 29 ska medlemsstaterna förbjuda sådana fysiska eller juridiska personer att tillhandahålla tjänster, som varken är betaltjänstleverantörer eller är uttryckligen undantagna från direktivets tillämpningsområde.

Behöriga myndigheter

Enligt direktivets artikel 20.1 ska medlemsstaterna utse behöriga myndigheter med ansvar för auktorisation och tillsyn av betalningsinstitut. Enligt artikel 20.5 gäller tillsynen tillhandahållande av betaltjänster och närliggande sidotjänster. Enligt artikel 20.2 ska de behöriga myndigheterna ha alla befogenheter som de behöver för att fullgöra sina uppgifter.

Enligt artikel 21.1 ska de behöriga myndigheterna särskilt ha rätt att kräva att betalningsinstitutet tillhandahåller all information som krävs för att övervaka efterlevnaden, genomföra inspektion på plats i betalningsinstitutet, hos ombud eller filialer, utfärda rekommendationer och riktlinjer och tillfälligt upphäva eller återkalla auktorisation.

Enligt artikel 21.2 ska medlemsstaterna, utan att det påverkar förfaranden för återkallande av auktorisationer och bestämmelser i straffrättslig lagstiftning, svara för att deras behöriga myndigheter mot betalningsinstitutet och mot dem som har ett bestämmande inflytande över betalningsinstitutets verksamhet, när dessa överträder bestämmelser i lag och andra författningar om tillsyn av och om verksamhet i form av betalningsverksamhet, kan besluta om sanktioner eller vidta åtgärder i syfte att särskilt avbryta observerade överträdelser eller orsakerna till sådana överträdelser.

I artikel 21.3 förutsätts att medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna har rätt att vidta de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel för att se till att det finns ett tillräckligt kapital för att kunna utföra betaltjänster, särskilt i det fall när den del av betalningsinstitutets verksamhet som inte avser betaltjänster försämras eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet. I artikel 23 föreskrivs att beslut som fattats av de behöriga myndigheterna måste kunna överklagas inför domstol.

I betaltjänstdirektivets artikel 22 föreskrivs om tystnadsplikt. Medlemsstaterna ska se till att alla personer som arbetar eller har arbetat för de behöriga myndigheterna och experter som handlar på myndigheternas vägnar, ska vara bundna av tystnadsplikt.

Enligt artikel 24.1 ska medlemsstaternas behöriga myndigheter samarbeta med varandra. Enligt artikel 24.2 ska medlemsstaterna tillåta utbyte av information mellan sina behöriga myndigheter och andra medlemsstaters behöriga myndigheter som ansvarar för auktorisation och tillsyn över betalningsinstitut, Europeiska centralbanken och medlemsstaternas nationella centralbanker och, i förekommande fall, andra offentliga myndigheter med ansvar för tillsyn av betalnings- och avvecklingssystem samt andra relevanta myndigheter.

Enligt artikel 25.1 ska ett betalningsinstitut som önskar tillhandahålla betaltjänster för första gången i en annan medlemsstat underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om detta. Inom en månad efter mottagandet av denna information ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten underrätta de behöriga myndigheterna i

värdmedlemsstaten om betalningsinstitutets namn och adress, namnen på de personer som är ansvariga för filialens ledning, dess organisatoriska struktur och det slag av betaltjänster som det avser att tillhandahålla inom värdmedlemsstatens territorium. Enligt artikel 25.2 ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten samarbeta med värdmedlemsstatens behöriga myndigheter för att kunna genomföra kontroller och vidta nödvändiga åtgärder beträffande ombud, filialer eller enheter till vilka ett betalningsinstituts verksamhet har lagts ut på entreprenad. Enligt artikel 25.3 ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten underrätta de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten när de avser att genomföra en kontroll på plats inom den senares territorium.

Enligt artikel 25.4 ska de behöriga myndigheterna till varandra överlämna all väsentlig och/eller relevant information, särskilt vad gäller överträdelser eller misstänkta överträdelser från ombud, filialer eller enheter vars verksamhet har lagts ut på entreprenad. De behöriga myndigheterna ska i detta avseende på begäran lämna all relevant information, och på eget initiativ all väsentlig information.

Tillhandahållande av betaltjänster utan auktorisation

I betaltjänstdirektivets artikel 26 föreskrivs om villkoren för att medlemsstaterna helt eller delvis ska avstå från att tillämpa de förfaranden och villkor som föreskrivs i avdelning II, med undantag för artiklarna 20, 22, 23 och 24. Ett villkor är enligt artikel 26.1 a att genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de föregående tolv månaderna som genomförts av den berörda fysiska eller juridiska personen inklusive varje ombud som den tar fullt ansvar för, inte överstiger tre miljoner euro per månad. Enligt artikel 26.1 b är ytterligare ett villkor att ingen av de fysiska personer som är ansvariga för ledningen eller driften av affärsverksamheten har dömts för brott som rör penningtvätt eller finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet.

Enligt artikel 26.2 ska alla registrerade fysiska eller juridiska personer ha sitt huvudkontor eller sin fasta hemvist i den medlems-

stat där de faktiskt bedriver sin verksamhet. Dessa registreras i det register som upprätthålls av den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 13. Enligt artikel 26.3 får fysiska personer och juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster med stöd av artikeln inte tillhandahålla betaltjänster i andra medlemsstater med stöd av etableringsrätten eller friheten att tillhandahålla tjänster. I enlighet med artikel 26.4 får medlemsstaterna också föreskriva att alla registrerade fysiska eller juridiska personer får delta endast i vissa verksamheter som förtecknas i artikel 16.

Enligt artikel 26.5 ska registrerade fysiska eller juridiska personer underrätta de behöriga myndigheterna om alla relevanta förändringar i villkoren. Om villkoren inte längre uppfylls ska de berörda personerna ansöka om auktorisation inom 30 kalenderdagar i enlighet med förfarandet i artikel 10. Enligt artikel 27 ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om de utnyttjar undantaget i artikel 26.

Betalningssystem

I direktivets artikel 28 föreskrivs om tillträde till betalningssystem. Medlemsstaterna ska försäkra sig om att reglerna om tillträde för auktoriserade eller registrerade betaltjänstleverantörer som är juridiska personer till betalningssystem är objektiva, icke-diskriminerande och proportionella, och att dessa regler inte hindrar tillträde i större utsträckning än vad som är nödvändigt för att skydda mot särskilda risker och för att skydda betalningssystemets finansiella och operativa stabilitet.

Enligt andra stycket i artikel 28.1 får betalningssystem inte medföra sådana krav för betaltjänstleverantörer, betaltjänstanvändare eller andra betalningssystem vilka innebär regler som begränsar faktiskt deltagande i andra betalningssystem, regler som diskriminerar mellan auktoriserade betaltjänstleverantörer eller registrerade betaltjänstleverantörer i fråga om rättigheter, skyldigheter och deltagarnas befogenheter eller begränsningar på grundval av institutets status.

Direktivets artikel 28.1 ska emellertid inte tillämpas på

1) betalningssystem som betecknats enligt direktiv 98/26/EG,

2) betalningssystem som uteslutande består av betaltjänstleverantörer som tillhör en grupp bestående av enheter med inbördes kapitalanknytning, om en av de anknutna enheterna har faktisk kontroll över de andra, eller

3) betalningssystem när en enda betaltjänstleverantör (oavsett om det anser en enda enhet eller en grupp) verkar eller kan verka både som betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och är ensam ansvarig för systemets ledning, och tillåter andra betaltjänstleverantörer att delta i systemet och de senare har ingen rätt att förhandla om avgifter mellan sig avseende betalningssystemet, även om de kan upprätta sin egen prissättning gentemot betalaren och betalningsmottagaren.

Direktivets slutbestämmelser

Kommissionen kan enligt artiklarna 84 och 85 anta genomförandeåtgärder som avser att ändra icke- väsentliga delar av direktivet. Enligt artikel 86.3 ska medlemsstaterna se till att betaltjänstleverantörer inte avviker från bestämmelser i nationell lagstiftning som genomför eller motsvarar bestämmelser i detta direktiv på ett sätt som är till nackdel för betaltjänstanvändaren, såvida inte detta uttryckligen föreskrivs i direktivet.

I direktivets artikel 88.1 föreskrivs om övergångsbestämmelser som ska tillämpas på vissa personer. Medlemsstaterna ska tillåta juridiska personer som inlett verksamhet som betalningsinstitut innan direktivet trätt i kraft att fortsatt denna verksamhet till och med den 30 april 2011, utan auktorisation. Bestämmelsen begränsar emellertid inte tillämpningen av det tredje direktivet om penningtvätt eller annan gemenskapslagstiftning om saken. Enligt artikel 88.3 får medlemsstaterna också föreskriva att juridiska personer automatiskt ska beviljas auktorisation och upptas i det register som anges i artikel 13 om de behöriga myndigheterna redan har bevis för att kraven i artiklarna 5 och 10 är uppfyllda.

Enligt artikel 88.2 ska betaltjänstdirektivet dessutom inte tillämpas på finansiella institut som tillhandahåller betalningsförmedling och uppfyller villkoren i kreditinstitutsdirektivets artikel 24.1 första stycket före den 1 november 2009. Finansiella institut ska under-

rätta de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om denna verksamhet senast den 1 november 2009. Underrättelsen ska innehålla information som visar att de har uppfyllt kraven i artikel 5 a, d, g—i, k och l i detta direktiv. När de behöriga myndigheterna är förvissade om att kraven i artikel 5 har uppfyllts ska de berörda finansiella instituten registreras. Medlemsstaterna får tillåta att deras behöriga myndigheter undantar dessa finansiella institut från kraven i artikel 5.

Enligt direktivets artikel 88.4 får medlemsstaterna tillåta att fysiska eller juridiska personer som har inlett verksamhet som betalningsinstitut innan direktivet trädde i kraft och som har rätt till undantag enligt artikel 26 att fortsätta denna verksamhet inom den berörda medlemsstaten under högst tre år utan att ha beviljats undantag enligt artikel 26 och utan att ha varit upptagna i det register som anges i artikel 13. Bestämmelsen begränsar emellertid inte tillämpningen av det tredje penningtvättdirektivet eller annan gemenskapslagstiftning om saken.

Betaltjänstdirektivet upphäver artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/5/EG av den 27 januari 1997 om gränsöverskridande betalningar. Genom direktivet ändras Europaparlamentets och rådets direktiv av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsument och rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG så att till artikel 4 läggs en ny 5 punkt och så att artikel 8 utgår. Genom betaltjänstdirektivet ändras dessutom det tredje penningtvättdirektivet så att artiklarna 3.2 a, 15.1 och 15.2 ersätts och andra meningen i artikel 36.1 utgår. Punkt 4 och punkt 5 i kreditinstitutsdirektivets bilaga I ändras.

Medlemsstaterna ska före den 1 november 2009 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

2.3 Bedömning av nuläget

2.3.1 Bedrivande av verksamhet som betalningsinstitut och tillhandahållande av betaltjänster

I kreditinstitutslagen föreskrivs om rätten att bedriva generell betalningsförmedling och, till den del som det är fråga om annan generell betalningsförmedling än enligt kreditinstitutslagen, i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Betaltjänstdirektivets definition av begreppet betaltjänster är emellertid klart mera omfattande än kreditinstitutslagens definition av generell betalningsförmedling eller begreppet betalningsrörelse i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

Betalningsförmedlingsföretag

Enligt kreditinstitutslagens 8 § 1 mom. kan ett kreditinstitut vara ett betalningsförmedlingsföretag. Genom denna reglering genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/46/EG av den 18 september 2000 om rätten att starta och bedriva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet. Ett betalningsförmedlingsföretag kan utöver utgivning av elektroniska pengar bedriva också generell betalningsförmedling.

För betalningsförmedlingsföretag gäller klart högre kapitalkrav än de som enligt betaltjänstdirektivet gäller för betalningsinstitut. I enlighet med direktivet 2000/46/EG ska ett betalningsförmedlingsföretags aktie- eller andelskapital uppgå till minst en miljon euro. Ett betalningsförmedlingsföretags kapitalbas ska motsvara minst två procent av det sammanlagda belopp som företaget har tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar och för generell betalningsförmedling eller om de senaste sex månadernas månatliga genomsnittsvärde för det sammanlagda beloppet är dylika skulder är större två procent av nämnda genomsnittsvärde. Om det har gått mindre än sex månader sedan betalningsförmedlingsföretaget inledde sin verksamhet ska i stället för nämnda genomsnittsvärde tillämpas det riktvärde som anges i företagets verksamhetsplan och som godkänts av Finansinspektionen.

Startkapitalets storlek är enligt betaltjänstdirektivet beroende av de betaltjänster som tillhandahålls, men det är i varje fall mindre än det krav på aktie- eller andelskapital som uppställs för betalningsförmedlingsföretag.

Beräkningen av betalningsinstituts kapitalbas skiljer sig också avsevärt från de regler som gäller för beräkning av betalningsförmedlingsföretags kapitalbas.

Ett betalningsförmedlingsföretag får bedriva inlåning och mottagande av andra återbetalbara medel från allmänheten, annan upplåning, generell betalningsförmedling och andra betaltjänster, utgivning av elektroniska pengar och relaterad databehandling samt lagring av data på elektroniska medier åt andra företag samt valutaväxling. Ett betalningsförmedlingsföretag får också bedriva annan därmed jämförbar eller nära sammanhängande affärsverksamhet. I kreditinstitutslagens 32 § 1 mom. föreskrivs att ett betalningsförmedlingsföretag dock inte får bedriva inlåning från allmänheten eller bevilja kredit.

Affärsverksamhet som är tillåten för betalningsförmedlingsföretag inkluderar vissa sådana i betaltjänstdirektivets bilaga uppräknade betaltjänster som tillhandahålls av betalningsinstitut. Sådana tjänster är t.ex. bedrivande av generell betalningsförmedling och annan betalningsrörelse.

På medel som ett betalningsförmedlingsföretag har tagit emot på konto från allmänheten och som ska återbetalas på anfordran tillämpas vad som i kreditinstitutslagens 135—138 § föreskrivs om inlåning. I kreditinstitutslagens 53 § föreskrivs om betalningsförmedlingsföretags likviditet. På medel som ska investeras i enlighet med 53 § 2 mom. ska betalningsförmedlingsföretaget tillämpa sådana begränsningar som behövs för att skydda betalningsförmedlingsföretaget mot marknadsrisker i anslutning till medlen.

Ett betalningsinstitut måste skydda kundmedel endast då betalningsinstitutet dels tillhandahåller betaltjänster och dels också bedriver annan affärsverksamhet och då även vissa andra krav som direktivet ställer är uppfyllda.

En förutsättning för genomförande av betaltjänstdirektivet är att betalningsinstitut regleras som nya tjänsteleverantörer. Bestämmelserna om betalningsförmedlingsföretag är i andra avseenden än när det gäller utgivning av elektroniska pengar baserade på den nationella lagstiftningen. Efter att betaltjänstdirektivet genomförts behövs den nationella regleringen inte längre.

Teleföretag

Bestämmelser om teleföretag finns bl.a. i kommunikationsmarknadslagen (393/2003). Begreppet teleföretag definieras i lagens 2 § 21 punkten som nätföretag, dvs. ett företag som tillhandahåller ett kommunikationsnät som det äger eller på någon annan grund förfogar över för överföring, distribution eller tillhandahållande av meddelanden eller som ett tjänsteföretag. Med tjänsteföretag avses ett företag som överför meddelanden i ett kommunikationsnät som det förfogar över eller har fått tillgång till av ett nätföretag eller som distribuerar eller tillhandahåller meddelanden i ett masskommunikationsnät. Med nättjänster avses tjänster som tillhandahålls av nätföretag och med kommunikationstjänster sådana tjänster som tillhandahålls av tjänsteföretag (2 § 18 och 20 punkten). Dessa utgör televerksamhet, tillsammans eller var för sig.

I lagens 2 kap. föreskrivs om utövande av televerksamhet. Koncession krävs när nättjänster som förutsätter radiofrekvenser tillhandahålls i sådana digitala markbundna masskommunikationsnät eller mobilnät där allmän televerksamhet utövas. Koncession för bedrivande av allmän televerksamhet krävs inte om verksamheten är tillfällig eller riktar sig till en liten mottagargrupp eller anars är av mindre betydelse.

De koncessionskrav som gäller för televerksamhet skiljer sig på grund av affärsverksamhetens avvikande karaktär avsevärt från de koncessionsförutsättningar som enligt betaltjänstdirektivet gäller betalningsinstitut. Punkt 7 i direktivets bilaga som gäller genomförande av betalningstransaktioner där betalarens godkännande att genomföra en betalningstransaktion ges med någon form av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik och betalningen görs till operatören för systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik vilken endast fungerar som mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna och tjänsterna, innebär att sådana teleföretag som tillhandahåller betaltjänster hör till lagens tillämpningsområde. Teleföretag ska enligt förslaget fortsättningsvis uppfylla villkoren för koncession enligt

kommunikationsmarknadslagen, men teleföretag som tillhandahåller betaltjänster ska i regel också ansöka om auktorisation som betalningsinstitut.

Betal- och kreditkort

Utfärdande av betal- och kreditkort regleras för närvarande i Finland genom kreditinstitutslagen endast när det gäller företag som tar emot återbetalbara medel från allmänheten. Enligt betaltjänstdirektivet betraktas utfärdande av betal- och kreditkort som en betaltjänst. Regleringen omfattar sålunda också verksamhet som bedrivs av betal- och kreditkortsföretag och innebär att företaget inte tar emot återbetalbara medel utan finansierar sin verksamhet på något annat sätt.

Penningförmedling

Penningförmedling regleras för närvarande som betalningsrörelse i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Lagen förutsätter att den som bedriver penningförmedling registrerar sig hos länsstyrelsen i Södra Finlands län innan verksamheten inleds. Den enda lagstadgade förutsättningen för registreringen är att sökanden kan betraktas som tillförlitlig så som föreskrivs i lagen. Betaltjänstdirektivets definition av begreppet betaltjänst inbegriper också penningförmedling. Den gällande regleringen är sålunda inte längre tillräckligt noggrann.

2.3.2 Finansinspektionens befogenheter

Lagen om Finansinspektionen trädde i kraft den 1 januari 2009. Genom lagen sammanslogs de två tidigare tillsynsmyndigheterna, dvs. den tidigare Finansinspektionens och Försäkringsinspektionens verksamhet och den nya Finansinspektionen inrättades. Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att kreditinstituten, försäkringsanstalterna, pensionsanstalterna och andra tillsynsobjekt ska bedriva en stabil verksamhet som är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet, att de försäkrade förmånerna ska tryggas och det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthållas. Finansinspektionens tillsynsobjekt är de på finans-

marknaden verksamma aktörerna, enligt vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen och i annan lagstiftning.

Lagen om Finansinspektionen innehåller inga sådana heltäckande bestämmelser som gör det möjligt att trygga alla rättigheter och skyldigheter som enligt betaltjänstdirektivet gäller för de behöriga myndigheterna. I lagen om Finansinspektionen nämns inte betalningsinstitut som tillsynsobjekt. Exempelvis tillsynen över teleföretag hör enligt kommunikationsmarknadslagen å andra sidan till Kommunikationsverket.

Allmänna bestämmelser om beviljande, återkallande och begränsning av verksamhetstillstånd för auktoriserade tillsynsobjekt har tagits in i 3 kap. i lagen om Finansinspektionen, medan detaljerade regleringar som gäller olika branscher har tagits in i speciallagstiftning om respektive tillsynsobjekt. Dessutom föreskrivs i lagens 6 kap. i enlighet med direktivet om samarbete mellan den behöriga myndigheten och den mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat samt om tillsyn över utländska tillsynsobjekt och deras filialer i Finland. I det sist nämnda kapitlet föreskrivs dessutom bl.a. om informationsutbyte mellan behöriga myndigheter, om samarbete med värdstatens myndigheter samt om inspektion av filialer.

Enligt lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen omfattande befogenheter och utökande av förteckningen över auktoriserade tillsynsobjekt med betalningsinstitut räcker i många avseenden för att trygga myndighetens befogenheter. I lagen om Finansinspektionen föreskrivs emellertid inte enlighet med betaltjänstdirektivets 12.1 d om Finansinspektionens befogenheter i situationer där ett tillsynsobjekts betaltjänstverksamhet skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet. I den föreslagna lagen om betalningsinstitut föreskrivs om sådana i fråga om övriga tillsynsobjekt avvikande befogenheter.

När det gäller betalningsinstitut som i fråga om annan affärsverksamhet än betaltjänster hör till någon annan myndighets än Finansinspektionens tillsynsobjekt hänförs endast betaltjänstverksamheten till Finansinspektionens tillsyn. Exempelvis teleföretag ska enligt förslaget fortsättningsvis i sin televerksamhet iakttä kommunikationsmarknadsla-

gen. Efterlevnaden av kommunikationsmarknadslagen övervakas av Kommunikationsverket. Enligt förslaget ska Finansinspektionen övervaka tillhandahållandet av betaltjänster och de skyldigheter som gäller betalningsinstitut. Betydelsen av samarbetet mellan nationella myndigheter kommer att accentueras ytterligare.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Allmän målsättning

Syftet med propositionen är att genomföra betaltjänstdirektivet nationellt, med undantag för dess avdelningar III och IV. Propositionen liksom även direktivet har som mål att trygga jämlika konkurrensförhållanden och tillträde till marknaden för dem som tillhandahåller betaltjänster samt att främja betaltjänsternas kostnadseffektivitet, säkerhet och effektivitet. I propositionen föreslås bestämmelser om de lagstadgade förutsättningarna för betalningsinstituts verksamhet, om betaltjänster som ett betalningsinstitut får tillhandahålla, om tillsynsmyndigheten samt om tillträde till betalningssystem.

Betaltjänstdirektivet genomförs i första hand genom att det stiftas en ny lag om betalningsinstitut och en ny lag om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland, genom ändringar i kreditinstitutslagen särskilt i fråga om betalningsförmedlingsföretag, samt genom ändringar i lagen om Finansinspektionen och lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

3.2 De viktigaste förslagen

3.2.1 Lagen om betalningsinstitut

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om betalningsinstitut. Lagen ska tillämpas på affärsverksamhet som går ut på att tillhandahålla betaltjänster. Motsvarande undantag som enligt direktivet föreslås i fråga om tillämpningsområdet. Finansinspektionen ska övervaka efterlevnaden av lagen.

Enligt huvudregeln får endast auktoriserade betalningsinstitut tillhandahålla betalningstjänster. När de i lagen angivna kraven är

uppfylla får Finansinspektionen besluta att en finländsk fysisk eller juridisk person får tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation. I enlighet med de möjligheter som ges medlemsstaterna föreskrivs att det sammanlagda beloppet av betalningstransaktioner som genomförs av en juridisk person under de 12 månader som föregår bedömningen i genomsnitt får uppgå till högst tre miljoner euro i månaden. I fråga om fysiska personer får det genomsnittliga månatliga beloppet av genomförda betalningstransaktioner uppgå till 50 000 euro. När det sammanlagda beloppet av betalningstransaktionerna räknas ut ska beaktas också betalningstransaktioner som har genomförts av ett ombud som handlar för vederbörandes räkning. Finansinspektionen har enligt förslaget rätt att återkalla beslutet.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 2.1 ska direktivet tillämpas endast på betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen. Lagen ska enligt förslaget emellertid tillämpas också på betaltjänster som tillhandahålls i stater utanför gemenskapen. Principen om ett jämligt bemötande av företag som tillhandahåller betaltjänster och kundskyddet talar för att lagens tillämpningsområde utsträcks också till tillhandahållande av betaltjänster utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Betalningsinstitut får enligt förslaget bedriva också annan affärsverksamhet än tillhandahållande av betaltjänster. De får emellertid tillhandahålla endast betalkonton som används uteslutande för genomförande av betalningstransaktioner. Betalningsinstitut har begränsad rätt att bevilja kredit i anslutning till betaltjänster.

I lagens 3 kap. föreskrivs om beviljande och återkallande av auktorisation. Bestämmelserna motsvarar betaltjänstdirektivets bestämmelser om saken. Enligt förslaget ska Finansinspektionen på ansökan bevilja auktorisation. Beslut om att bevilja eller avslå en ansökan ska ges inom tre månader efter mottagandet av ansökan med tillräckliga uppgifter och handlingar.

Finansinspektionen kan bevilja auktorisation om sökanden uppfyller de krav på betalningsinstituts verksamhet och finansiella ställning som anges i lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser eller föreskrifter.

Dessutom måste betalningsinstitutets grundare eller ägare som har en minst 10 procents ägarandel eller andel av rösträtten i institutet vara tillförlitliga. Den kan inte anses var tillförlitlig som under de fem senaste åren före bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut. En grundare eller ägare anses inte vara tillförlitlig om denne annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppgiften. Finansinspektionen kan auktorisera också europabolag och europeiska kooperativa föreningar. Auktorisationen ska registreras.

Finansinspektionen är enligt förslaget skyldig att föra ett offentligt register över betalningsinstituten samt över deras filialer och ombud. I registret ska föras in uppgifter om de tjänster som betalningsinstitutets auktorisation omfattar och närmare kontaktuppgifter. Registret ska hållas tillgängligt på webben och uppdateras regelbundet.

Ett betalningsinstitut får i regel inleda sin verksamhet omedelbart efter att auktorisationen har beviljats och betalningsinstitutet till Finansinspektionen har överlämnat ett fullständigt handelsregisterutdrag samt namnen på de i lagen angivna ledande personerna och revisorerna. Ett betalningsinstitut som vid sidan av betaltjänster bedriver också annan affärsverksamhet ska uppge namnen på de personer som ansvarar för betaltjänstverksamheten.

På Finansinspektionens rätt att begränsa ett betalningsinstituts verksamhet och återkalla dess auktorisation ska tillämpas lagen om Finansinspektionen. I lagen om betalningsinstitut föreslås dessutom särskilda bestämmelser om Finansinspektionens rätt att begränsa ett betalningsinstituts verksamhet och återkalla dess auktorisation, om betalningsinstitutets verksamhet skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet.

Ett betalningsinstituts verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av dess affärsverksamhet. Betalningsinstitutet får inte ta så stora risker att dess kapitaltäckning eller likviditet väsentligt äventyras. Betalningsin-

stitutet ska ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Finansinspektionen får enligt förslaget begränsa tillhandahållande av andra än betaltjänster eller förutsätta att ett betalningsinstitut inte tillhandahåller andra tjänster än betaltjänster, om det inte annars är möjligt att organisera verksamheten och riskhanteringen på ett tillräckligt tillförlitligt sätt.

I lagens 4 kap. föreskrivs om betalningsinstituts verksamhet. Ett betalningsinstitut får inte ha betydande bindningar till personer på vilka tillämpas sådana lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser i en stat utanför EES som hindrar en effektiv tillsyn över betalningsinstitutet och inte heller till andra aktörer, om bindningarna i något avseende är ägnade att hindra en effektiv tillsyn över betalningsinstitutet.

Ett betalningsinstitut ska för sin verksamhet ha ett fast driftställe och sitt huvudkontor i Finland.

Ett betalningsinstitut som lägger ut en viktig funktion på entreprenad ska handla omsorgsfullt och på förhand underrätta Finansinspektionen om att funktionen läggs ut på entreprenad. Betalningsinstitutet ska enligt förslaget upprätta ett skriftligt avtal om utläggandet på entreprenad. Detta får inte väsentligt försvaga betalningsinstitutets interna kontroll och inte heller Finansinspektionens tillsynsmöjligheter. En funktion anses vara viktig om ett fel eller en brist i den väsentligt kan försvåra iakttagandet av de lagar som gäller betalningsinstitutets verksamhet, med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller villkoren i betalningsinstitutets auktorisation eller betalningsinstitutets verksamhet eller stabiliteten och kontinuiteten i tillhandahållandet av tjänster.

Ett betalningsinstitut kan tillhandahålla betaltjänster också genom ombud. Betalningsinstitutet ska med de medel som står till buds försäkra sig om att ombudet har gott anseende och yrkesskicklighet. Finansinspektionen ska underrättas om ombudets kontakt- och adressuppgifter samt om de personers namn som ansvarar för ombudets ledning samt ge en utredning om deras tillförlitlighet och lämplighet. Dessutom ska betalningsinstitutet underrätta Finansinspektionen om de interna

kontrollmetoder genom vilka ombudet uppfyller sina skyldigheter enligt lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Betalningsinstitutet ska se till att både den som sköter verksamhet som har lagts ut på entreprenad och ombudet upplyser kunderna om vilket betalningsinstitut ombudet företräder.

Ett betalningsinstitut ska ledas med yrkesskicklighet och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. De personer som hör till betalningsinstitutets högsta ledning ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs eller har näringsförbud. Den högsta ledningens tillförlitlighet ska enligt förslaget bedömas på samma sätt som betalningsinstitutets grundares och ägares tillförlitlighet. De personer som hör till den högsta ledningen ska dessutom ha nödvändig kännedom om betaltjänstverksamhet.

Ett betalningsinstitut som utöver tillhandahållande av betaltjänster bedriver också annan affärsverksamhet ska skydda medel som från betaltjänstanvändare eller andra tillhandahållare av betaltjänster har tagits emot för att genomföra betalningstransaktioner. Skyddet av kundmedel omfattar betaltjänstanvändare vars medel som är i betalningsinstitutets besittning överstiger 150 euro. Betalningsinstitutet kan avtala om en gräns på högst 600 euro med andra betaltjänstanvändare än konsumenter. Betaltjänstdirektivet tillåter tillämpning av en gräns på 600 euro i fråga om samtliga betaltjänstanvändare, men av skäl som sammanhänger med kundskyddet föreslås att på konsumenter tillämpas en lägre gräns om 150 euro. Medlemsstaterna kan i enlighet med direktivet kräva att skyldigheten att skydda kundmedel utsträcks också till andra betalningsinstitut, men denna möjlighet föreslås inte bli utnyttjad. En förutsättning för skyddet är att medlen inte har betalats till betalningsmottagaren eller överförs till en annan betaltjänstleverantör arbetsdagen efter den då medlen togs emot. Skyldigheten att skydda kundmedel gäller alla som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation.

Betalningsinstitutet ska skydda medlen så att det inte finns risk för att de sammanblandas med andra betaltjänstanvändares, andra betaltjänstleverantörers eller andra betalningsinstituts medel. Betalningsinstitutet kan

sätta in medlen på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som i någon annan stat fått koncession för att ta emot insättningar eller i lågriskvärdepapper eller värdepapper som lätt kan omsättas i pengar eller i andra investeringsobjekt. Alternativt kan medlen skyddas på så sätt att de medel som institutet mottagit, i det fall att det blir insolvent, betalas ut till betaltjänstanvändarna på grund av försäkring eller borgen som beviljas av ett försäkringsbolag eller kreditinstitut som inte hör till samma grupp som betalningsinstitutet. Skyldigheten att skydda kundmedel gäller också medel som ska användas för att genomföra framtida betalningstransaktioner, så att en del av medlen används för framtida betalningstransaktioner och en annan del för andra tjänster. Om den skyddade andelen av medlen varierar eller inte är känd på förhand ska det skyddade beloppet beräknas utifrån den historiska utvecklingen.

Ett betalningsinstituts kapital ska uppgå till minst 20 000 euro om det tillhandahåller endast penningförmedling, till 50 000 euro om det tillhandahåller betaltjänster med tekniska hjälpmedel eller till minst 125 000 euro om det tillhandahåller andra betaltjänster än sådana som nämns ovan. På betalningsinstitutets kapitalbas ska enligt förslaget tillämpas kreditinstitutslagens bestämmelser.

Betalningsinstitutets kapitalbas ska alltid motsvara minst minimikapitalet och betalningsinstitutet ska ha en i förhållande till de beviljade krediterna tillräcklig kapitalbas. Finansinspektionen kan i exceptionella situationer kräva att ett betalningsinstitut under en tid av högst tre år har en större kapitalbas.

Det finns tre alternativa sätt för beräkning av ett betalningsinstituts kapitalbas. Finansinspektionen godkänner beräkningsmetoden förutsatt att den tryggar betalningsinstitutets kapitaltäckning och tillförlitligheten av dess verksamhet. Enligt den kostnadsbaserade metoden ska kapitalbasen utgöra minst tio procent av det föregående årets fasta allmänna kostnader. Den transaktionsbaserade metoden innebär att kapitalbasen utgör en relativt andel av de sammanlagda betalningstransaktioner som betalningsinstitutet genomförde föregående år. Enligt summametoden utgör kapitalbasen en relativ andel av ränteintäkterna, räntekostnaderna, erhållna

arvoden och intäkterna av den övriga egentliga verksamheten. Finansinspektionen kan för en tid av högst tre år förutsätta att betalningsinstitutets kapitalbas med högst 20 procent ska överstiga kapitalbasens beräknade belopp. Ett sådant krav ska vara nödvändigt med beaktande av betalningsinstitutets riskhantering, förluster eller bedömning av institutets metoder för intern kontroll. Finansinspektionen kan också tillåta att kapitalkravet sänks med 20 procent i förhållande till det belopp som erhållits genom metoden för beräkning av kapitalbasen.

I lagen föreslås dessutom bestämmelser bl.a. om allmänna krav som ska tillämpas på betalningsinstituts marknadsföring och avtalsvillkor, tystnadsplikt, information till företag inom samma finansiella företagsgrupp eller finans- och försäkringskonglomerat och om information till registerförare som bedriver kreditupplysningsverksamhet.

Ett betalningsinstitut ska ha kännedom om sina kunder samt vid behov om deras förmånstagare och om de personer som handlar för en kunds räkning. Betalningsinstitutet förutsätts också ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma verksamhetens riskexponering. I fråga om kundkontrollen gäller dessutom vad som föreskrivs i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

I lagen föreslås bestämmelser om rätten att delta i betalningssystem och om undantag från denna rätt. Med betalningssystem avses ett på regler grundat system där skyldigheter i penningbelopp fastställs eller fullgörs eller betalningstransaktioner avvecklas. Den som upprätthåller ett betalningssystem får inte i stadgarna för systemet ställa ogrundade, oskäligen eller diskriminerande krav för deltagande i betaltjänstleverantörers system. De krav som ställs på skydd mot risker och säkerställande av betalningssystemets ekonomiska och funktionella stabilitet ska vara behövliga och skäligen. I stadgarna för betalningssystemet får inte uppställas begränsningar för betaltjänstleverantörernas, betaltjänstanvändarnas eller andra betalningssystemets deltagande i andra betalningssystem. Rättigheter, skyldigheter, förmåner eller begränsningar i anslutning till deltagande i betalningssystem får inte vara baserade på betaltjänstleverantörernas, betaltjänstanvändar-

nas eller andra betalningssystemers juridiska form eller ställning.

Rätten att delta i betalningssystem ska för det första inte tillämpas på betalningssystem som avses i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999). För det andra ska rätten inte tillämpas på betalningssystem som endast tjänsteleverantörer som hör till samma grupp kan delta i, förutsatt att tjänsteleverantörernas kapitalbas bestäms på gruppnivå. Undantaget omfattar också betalningssystem där en betaltjänstleverantör kan verka som leverantör både för betalaren och betalningsmottagaren, ensam svara för skötseln av betalningssystemet och ge andra betaltjänstleverantörer tillträde till betalningssystemet och där andra betaltjänstleverantörer inte har rätt att sinsemellan rätt att handla om arvodet till betalningssystemet.

Ett betalningsinstitut som har för avsikt att etablera filial i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Av anmälan ska framgå i vilken stat filialen ska etableras, uppgifter om de betaltjänster den ska tillhandahålla, filialens organisationsstruktur och uppgifter om anlitan av ombud samt namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha fått anmälan anmäla filialetableringen till den tillsynsmyndighet som i värdstaten motsvarar Finansinspektionen, om inte Finansinspektionen konstaterar att etableringen med hänsyn till betalningsinstitutets finansiella ställning och förvaltning inte motsvarar förutsättningarna för filialetablering.

Om ett betalningsinstitut har för avsikt att etablera filial i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska det ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen. Finansinspektionens tillståndsprövning motsvarar huvudsakligen vad som förutsätts vid filialetablering i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, men Finansinspektionen ska se till att det också ordnas tillräcklig tillsyn över filialen. Finansinspektionen kan efter att ha hört sökanden förena tillståndet med nödvändiga begränsningar och villkor.

Ett betalningsinstitut får tillhandahålla tjänster i andra stater inom Europeiska eko-

nomiska samarbetsområdet. Det ska då på förhand anmäla till Finansinspektionen vilka tjänster det har för avsikt att tillhandahålla. Finansinspektionen ska enligt förslaget underrätta värdstatens tillsynsmyndighet som motsvarar Finansinspektionen om betalningsinstitutets namn, adress, organisationsstruktur, om namnen på de personer som ansvarar för ledningen av betalningsinstitutet samt om de tjänster som betalningsinstitutet har för avsikt att tillhandahålla.

Övergångsbestämmelser

På auktorisationskrav för betalningsinstitut ska enligt förslaget tillämpas övergångsbestämmelser. Finansinspektionen ska utan ansökan bevilja sådana juridiska personer auktorisation för betalningsinstitut som när denna lag träder i kraft har koncession för betalningsförmedlingsföretag i enlighet med kreditinstitutslagen. Om en juridisk person tillhandahåller betaltjänster utan att ha koncession för betalningsförmedlingsföretag ska denna senast den 31 mars 2011 ansöka om koncession hos Finansinspektionen. Om behandlingen av ett betalningsförmedlingsföretags ansökan pågår när denna lag är i kraft ska på ansökan tillämpas lagen om betalningsinstitut.

Ett finansiellt institut som avses i kreditinstitutslagen och som när denna lag träder i kraft tillhandahåller betaltjänster och omfattas av den gruppbaseade tillsynen över moderkreditinstitutet, behöver inte ansöka om auktorisation i vissa situationer. Det finansiella institutet ska tillstålla Finansinspektionen de uppgifter som ska ingå i ansökan om auktorisation.

En person som har börjat tillhandahålla betaltjänster innan lagen trätt i kraft och som uppfyller förutsättningarna för avvikelser från auktorisationskravet ska senast den 31 oktober 2012 hos Finansinspektionen ansöka om undantag från auktorisationskravet.

3.2.2 Lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland

I propositionen föreslås att det stiftas en ny lag om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland. Lagen ska tillämpas på juridiska personer som i någon annan stat inom

Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har beviljats auktorisation på motsvarande sätt som enligt lagen om betalningsinstitut. I fråga om tillsynen över utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland och i fråga om Finansinspektionens rätt att informera myndigheter som motsvarar Finansinspektionen ska iakttas vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

Ett utländskt betalningsinstitut behöver inte etablera en filial eller ett dotterföretag i Finland för att få tillhandahålla betaltjänster här. Förutsättningar för inledande av verksamheten är enligt förslaget att Finansinspektionen av tillsynsmyndigheten för det utländska betalningsinstitutet får anmälan om vilka betaltjänster det har för avsikt att tillhandahålla och uppgifter om hur betalningsinstitutet planerar att tillhandahålla betalningstjänster i Finland, om betalningsinstituts organisationsstruktur samt om de personer som ansvarar för betaltjänstverksamheten.

Finansinspektionen ska vidta nödvändiga åtgärder om ett utländskt betalningsinstitut trots åtgärder som vidtagits av den mot Finansinspektionen svarande behöriga myndigheten i företagets hemstat fortsätter att i Finland bedriva verksamhet som strider mot föreskrifterna eller bestämmelserna. Det kan vara fråga om verksamhet som äventyrar betaltjänstanvändarnas ställning eller betalningssystemens tillförlitliga funktion eller som innebär risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vid behov kan Finansinspektionen också förhindra att nya transaktioner inleds.

Ett betalningsinstituts filial ska ha en för verksamheten ansvarig chef. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara i ledningen för en filial. En filialchef är skyldig att ersätta skada som filialchefen i sin verksamhet uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat filialens kunder eller andra.

I lagen om utländska betalningsinstitut föreskrivs vidare om anmälningar till handelsregistret och om bestämmelser som ska tillämpas på filialers firma. En filials firma tecknas av filialchefen eller, med fullmakt av betalningsinstitutet, av någon annan.

En filial ska ha riskhanteringssystem som är tillräckliga med hänsyn till dess verksamhet. På de anställdas tystnadsplikt, rätt att

lämna uppgifter och på brott mot tystnadsplikten samt på marknadsföring av betaltjänster, avtalsvillkor och andra förfaranden ska enligt förslaget tillämpas bestämmelserna i lagen om betalningsinstitut.

3.2.3 Kreditinstitutslagen

I kreditinstitutslagen ska enligt förslaget upphävas definitionen av begreppet betalningsförmedlingsföretag och de bestämmelser som hänvisar till den. De gällande bestämmelserna om betalningsförmedlingsföretag ändras så att de gäller endast utgivning av elektroniska pengar. Termen betalningsförmedlingsföretag, som för närvarande används i lagen, föreslås bli ersatt med termen institut för elektroniska pengar.

3.2.4 Lagen om Finansinspektionen

I 4 § i lagen om Finansinspektionen hänförs betalningsinstitut till kategorin auktoriserade tillsynsobjekt. Definitionen av begreppet filial ändras så att den omfattar också Finländska filialer till utländska betalningsinstitut enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland.

Finansinspektionen har enligt förslaget i egenskap av tillsynsmyndighet rätt att återkalla ett betalningsinstituts verksamhetstillstånd och övervaka efterlevnaden av bestämmelserna om betalningsinstituts kundskydd. Dessutom kan Finansinspektionen inspektera betalningsinstituts filialer inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Finansinspektionen ska samarbeta med tillsynsmyndigheten i en filials värdstat när det gäller återkallelse av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten, överlåtelse av försäkringsbestånd, försättande i konkurs eller likvidation och utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud, genom att underrätta värdstatens tillsynsmyndighet.

3.2.5 Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

Tillämpningsområdet för lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism föreslås bli utsträckt till betalningsinstitut och personer som enligt

lagen om betalningsinstitut får tillhandahålla betalningstjänster utan auktorisation. I bestämmelsen om tillämpningsområdet föreslås i likhet med kreditinstitutslagen en strykning av betalningsförmedlingsföretag. För betalningsinstitut ska enligt förslaget gälla samma bestämmelser som för andra anmälningskyldiga på finansmarknaden. Dessutom föreslås att i lagen upphävs bestämmelserna om tillsyn och betaltjänstförseelse i förordningen om information om betalaren.

3.3 Direktivbestämmelser som inte förutsätter ändringar i lagstiftningen

I betaltjänstdirektivets artikel 10.2 föreskrivs att innan auktorisation beviljas, får de behöriga myndigheterna om lämpligt höra den nationella centralbanken eller andra berörda offentliga myndigheter. På Finansinspektionens förvaltning tillämpas förvaltningslagen (434/2003). Enligt förvaltningslagens 10 § 1 mom. ska varje myndighet inom ramen för sin behörighet och i den omfattning ärendet kräver på andra myndigheters begäran bistå dessa i skötseln av en förvaltningsuppgift, och även i övrigt sträva efter att främja samarbetet mellan myndigheterna.

Om det mellan ett betalningsinstitut och en annan person finns sådana nära förbindelser som anges i kreditinstitutsdirektivets artikel 4.46 kan de behöriga myndigheterna bevilja auktorisation endast under förutsättning att förbindelserna inte hindrar dem att effektivt sköta sina tillsynsrelaterade uppgifter. De behöriga myndigheterna kan bevilja auktorisation endast om lagar och andra författningar i ett tredjeland, som gäller för en eller flera fysiska eller juridiska personer till vilka betalningsinstitutet har nära förbindelser, eller svårigheter vid tillämpningen av dessa lagar och andra författningar, inte hindrar ett effektivt utövande av deras tillsyn (artiklarna 10.7 och 10.8). Kreditinstitutsdirektivets artikel 4.46 har satts i kraft genom kreditinstitutslagens 37 § 2—4 mom. och motsvarar också den begränsning som föreskrivs i betaltjänstdirektivets artikel 10.8.

I direktivets artikel 11 föreskrivs att om auktorisation avslås ska skälen härför anges. Enligt förvaltningslagens 44 § 1 mom. 3 punkten ska av ett skriftligt förvaltningsbeslut tydligt framgå motiveringen för beslutet

och en specificerad uppgift om vad en part är berättigad eller förpliktad till eller hur ärendet annars har avgjorts.

I artikel 12 föreskrivs om den behöriga myndighetens rätt att återkalla en auktorisation som har beviljats ett betalningsinstitut. Återkallandet av auktorisationen ska motiveras och de som berörs av beslutet ska informeras om detta. I 26 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet. Finansinspektionen kan enligt 27 § också för viss tid begränsa den tillståndsenliga verksamheten. Finansinspektionen ska motivera sina beslut enligt förvaltningslagens 34 § 1 mom. på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagens 44 § 1 mom. 3 punkten.

I direktivets artikel 15 föreskrivs om betalningsinstituts redovisning och lagstadgade revision. På betalningsinstitut ska tillämpas direktiv 78/660/EEG och i tillämpliga fall direktiven 83/349/EEG och 86/635/EEG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 9 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Om de inte är undantagna ska betalningsinstitutens årsbokslut och sammanställda redovisning revideras av lagstadgade revisorer eller revisionsföretag i den mening som avses i direktiv 2006/43/EG. Förpliktelser enligt artikel 53 i kreditinstitutsdirektivet ska i tillämpliga delar också gälla betalningsinstituts lagstadgade revisorer eller revisionsföretag när det gäller betaltjänstverksamhet.

Enligt revisionslagens (459/2007) 1 § 1 punkten ska lagen tillämpas på revision av bokföringsskyldiga sammanslutningar och stiftelser som avses i bokföringslagen (1336/1997). I revisionslagens 13 § föreskrivs att i revisionsuppdrag ska följas de revisionsstandarder som har godkänts för att tillämpas inom gemenskapen och som avses i artikel 26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG. Rådets direktiv 86/635/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut har satts i kraft genom kreditinstitutslagens 9 kap. Enligt kreditinsti-

tutslagens 158 § ska på kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen, och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat föreskrivs i kreditinstitutslagen.

I direktivets artikel 21 föreskrivs om tillsyn som gäller avdelning II. Medlemsstaterna ska se till att de kontroller som de behöriga myndigheterna genomför för att kontrollera löpande överensstämmelse med denna avdelning är proportionella och tillräckliga och motsvarar de risker som betalningsinstituten exponeras för. För att kontrollen av denna avdelning efterlevs ska de behöriga myndigheterna särskilt ha rätt att kräva att betalningsinstitutet tillhandahåller all information som krävs för att övervaka efterlevnaden, genomföra inspektion på plats i betalningsinstitutet, hos ombud eller filialer som tillhandahåller betaltjänster på betalningsinstitutets ansvar eller hos enheter på vilka betaltjänstverksamhet har lagts ut på entreprenad, utfärda rekommendationer och riktlinjer och, i tillämpliga fall bindande administrativa bestämmelser samt rätt att tillfälligt upphäva eller återkalla auktorisation i de fall som avses i artikel 12.

Enligt 18 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen ska tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan obefogat dröjsmål till Finansinspektionen lämna de för utförandet av dess lagstadgade uppdrag relevanta uppgifter och redogörelser som den ber om. Enligt 24 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen granska handlingar, upptagningar och datasystem som gäller dessas verksamhet och förvaltning, i den utsträckning som behövs för att den ska kunna fullgöra sitt lagstadgade tillsynsuppdrag. Enligt 60 § i lagen om Finansinspektionen kan hemstatens tillsynsmyndighet inom ramen för sin behörighet själv eller genom en representant inspektera utländska EES-filialers verksamhet i den omfattning som behövs för tillsynen över utländska EES-tillsynsobjekt, om den före inspektionen har informerat Finansinspektionen om saken. I 26 § i lagen

om Finansinspektionen föreskrivs om återkallande av verksamhetstillstånd. I speciallagar som gäller respektive tillsynsobjekt föreskrivs i regel om Finansinspektionens rätt att utfärda bindande föreskrifter.

Finansinspektionen kan i enlighet med 4 kap. i lagen om Finansinspektionen tilldela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer administrativa påföljder. Bestämmelsen motsvarar direktivets artikel 21.2.

I direktivets artikel 22 föreskrivs att medlemsstaterna ska se till att alla personer som arbetar eller har arbetat för de behöriga myndigheterna och experter som handlar på myndigheternas vägnar, ska vara bundna av tystnadsplikt. På Finansinspektionens tjänstemän tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) i vars 6 kap. föreskrivs om skyldighet att iaktta sekretess. I lagens 23 § 1 mom. föreskrivs att den som är anställd hos en myndighet eller innehar ett förtroendeuppdrag inte får röja en handlings sekretessbelagda innehåll eller en uppgift som vore sekretessbelagd om den ingick i en handling, och inte heller någon annan omständighet som han har fått kännedom om i samband med sin verksamhet hos myndigheten och för vilken tystnadsplikt föreskrivs genom lag. En uppgift för vilken tystnadsplikt gäller får inte heller röjas efter det att verksamheten hos myndigheten har upphört eller det uppdrag som utförts för myndighetens räkning har avslutats.

Finansinspektionens beslut överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Särskilda bestämmelser gäller för Finansinspektionens beslut som kan föras till marknadsdomstolen. Vad som föreskrivs i 73 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 23.1.

Enligt 50 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionen samarbeta med utländska EES-myndigheter. Finansinspektionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till de myndigheter som räknas upp i 71 § i lagen om Finansinspektionen. Bestämmelserna motsvarar direktivets artiklar 24 och 25.2.

För att kunna genomföra de kontroller och vidta de nödvändiga åtgärder som föreskrivs

beträffande ombud, filialer eller enheter till vilka ett betalningsinstituts verksamhet lagts ut på entreprenad och som är etablerade inom en annan medlemsstats territorium, ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten samarbeta med värdmedlemsstatens behöriga myndigheter. Genom samarbete ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten dessutom underrätta de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten när de avser att göra en kontroll på plats inom den senares territorium (artiklarna 25.2 och 25.3). I 56, 60 och 64 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 25.3 att Finansinspektionen innan den inspekterar en filial ska underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om saken och att Finansinspektionen har rätt att inspektera och erhålla information från utländska företag inom en grupp för vars tillsyn Finansinspektionen svarar. Hemstatens tillsynsmyndighet kan inom ramen för sin behörighet själv eller genom en representant inspektera utländska EES-filialers verksamhet i den omfattning som behövs för tillsynen över utländska objekt, om den före inspektionen har informerat Finansinspektionen om saken. Finansinspektionen har rätt att delta i inspektionen.

I 57 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs att om en annan EES-stats tillsynsmyndighet meddelar att ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör inte iakttar det andra landets lagstiftning när det tillhandahåller tjänster där, ska Finansinspektionen vidta behövliga åtgärder enligt 3 och 4 kap. för att se till att den verksamhet som strider mot bestämmelserna avslutas. Finansinspektionen ska underrätta den andra statens tillsynsmyndighet om vilka åtgärder den har vidtagit. Dessutom ska Finansinspektionen i enlighet med 54 § tillställa tillsynsmyndigheten alla de uppgifter som kan underlätta dessa myndigheters tillsyn. Bestämmelserna motsvarar direktivets artikel 25.4.

3.4 Nationellt spelrum

Betaltjänstdirektivet syftar huvudsakligen till fullständig harmonisering. En del av dess bestämmelser ger emellertid nationellt spelrum. I det följande behandlas vissa frågor kring utnyttjandet av det nationella spelrummet.

Enligt direktivets artikel 2.3 får medlemsstaterna undanta vissa institut från tillämpningen av alla eller vissa bestämmelser i direktivet. För Finlands vidkommande innebär detta i praktiken en möjlighet att föreskriva att lagen om betalningsinstitut inte ska tillämpas på Finnvera Abp eller på Fonden för industriellt samarbete Ab. Lagförslaget innebär att denna möjlighet utnyttjas.

Enligt direktivets artikel 7.3 får medlemsstaterna välja att inte tillämpa kapitalbaskravet på betalningsinstitut som omfattas av den gruppbaseade tillsynen av moderkreditinstitutet. Lagförslaget innebär att denna möjlighet utnyttjas.

Enligt direktivets artikel 9.3 får medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna kräva att även betalningsinstitut som inte bedriver annan affärsverksamhet som avses i artikel 16.1 c uppfyller de skyddskrav som anges i artikel 9.1. Lagförslaget innebär att denna möjlighet inte utnyttjas.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 9.4 får medlemsstaterna begränsa skyddskraven till medel som tillhör de betaltjänstanvändare vilkas medel individuellt överstiger en tröskel på 600 euro. Enligt lagförslaget fastställs skyddsgränsen för betaltjänstanvändare i konsumentställning av konsumentskyddsskäl till 150 euro. I fråga om andra än konsumenter kan skyddsgränsen emellertid i enlighet med direktivet avtalas uppgå till 600 euro.

I direktivets artikel 26 föreskrivs om villkoren för att medlemsstaterna ska få avstå eller tillåta sina behöriga myndigheter att avstå från att helt eller delvis tillämpa de förfaranden och villkor som föreskrivs i avdelning II i fråga om förutsättningarna för utläggande på entreprenad, ersättningsansvar, bevarande av uppgifter och tillsyn, med undantag för artiklarna 20, 22, 23 och 24. Ett villkor är enligt artikeln att genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de föregående tolv månaderna som genomförts av en fysisk eller juridisk person eller dennes ombud inte överstiger tre miljoner euro per månad. Lagförslaget innebär att denna möjlighet utnyttjas. Maximibeloppet för fysiska personers månatliga betalningstransaktioner föreslås begränsat till 50 000 euro. På de personer som undantaget avser ska enligt förslaget dessutom tillämpas lagens bestämmelser om tillsyn, tillåten affärsverksamhet, beviljande

av kredit, ombud samt skyddande av kundmedel. Enligt lagförslaget utnyttjas däremot inte möjligheten att i enlighet med artikel 26.4 begränsa sådana fysiska eller juridiska personers verksamhet vilka tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation så att de får delta endast i vissa verksamheter som förtecknas i artikel 16.

3.5 Direktivbestämmelser som inte uttryckligen genomförs enligt lagförslaget

Direktivets artikel 3 innehåller en förteckning över 15 typer av betalningstransaktioner och tjänster som direktivet inte ska tillämpas på. I lagen föreslås inga uttryckliga undantagsbestämmelser i fråga om samtliga stycken i artikeln. I det följande redogörs för skälen till detta.

Enligt artikel 3 a ska direktivet inte tillämpas på sådana betalningstransaktioner direkt från betalaren till betalningsmottagaren vilka uteslutande görs i kontanter utan medverkan av mellanhand. Enligt artikel 3 f ska direktivet inte tillämpas på valutaväxlingsverksamhet, dvs. "cash to cash"-transaktioner, om medlen inte innehas på ett betalkonto. I lagen föreslås inga motsvarande undantagsbestämmelser eftersom kontantbetalningar och valutaväxlingsverksamhet också utan någon uttrycklig bestämmelse om saken faller utanför definitionen av begreppet betaltjänst i lagens 1 § 2 mom.

Enligt artikel 3 d ska direktivet inte tillämpas på betalningstransaktioner som består av ej yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet. Enligt artikel 3 j ska direktivet inte tillämpas på tjänster som tillhandahålls av leverantörer av tekniska tjänster vilka stöder tillhandahållandet av betaltjänster. Det har ansetts onödigt att ta in motsvarande undantagsbestämmelser i lagen, med beaktande av att lagen enligt dess 1 § tillämpas på affärsverksamhet som består i att tillhandahålla betaltjänster.

Enligt artikel 3 l ska direktivet inte tillämpas på betalningstransaktioner som verkställs med hjälp av teleutrustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av teleut-

rustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, förutsatt att operatören för teleutrustningen eller den digitala eller informationstekniska utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna. I lagen föreslås ingen motsvarande undantagsbestämmelse, eftersom de i artikel 3 l beskrivna betalningstransaktionerna också utan någon uttrycklig bestämmelse om saken, med beaktande av lagens 1 § mom. 6 punkten faller utanför lagens tillämpningsområde.

Enligt artikel 3 m ska direktivet inte tillämpas på betalningstransaktioner som genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning. Det har ansetts onödigt att i lagen ta in en undantagsbestämmelse om sådana interna betalningstransaktioner mellan betaltjänstleverantörer. Också utan någon uttrycklig bestämmelse om saken anses det vara klart att lagen gäller endast betaltjänster till tredje man.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Tillsammans med den betaltjänstlag som justitieministeriet förbereder bedöms den föreslagna lagen om betalningsinstitut få positiva konsekvenser för samhällsekonomin. Den kommer att på många sätt effektivisera framförallt EU:s inre marknads men också den nationella marknads funktion, bl.a. genom harmonisering av aktörernas verksamhetsförutsättningar och skyddet av kundmedel. Detta kommer att främja handeln både internationellt och nationellt genom effektivare konkurrens och bättre skydd för betaltjänstanvändarna.

De enhetliga bestämmelserna kommer att underlätta företagens möjligheter att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I Finland har teleföretagen i flera års tid tillhandahållit betaltjänster. Sådana innehålls- och mervärdestjänster som t.ex. ringsignaler, musik, bakgrundsbilder, spel, resebiljetter, läskedrycker, parkeringsavgifter och underhållningstjänster, såsom deltagande i tävlingar och omröstningar kan, beroende på tjänsten, betalas via telefonanslutning, bredband

eller betal-tv. Från och med millennieskiftet har mobilmarknadens innehållstjänster ökat i jämn takt. Teleföretagens huvudsakliga affärsverksamhet är att tillhandahålla kommunikationstjänster och betaltjänstverksamhetens andel av den totala omsättningen beräknas utgöra mindre än fem procent. TeleForum rf uppger att omsättningen av mervärdestjänster som faktureras via teleföretagen uppgår till sammanlagt 200 miljoner euro per år. Siffran inkluderar telefonservicenummer, mobilinnehållstjänster samt övriga mervärdestjänster. Betaltjänsternas andel utgör uppskattningsvis 6—14 miljoner euro.

Lagen om betalningsinstitut får den betydelsen för betalningsinstitutet inom lagens tillämpningsområde att de ställs under Finansinspektionens tillsyn och i regel måste ansöka om auktorisation för att få tillhandahålla betaltjänster. Lagen får betydelse framförallt för teleföretagen eftersom deras verksamhet blir beroende av två verksamhetstillstånd och tillsynsmyndigheter, vilket innebär att de delvis måste bygga upp sina datasystem på nytt. Det finns i vårt land ca 60 teleföretag vilkas tjänster delvis kan bestå av betaltjänster. Det finns ingen exakt information om hur många teleföretag som tillhandahåller betaltjänster som hör till den föreslagna lagens tillämpningsområde.

Merparten av de företag som utfärdar betal- och kreditkort i Finland är kreditinstitut eller utländska kredit- och finansinstituts filialer, vilka sålunda inte kommer att höra till tillämpningsområdet för den föreslagna lagen om betalningsinstitut. Dessutom utfärdas betal- och kreditkort av vissa servicestations- och butikskedjor, framförallt av näthandels- och möbelföretag. Endast ett fåtal företag utfärdar betal- och kreditkort som är generellt användbara.

Företagen får vidkännas affärsekonomiska och administrativa kostnader bl.a. på grund av förpliktelser i samband med ansökan om auktorisation, skydd av kundmedel, beviljande av krediter, kundkontroll, uppbyggnad och förnyande av riskhanteringssystem och datasystem, samt utbildnings- och informationsbehov och behov att se över avtalsvillkor och beskrivningar av sina tjänster. Merparten av kostnaderna är av engångsnatur. De mest betydande kostnaderna kommer sannolikt att orsakas av uppdatering av datasystem

och avtalsvillkor. Det är emellertid synnerligen svårt att bedöma kostnadernas storleksordning. Teleföretagen har i fråga om de betaltjänster som de kan tillhandahålla enligt lagen om betalningsinstitut gjort bedömningen att kostnaderna till följd av de förpliktelser och systemändringar som lagen innebär kommer att leda till att en del av tjänsterna inte längre kommer att tillhandahållas.

Den föreslagna lagen om betalningsinstitut kan tillämpas också på små företag och näringsidkare som tillhandahåller penningförmedling. I betalningsrörelse- och valutaväxlingsregistret som i enlighet med lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism upprätthålls av länsstyrelsen i Södra Finlands län har registrerats 59 företag och näringsidkare som bedriver betalningsrörelse. Merparten av de tjänsteleverantörer som har införts i registret tillhandahåller betaltjänster i relativt liten utsträckning eller tillhandahåller penningförmedling som ombud. Av denna anledning kommer sannolikt endast en del av de registrerade företagen att anhölla om auktorisation som betalningsinstitut. Merparten av de registrerade företagen som bedriver betalningsrörelse torde fortsätta sin verksamhet utan auktorisation. För dessa företag och näringsidkare kommer lagen framför allt få den betydelsen att de måste betala en mångdubbel större tillsynsavgift. För närvarande betalar de en registreringsavgift på 175 euro medan Finansinspektionen enligt förslaget kommer att ta ut en årlig tillsynsavgift på 1 000 euro av juridiska personer och 200 euro av fysiska personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Lagen om inte att medföra några kostnader för staten eftersom Finansinspektionen i administrativt hänseende verkar i anslutning till Finlands Bank. Finansinspektionen kommer inte att åsamkas extra kostnader för behandlingen och tillsynen över betalningsinstitutens auktorisationsärenden eller upprätthållandet av registret av betalningsinstitut, eftersom kostnaderna för de funktionerna enligt förslaget ska tas ut som tillsynsavgifter hos de betalningsinstitut och andra betaltjänstle-

verantörer som hör till tillämpningsområdet för lagen om betalningsinstitut.

Lagen om betalningsinstitut får betydelse för samarbetet mellan myndigheterna. Finansinspektionens och Kommunikationsverkets tillsyn över teleföretagen kommer delvis att vara överlappande, vilket understryker betydelsen av samarbete och informationsutbyte mellan myndigheterna. Dessutom kommer de uppgifter som länsstyrelsen i Södra Finlands län har i enlighet med lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism att överföras på Finansinspektionen.

Propositionen kommer i viss mån att öka Finansinspektionens uppgifter eftersom dess tillsynsobjekt utökas med tiotals nya aktörer. Också den omständigheten att Finansinspektionen med stöd av övergångsbestämmelsen i den föreslagna lagen om betalningsinstitut måste utreda vilka förutsättningar fysiska och juridiska personer som under övergångsperioden fortsätter att tillhandahålla betaltjänster har att fortsättningsvis tillhandahålla betaltjänster, kommer i viss mån att öka Finansinspektionens uppgifter.

Den nya lagstiftningen medför behov att ordna utbildning och information för Finansinspektionens personal.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts av en arbetsgrupp som tillsatts av finansministeriet. Till arbets-

gruppen har utöver representanter för finansministeriet hört representanter för justitieministeriet, kommunikationsministeriet, Finansinspektionen, Finlands Bank, Konsumentverket, Finansbranschens Centralförbund rf, Centralhandelskammaren och föreningen Tietolikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry. Arbetsgruppens betänkande blev klart den 19 maj 2009 (finansministeriets publikationsserie, finansmarknaden, 27/2009).

Arbetsgruppens betänkande sändes på remiss till 26 myndigheter och sammanslutningar. En sammanställning har gjorts av de 19 yttranden som inkom.

På basis av yttrandena har vissa lagtekniska ändringar gjorts i det första lagförslaget och en smärre justering i det andra lagförslaget. Till motiveringstexten har fogats ett avsnitt om lagförslagets förhållande till grundlagen och om lagstiftningsordningen samt gjorts smärre justeringar.

6 Samband med andra propositioner

Denna proposition gäller inte genomförande av bestämmelserna i betaltjänstdirektivets avdelningar III och IV. Justitieministeriet bereder en separat proposition om genomförandet av bestämmelserna i de avdelningarna.

Vid inrikesministeriet bereds ändring av lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism som har samband med regionförvaltningsreformen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Lag om betalningsinstitut****1 kap. Allmänna bestämmelser**

I detta kapitel föreslås bestämmelser om lagens tillämpningsområde och om undantag från detta, om tillsynen över att lagen efterlevs samt om definitioner.

1 §. Tillämpningsområde. Lagen ska tillämpas på affärsverksamhet som består i att tillhandahålla betaltjänster. Affärsverksamheten förutsätts bl.a. vara planmässig, regelbunden och kontinuerlig. Bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets 4.3 enligt vilken med betaltjänst avses en affärsverksamhet som förtecknas i bilagan.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 2.1 ska direktivet tillämpas på betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen. Lagen ska sålunda tillämpas också på tillhandahållande av betaltjänster i stater som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, förutsatt att tjänsteleverantören är etablerad i Finland. En jämlik behandling av de företag som tillhandahåller betaltjänster talar liksom kundskyddet för att tillämpningsområdet utsträcks till betaltjänster som riktas till stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Förutsättningen att det ska vara fråga om affärsverksamhet innebär att lagen i enlighet med betaltjänstdirektivets artikel 3 d inte ska tillämpas på betalningstransaktioner som består av ej yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet.

I paragrafens 2 mom. preciseras vilka typer av betaltjänster som hör till lagens tillämpningsområde. Den avgränsning av tillämpningsområdet som framgår av paragrafen motsvarar i sak definitionen av betaltjänster i direktivets artikel 4.3 och i den direktivbilaga som det hänvisas till i artikeln.

Momentets förteckning över betaltjänster som omfattas av lagens tillämpningsområde är uttömmande. Lagen ska sålunda inte tillämpas t.ex. på rembursar eller på andra s.k. dokumentbetalningar. Av samma orsak faller

också t.ex. kontantbetalningar och valutaväxlingsverksamhet utanför lagens tillämpningsområde.

Enligt momentets *1 punkt* omfattar lagens tillämpningsområde för det första betaltjänster för kontantinsättning på eller kontantuttag från betalkonton som avses i 5 § 4 punkten. Som betaltjänster betraktas också åtgärder för förvaltning och erbjudande av betalkonton, t.ex. åtkomst av betalkonton via internet. Denna punkt motsvarar punkter 1 och 2 i direktivbilagens.

Enligt momentets *2 punkt* ska lagen tillämpas på genomförande av betalningstransaktioner genom girering enligt betaltjänstlagen, överföring av medel till tjänsteleverantörens betalkonto, direktdebitering eller med betalkort eller något annat betalningsinstrument. Bestämmelsen omfattar också genomförande av sådana betalningstransaktioner där den som utnyttjar betaltjänsten har ett kreditavtal som täcker tillgångarna. Denna punkt motsvarar punkterna 3 och 4 i direktivbilagan.

Enligt momentets *3 punkt* ska lagen tillämpas på utfärdande av betalningsinstrument (*issuing*) och enligt *4 punkten* ska lagen tillämpas också på inlösen som gäller betalningstransaktioner med betalningsinstrument (*acquiring*). Med utfärdande av betalningsinstrument avses en tjänst där t.ex. ett kreditinstitut med sin kund ingår ett avtal enligt vilket kreditinstitutet till kundens förfogande ställer ett betalningsinstrument, t.ex. ett betalkort, som kunden kan använda för att köpa varor och tjänster. Inlösen som gäller betalningstransaktioner med betalningsinstrument innebär att betalningsmottagarens tjänsteleverantör, vanligen ett kreditinstitut, krediterar betalningsmottagarens konto med värdet av den vara eller tjänst som köpts med betalningsinstrumentet. Genom dessa punkter genomförs punkt 5 i direktivbilagan.

Enligt *5 punkten* tillämpas lagen på penningförmedling. Med penningförmedling avses en tjänst som innebär att tjänsteleverantören av betalaren tar emot medel utan att i betalarens eller betalningsmottagarens namn öppna ett betalkonto. Det uteslutande syftet med tjänsten är att överföra belopp som mot-

svarar mottagna medel till betalningsmottagaren eller till en annan tjänsteleverantör som handlar på betalningsmottagarens vägnar, eller att tjänsteleverantören tar emot medlen på betalningsmottagarens vägnar och ställer dem till dennes förfogande. Genom denna punkt genomförs punkt 6 om penningöverföring i betaltjänstdirektivets bilaga (*money remittance*).

Penningförmedling kan genomföras t.ex. så att tjänsteleverantören sänder betalarens medel till tjänsteleverantörens verksamhetsställe i en annan stat. Mottagaren kan beroende på avsändarens och mottagarens etableringsstater lyfta medlen t.o.m. några minuter efter att de avsänts.

Med penningförmedling avses inte att den som köper en vara betalar ett belopp som motsvarar köpesumman till en representant för ett transportföretag, som vidarebefordrar beloppet till den som sålt varan. Inte heller postförskott betraktas som penningförmedling enligt denna lag.

Till lagens tillämpningsområde hör enligt paragrafens 6 punkt betalningstransaktioner där betalarens godkännande till en betalningstransaktion ges via mobiltelefon eller dator eller någon annan teleterminalutrustning eller datatekniska enheter. En förutsättning är att betalningen görs till ett företag som sköter systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik och som endast fungerar som förmedlare av betalningstransaktionen mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varan, tjänsten, eller någon annan nytthet. Denna punkt motsvarar punkt 7 i direktivbilagan.

Som betalarens samtycke betraktas t.ex. en via mobiltelefon eller någon annan specifik teknisk anordning gjord beställning på grund av vilken den som tillhandahåller varan eller tjänsten levererar denna till betalaren. Om de varor eller tjänster som köps levereras till en mobiltelefon eller dator eller till någon annan digital eller IT-utrustning, behöver betalares godkännande av betalningstransaktionen inte ges med samma utrustning som den som tjänsten levereras till eller med vilken tjänsten används. Betalaren kan t.ex. beställa en film till sin dator och ge sitt godkännande till betalningstransaktionen med ett textmeddelande som sänds med mobiltelefon. Någon exakt beskrivning av de tekniska egenska-

perna hos den utrustning som betalaren använder föreslås inte, eftersom avsikten är att bestämmelsen ska vara så teknologineutral som möjligt. Det företag som sköter det i punkten nämnda systemet eller nätet kan vara t.ex. ett sådant tjänsteföretag som avses i kommunikationsmarknadslagens 2 § 19 punkten.

Med betaltjänst avses i punkten sådan betalningsförmedling där varan eller tjänsten i sin helhet levereras av någon annan tjänsteleverantör än det företag som sköter telekommunikationen, datasystemet eller nätet. Sådana tjänster kan vara t.ex. betalning av resor eller livsmedel med mobiltelefon, förutsatt att det företag som sköter systemet eller nätet endast förmedlar betalningstransaktionen mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varan eller tjänsten. Betalningen jämföras då med betalningar som gjorts på andra sätt.

Förslaget innebär att såsom betaltjänst enligt punkten inte betraktas betalning av varor och tjänster som tillhandahålls av tjänsteleverantören själv t.ex. i samband med en telefon- eller bredbandsräkning, eftersom det då inte är fråga om förmedling av betalningar. Som tjänster som tillhandahålls av tjänsteleverantören själv betraktas också tillhandahållande av varor och tjänster i sådana fall då tjänsteleverantören anlitar en underleverantör. Som betaltjänster betraktas enligt förslaget inte heller kommunikationstjänster som tillhandahålls av teleföretag, t.ex. ljud-, text-, meddelande-, multimedia- och informationstjänster och inte heller internationella tele-tjänster såsom utrikessamtal och roaming. Lagens tillämpningsområde omfattar inte kommunikationstjänster mot tilläggsavgift, t.ex. taltjänster samt röstningar per telefon och textmeddelande, om tjänsteanvändarens betalningsskyldighet hänförs enbart till teleföretaget.

Det är inte heller fråga om betaltjänst när digitala varor eller tjänster som levererats av en tredje part betalas i situationer där tjänsteleverantören som förmedlar betalningen utöver betalningsförmedlingen tillhandahåller något mervärde i ett tjänstekoncept och varan eller tjänsten i fråga kan användas endast med digital utrustning. Sådana produkter och tjänster är t.ex. logon, ringsignaler, spel, programvaror, tidningar samt musik-, video- och televisionstjänster. I dessa fall förutsätts att

beställarens betalningsskyldighet hänför sig enbart till den förmedlande tjänsteleverantören och inte till den tjänsteleverantör som producerar den digitala varan eller tjänsten.

Ett mervärde som erbjuds till ett tjänstekoncept kan bestå t.ex. av sådana av tjänsteleverantören tillhandahållna åtkomst-, söknings- eller distributionsmöjligheter som främjar digitala produkters eller tjänsters användbarhet. Mervärdet kan t.ex. bestå i att utbudet anpassas till kundens preferenser eller i att en digital tjänst eller vara levereras via ett kommunikationsnät som tjänsteleverantören förfogar över.

I fråga om andra än digitala tjänster och varor utgör förmedling av betalningsorder eller meddelanden för individualisering av tjänster eller varor över ett kommunikationsnät som tjänsteleverantören förfogar över inte i sig ett sådant mervärde som avses ovan. När det gäller sådana tjänster och varor ska innehavaren av kommunikationsnätet dessutom tillhandahålla tilläggstjänster som inte kan fås på annat sätt eller som har skräddarsytt enligt avtal med en utomstående näringsidkare. Det kan t.ex. vara fråga om en tjänst varmed kunden själv kan bestämma hur länge en med mobiltelefon köpt resebiljett är i kraft eller när biljetten ska träd i kraft.

Som betaltjänst ska enligt lagförslaget inte heller betraktas stödtjänster som innebär att den tekniska tjänsteleverantören inte får de medel som överförs i sin besittning. Tjänster som stöder tillhandahållandet av betaltjänster är bl.a. behandling och lagring av data, förtroendeskapande tjänster och integritetsskydd, autentisering av uppgifter och enheter, tillhandahållande av nät för informationsteknik och kommunikationsnät samt tillhandahållande och underhåll av terminaler och utrustning för betaltjänster (direktivets artikel 3 j). Exempelvis ett nätföretag som endast tillhandahåller datanät som används av andra teleföretag och inte själv tillhandahåller betaltjänster, tillhandahåller tjänster som stöder tillhandahållandet av betaltjänster. Som betaltjänster betraktas inte sådana partiavgifter som teleföretag betalar till varandra för användning av nät t.ex. för samtrafik eller överlåtelser av nyttjanderätt eller kapacitet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att lagens 40 § ska tillämpas på sammanslutningar och företag som tillhandahåller betaltjänster en-

ligt 2 § 1 mom. Enligt stycke 16 i direktivets ingress är syftet med bestämmelsen uttryckligen att för kreditinstituten och betalningsinstituten garantera jämlika möjligheter att delta i betalningssystemet.

2 §. Tjänster utanför tillämpningsområdet. I denna paragraf föreskrivs om tjänster som inte hör till lagens tillämpningsområde.

I paragrafens 1 mom. avgränsas sådana tjänster utanför lagens tillämpningsområde som tillhandahålls av kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (1 punkten), Statskontoret eller andra myndigheter, landskapet Åland, kommuner, samkommuner, andra regionala och kommunala myndigheter (2 punkten), Folkpensionsanstalten eller andra självständiga offentligrättsliga inrättningar (3 punkten), Europeiska centralbanken, Finlands Bank eller någon annan nationell centralbank (punkt 4) och företag som har beviljats koncession enligt lagen om posttjänster (5 punkten). Lagen ska inte heller tillämpas på tjänster som tillhandahålls av bolag enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) eller av bolag enligt lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) (6 punkten). Detta moment motsvarar betaltjänstdirektivets artiklar 1.1 och 2.3 och delvis artikel 29.

Bestämmelsen följer den indelning av tjänsteleverantörerna som framgår av betaltjänstdirektivets artikel 1.1. Kreditinstitut och företag som har beviljats koncession enligt lagen om posttjänster är företag vilkas verksamhet är koncessionspliktig och ställd under myndighetstillsyn. De nämnda företagen kan tillhandahålla betaltjänster enligt 1 § 2 mom. med stöd av respektive speciallagstiftning. Det är därför inte nödvändigt att i lagförslaget föreskriva att de måste ansöka om auktorisation för betalningsinstitut.

Också staten, kommunerna, samkommunerna, andra regionala och lokala myndigheter, Europeiska centralbanken, Finlands Bank och övriga centralbanker faller utanför lagens tillämpningsområde. Även om ovan nämnda offentliga samfund skulle tillhandahålla betaltjänster i samband med annan verksamhet än myndighetsverksamhet, förutsätts de inte ha auktorisation. På betaltjänster som tillhandahålls av dem ska enligt förslaget emellertid tillämpas den betaltjänstlag som justitiemini-

steriet bereder i sådana fall då de inte verkar i egenskap av myndigheter.

Den föreslagna lagen ska inte heller tillämpas på bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag, dvs. på Finnvera Abp, och Fonden för industriellt samarbete Ab. Undantaget stämmer överens med betaltjänstdirektivets artikel 2.3. Dessa specialfinansieringsbolag tillhandahåller inte betaltjänster utan sköter de uppgifter som ålagts dem i de nämnda lagarna.

Paragrafens 2 mom. innehåller en förteckning över tjänster som avgränsas utanför lagens tillämpningsområde trots att de eventuellt kunde betraktas som sådana betaltjänster som avses i 1 §.

Enligt momentets 1 punkt ska lagen inte tillämpas på penningtransporter. Denna begränsning av tillämpningsområdet är baserad på direktivets artikel 3 c.

I punkten avses yrkesmässig, fysisk transport av kontanter, inbegripet insamling, hantering och leverans av dessa. Med kontanter avses sedlar och mynt. Sådana penningtransporter som avses i lagen är tjänster som utförs enligt avtal mellan t.ex. handelsföretag och penningtransportföretag och som innebär att penning-transportföretaget hämtar eller levererar kontanta medel till handelsföretag för räkning och insättning på handelsföretagets konto.

Enligt momentets 2 punkt ska lagen inte tillämpas på tjänster där betalningsmottagaren vid inköp av varor, tjänster eller andra nyttigheter ger betalaren kontanter som en del av betalningstransaktionen. Avgränsningen av tillämpningsområdet är baserad på direktivet artikel 3 e, enligt vilken betalaren uttryckligen ska be betalningsmottagaren om kontanter i samband med betalningen av varor eller tjänster. Det kan vara fråga t.ex. om högre pris på varor som köps i en livsmedelsaffär och betalas med ett betalningsinstrument, t.ex. ett bank- eller kreditkort, om skillnaden mellan den debiterade summan och varornas verkliga pris ges till betalaren kontant. Sådana tjänster tillhandahålls redan nu framförallt i glesbygdsområden, där möjligheterna att lyfta kontanter är begränsade på grund av långa avstånd. Det betraktas inte heller som en betaltjänst att en kund lyfter kontanter om affärsföretaget verkar som ombud för ett kreditinstitut, oberoende av om de

kontanter som lyfts används för betalning av affärsföretagets egna varor eller tjänster.

Enligt momentets 3 punkt ska lagen inte tillämpas på tjänster som baseras på instrument som kan användas för förvärv av varor, tjänster eller andra nyttigheter endast i de lokaler som instrumentets utfärdare använder eller, med stöd av avtal med utfärdaren, antingen inom ett begränsat nätverk av leverantörer eller för förvärv av bestämda nyttigheter. Begränsningen är baserad på direktivets artikel 3 k.

En instrumentbaserad tjänst kan vara t.ex. ett av en tjänsteleverantör till betalaren överlämnat elektroniskt medium till vilket har överförts ett värde som motsvarar det av betalaren inbetalda beloppet. När betalaren använder betalningsinstrumentet för att skaffa en vara eller tjänst får betalningsmottagaren en mot det använda penningvärdet svarande inlösenrätt i förhållande till tjänsteleverantören. För att det ska vara fråga om ett begränsat nätverk av leverantörer förutsätts det att nätverket inte är öppet för alla. Ett begränsat nätverk utgörs t.ex. av ett betalningsinstrument som kan användas endast i ett visst köpcenter.

Ett instrument av det slag som avses i punkten kan vara t.ex. ett handelsföretags betalkort som kan användas som betalningsinstrument endast i en viss butik, en viss butikskedja eller ett visst varuhus, samt ett restaurangkort som kan laddas med värde och användas endast i en viss restaurangkedjas restauranger eller i restauranger inom ett geografiskt område. Instrument av det slag som avses i punkten är också t.ex. betalkort som kan användas endast på en viss kedjas bensinstationer i EES-stater, medlemskort som kan användas som betalningsinstrument endast i utfärdarens varuhus eller för utfärdarens tjänster samt resekort som kan användas endast för betalning av resor och därtill anslutna tjänster eller andra nyttigheter. Samma principer ska tillämpas när det gäller bedömning av begränsat utrymme på internetsidor. Finansinspektionen ska från fall till fall på basis av en marknadsbedömning avgöra om det är fråga om ett begränsat nätverk.

Enligt momentets 4 punkt ska lagen inte tillämpas på tjänster som består i att ta ut kontanter i kontantautomater, om tjänsteleverantören verkar på en eller flera kortutfärda-

res vägnar utan att vara part i ett ramavtal för betalkort som ingåtts med kunder som tar ut kontanter och förutsatt att tjänsteleverantören inte tillhandahåller andra sådana tjänster som avses i lagen. Syftet med bestämmelsen är att ur lagens tillämpningsområde utesluta företag som bedriver kontantautomatverksamhet och som erbjuder allmänheten möjlighet att lyfta kontanter utan något fast kundförhållande mellan kunden och det företag som bedriver kontantautomatverksamheten. Mellan det företag som tillhandahåller uttagstjänsten och den person som tar ut kontanter råder inget avtalsförhållande utöver transaktionen i fråga. Kontantautomatföretaget tillhandahåller kontanter av egna medel och på egen risk. En kund som gör uttag ur en automat ger automatföretaget fullmakt att debitera sitt betalkonto med ett belopp motsvarande uttaget plus en eventuell serviceavgift.

3 §. Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet. Denna paragraf innehåller en förteckning över betalningstransaktioner som avgränsas utanför den föreslagna lagens tillämpningsområde trots att de eventuellt kunde betraktas som betaltjänster enligt 1 § 2 mom.

Enligt paragrafens i 1 punkt ska lagen inte tillämpas på förmedling av betalningar i samband med avtal om försäljning eller inköp av varor, tjänster eller andra nyttigheter som en handelsrepresentant eller motsvarande representant enligt lagen om handelsrepresentanter och försäljare (417/1992) har förhandlat fram eller ingått för sin huvudman. Denna avgränsning av tillämpningsområdet är baserad på direktivets artikel 3 b.

Lagen om handelsrepresentanter och försäljare gäller inte tjänster, vilket innebär att det inte räcker med enbart en hänvisning till den lagen. Handelsrepresentanter och andra representanter är näringsidkare som verkar för sin huvudmans räkning och ingår försäljnings- och inköpsavtal för huvudmannens räkning. Förhållandet mellan representanten och huvudmannen baseras på ett representationsavtal. Med huvudman anses i denna lag betalaren eller betalningsmottagaren. Om ett betalningsinstitut verkar som huvudman måste representanten anses handla i egenskap av ett sådant ombud som avses i denna lag.

Utanför lagens tillämpningsområde faller med stöd av denna bestämmelse t.ex. försälj-

ning av tillstånd som olika myndigheter kräver, t.ex. fisketillstånd och jakttillstånd, så att säljaren redovisar avgifterna till respektive myndighet, trots att säljaren är någon annan än myndigheten.

Enligt paragrafens 2 punkt ska lagen inte tillämpas på betalningstransaktioner som grundar sig på checkar, dragna växlar, kuponger, resecheckar, skuldebrev eller postanvisningar i pappersform dragna på tjänsteleverantören i syfte att ställa medel till betalningsmottagarens förfogande. Med denna punkt genomförs direktivets artikel 3 g.

Utanför lagens tillämpningsområde faller med stöd av denna bestämmelse t.ex. lunchsedlar i pappersform samt sedlar som är avsedd för inköp av idrotts- och kulturtjänster.

Enligt paragrafens 3 punkt gäller lagen inte betalningstransaktioner som genomförs inom ett betalningssystem eller ett system för avveckling av värdepapper mellan tjänsteleverantörer och avvecklingsagenter, centrala motparter, clearingorganisationer eller centralbanker och andra deltagare i systemet.

I lagförslaget 5 § 3 punkten definieras begreppet betalningssystem. Med avvecklingssystem avses avvecklingssystem som definieras i 2 § 1 mom. i lagen om vissa villkor i värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem. En avvecklingsagent kan antingen vara ett avvecklingsföretag eller ett företag som deltar i avvecklingssystemets verksamhet. Med central motpart avses ett företag som är verksamt mellan säljaren och köparen samt garanterar genomförande av köp. Säljaren säljer köpobjektet till den centrala motparten som säljer det vidare till köparen. Denna punkt begränsar emellertid inte tillämpning av 40 och 41 § på i punkten angivna aktörers rätt att delta i betalningssystem och undantag i detta avseende.

I enlighet med betaltjänstdirektivets artikel 3 i föreskrivs i paragrafens 4 punkt att lagen inte ska tillämpas på betalningstransaktioner som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, företag för kollektiva investeringar, kapitalförvaltningsbolag, företag som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper. Kapitalförvaltning omfattar t.ex. utbetalning av vinstutdelning och avkastning.

Enligt paragrafens 5 *punkt* ska lagen inte tillämpas på betalningstransaktioner mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan dotterföretag till ett och samma moderföretag, om den som förmedlar betaltjänsten hör till samma grupp. Begreppet grupp definieras i 5 § 8 punkten. Tjänster som avses i denna punkt t.ex. av s.k. koncerninterna banker som inte förutsätts iakttä denna lag i samband med sina koncerninterna funktioner. En förutsättning för tillämpning av denna punkt är att den interna banken inte gör betalningar till utomstående eller till företagets eller koncernens personal. Bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 3 n.

4 §. *Tillsyn.* Finansinspektionen övervakar i enlighet med lagen om Finansinspektionen att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter iakttas. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 20 1.

5 §. *Definitioner.* I denna paragraf definieras vissa begrepp som används i lagen.

I paragrafens 1 *punkt* definieras betaltjänstanvändare. Definitionen är baserad på direktivets artikel 4.10 men är exaktare än direktivet. Med betaltjänstanvändare avses sådana användare av betaltjänster som definieras i betaltjänstlagen. I betaltjänstlagen avses med betaltjänstanvändare den som på basis av avtal med en tjänsteleverantör kan använda en eller flera betaltjänster i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper.

Med betalningsinstitut avses enligt betaltjänstdirektivets artikel 4.4 en juridisk person som har beviljats auktorisation i enlighet med artikel 10 att tillhandahålla och utföra betaltjänster inom gemenskapen. I paragrafens 2 *punkt* definieras begreppet betalningsinstitut som ett aktiebolag, andelslag, kommanditbolag, öppet bolag, europabolag enligt lagen om europabolag (742/2004) eller ett europaandelslag enligt lagen om europaandelslag (906/2006). På motsvarande sätt som i betaltjänstdirektivets artikel 4 förutsätts enligt definitionen att betalningsinstitutet har auktorisation enligt denna lag att tillhandahålla betaltjänster. Som betalningsinstitut ska sålunda inte betraktas personer som har beviljats rätt att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation enligt 7 §.

I paragrafens 3 *punkt* definieras begreppet betalningssystem på motsvarande sätt som i direktivets artikel 4.6. Med betalningssystem avses ett på regler grundat system där ekonomiska åtaganden fastställs eller fullgörs eller betalningstransaktioner avvecklas. Betalningssystemet kan upprätthållas av ett eller flera företag. Betalningstransaktioner kan avvecklas t.ex. via ett system i ett kreditinstitut eller en centralbank.

I paragrafens 4 *punkt* definieras begreppet betalkonto. Definitionen är baserad på direktivets artikel 4.14. Definitionen förutsätter att kontot kan användas för genomförande av betalningstransaktioner. Däremot krävs det inte att kontot de facto också används för genomförande av betalningstransaktioner. Det beror på de avtalsvillkor som gäller kontot eller på lagens bestämmelser om kontot kan användas för genomförande av betalningstransaktioner eller inte.

Ett betalkonto kan öppnas i en eller flera betaltjänstanvändares namn.

Ett typiskt betalkonto är exempelvis ett i en bank öppnat brukskonto för skötsel av dagliga penningärenden. Som betalkonto betraktas också t.ex. ett sparkonto som gör det möjligt för kontoinnehavaren att sätta in eller lyfta medel utan att särskilt behöva avtala om saken med en tjänsteleverantör. Däremot betraktas t.ex. ett tidsbundet konto inte som ett betalkonto. Som betalkonto betraktas inte heller ett värdeandelskonto om användningen av kontot i avtalsvillkoren har begränsats till att gälla endast betalningar i anslutning till värdeandelar.

Definitionen av begreppet betalkonto omfattar också kreditkortskonton och andra motsvarande konton som används för genomförande av betalningstransaktioner. Ett betalkonto kan sålunda också vara ett konto som betaltjänstanvändaren inte sätter in medel på.

Definitionen av begreppet betalningstransaktion i paragrafens 5 *punkt* stämmer i sak överens med direktivets artikel 4.5. Avsikten är att ordalydelsen ska inbegripa också kontantinsättningar på betalkonton. En betalningstransaktion kan antingen initieras av betalaren (t.ex. en girering) eller av betalningsmottagaren (t.ex. en direktdebitering). Som en betalningstransaktion betraktas enligt lagen

däremot inte att en tjänsteleverantör betalar ränta på en betaltjänstanvändares betalkonto.

I paragrafens 6 *punkt* definieras vad som i lagen avses med medel. Definitionen motsvarar direktivets artikel 4.15. Med medel avses kontanter, på ett konto registrerat penningvärde och sådana elektroniska pengar som avses i 6 § 1 mom. i kreditinstitutslagen. Kontanter är sedlar och metallmynt. Med penningvärde som registrerats på ett konto avses värde som har registrerats antingen på ett betalkonto eller något annat konto och som kontoinnehavaren kan kräva att få ut till ett motsvarande belopp.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 4.22 är ett ombud en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållande av betaltjänster. Ett ombud kan handla för ett eller flera betalningsinstituts räkning och på ett eller flera betalningsinstituts ansvar. Den föreslagna definitionen av begreppet ombud i paragrafens 7 *punkt* stämmer överens med direktivet.

Begreppet grupp definieras i paragrafens 8 *punkt* i överensstämmelse med definitionen i direktivets artikel 4.30 som en grupp av företag bestående av ett sådant moderföretag som avses i bokföringslagen, dess dotterföretag och de enheter i vilka moderföretaget och dess dotterföretag har ägarintressen samt företag som är knutna till varandra på det sätt som avses i 2 § 10 punkten i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004). Ett moderföretag är ett företag som hör till en koncern och som har ett sådant bestämmande inflytande över dotterföretagen som avses i bokföringslagens 5 §. Ett ägarintresseföretag är däremot ett företag som inte hör till en koncern och varav ett företag som hör till en koncern äger en i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat närmare angiven andel eller som har rätt att i enlighet med den nämnda lagen göra utnämningar på basis av rösträtt.

Med betaltjänstdirektivet avses enligt paragrafens 9 *punkt* Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG.

2 kap.

Rätten att tillhandahålla betaltjänster

I detta kapitel föreskrivs om tillståndsplikt för tillhandahållande av betaltjänster och om undantag från tillståndsplikten samt om affärsverksamhet som är tillåten för betalningsinstitut.

6 §. Tillståndsplikt för tillhandahållande av betaltjänster. Enligt paragrafens 1 mom. ska ett betalningsinstitut som har för avsikt att tillhandahålla betaltjänster ansöka om auktorisation hos Finansinspektionen. Bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets artiklar 10.1 och 29 där det förutsätts att betaltjänster får tillhandahållas endast av sådana betaltjänstleverantörer och auktoriserade betalningsinstitut som avses i direktivet. Betaltjänster kan tillhandahållas av kreditinstitut, utgivare av elektroniska pengar, postgiroinstitut, betalningsinstitut, Europeiska centralbanken, nationella centralbanker samt av medlemsstater eller deras regionala eller lokala myndigheter då dessa inte verkar som myndigheter.

Enligt paragrafens 2 mom. föreskrivs i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland om utländska betalningsinstitut rätt att tillhandahålla betaltjänster i Finland.

7 §. Undantag från tillståndsplikten för tillhandahållande av betaltjänster. Enligt betaltjänstdirektivets artikel 26 kan undantag beviljas från tillståndsplikten när det gäller tillhandahållande av betaltjänster. Enligt lagförslagets 7 § får fysiska och juridiska personer tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation under de förutsättningar som anges i paragrafen. Enligt paragrafens 1 mom. ska en fysisk person vara stadigvarande bosatt i Finland. En juridisk person ska ha sitt huvudkontor i Finland (betaltjänstdirektivets artikel 26.2).

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om förutsättningarna för tillhandahållande av betaltjänster utan auktorisation. Betaltjänster får tillhandahållas utan auktorisation om beloppet av de betalningstransaktioner som en fysisk person genomfört under de 12 månader som föregått bedömningen sammanlagt har uppgått till i genomsnitt högst tre miljoner euro i månaden. En fysisk person får tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation om de

betalningstransaktioner som denne genomfört under de 12 månader som föregått bedömningen sammanlagt har uppgått till i genomsnitt högst 50 000 euro i månaden. Med tidsfristen 12 månader som ska ha föregått uppskattningen avses en räkenskapsperiod.

När det sammanlagda beloppet av betalningstransaktionerna beräknas ska enligt paragrafens 3 mom. också sådana transaktioner beaktas som på en tjänsteleverantörs vägnar har genomförts av dennes ombud. Om en tjänsteleverantör inte tidigare har tillhandahållit betaltjänster och det inte finns att tillgå uppgifter om betalningstransaktionernas sammanlagda belopp ska det sammanlagda beloppet av betalningstransaktionerna uppskattas på basis av det i affärsplanen angivna uppskattade totalbeloppet. Finansinspektionen kan av särskilda skäl justera affärsplanen. Ett särskilt skäl kan vara t.ex. att affärsplanens uppskattade årliga transaktionsbelopp är klart över- eller underdimensionerade med beaktande av Finlands betaltjänstmarknad eller att beräkningen inte motsvarar anmälarens ekonomiska möjligheter. Genom momentet genomförs betaltjänstdirektivets artikel 26.1 a.

I paragrafens 4 mom. förutsätts i enlighet med direktivets artikel 26.1 b att de som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation ska vara tillförlitliga på samma sätt som de som grundar och äger betalningsinstitut. Finansinspektionen får inte godkänna att betaltjänster tillhandahålls utan auktorisation om en fysisk person som deltar i eller ansvarar för tillhandahållandet av tjänsterna inte är tillförlitlig på det sätt som avses i 13 § 3 mom.

Enligt paragrafens 5 mom. ska lagen inte tillämpas på tjänsteleverantörer som avses i denna paragraf, med undantag av de bestämmelser som nämns i momentet. Enligt den inledande meningen i betaltjänstdirektivets artikel 26.1 kan de tjänsteleverantörer som avses i paragrafen slippa tillämpa alla eller en del av direktivets bestämmelser om betalningsinstitut, med undantag av bestämmelserna om behörig myndighet, om tystnadsplikt och om informationsutbyte mellan myndigheterna. Trots att direktivet tillåter avvikelser från nästan alla bestämmelser i direktivets avdelning II ska på de tjänsteleverantörer som avses i paragrafen av skäl som

sammanhänger med kundskyddet tillämpas vissa av lagens bestämmelser. De bestämmelser som ska tillämpas är 4 § om tillsynen över att lagen efterlevs, 9 § om tillåten affärsverksamhet, 10 § 1 och 2 punkten om beviljande av kredit, 16 § om registret över betalningsinstitut, 24 § om ombud samt 26 § om skyddande av kundmedel. Skyldigheten att skydda kundmedel gäller de tjänsteleverantörer som avses i paragrafen också då de endast tillhandahåller betaltjänster eller närstående tjänster. Syftet med tillämpningen av bestämmelsen är att skydda framförallt betaltjänstanvändare som är i konsumentställning. Från konsumenternas synpunkt skulle det vara vilseledande och störande om de som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation kunde utfärda t.ex. kreditkort under andra förutsättningar än betalningsinstitut.

Direktivet förutsätter inte att kundmedel skyddas när betaltjänster tillhandahållas utan auktorisation. Skyldigheten att skydda kundmedel ska enligt förslaget utsträckas till att gälla också tjänsteleverantörer som avses i paragrafen, eftersom för dem inte över huvud taget gäller kapitalkrav eller sådana andra krav för tryggnad av verksamheten som ställs på betalningsinstitut.

Genom registret över betalningsinstitut tryggas betaltjänstanvändarnas möjligheter att få information om alla tjänsteleverantörer som avses i lagen. Tjänsteleverantör som fått dispens får inte med stöd av ett sådant beslut som avses i denna paragraf tillhandahålla betaltjänster i alla stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och på en sådan tjänsteleverantör ska inte heller tillämpas bestämmelserna om etableringsrätt och frihet att tillhandahålla tjänster. Begränsningen är baserad på betaltjänstdirektivets artikel 26.3. Däremot får tjänsteleverantörer som hör till denna kategori etablera filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och tillhandahålla tjänster till sådana stater.

I paragrafens 6 mom. föreskrivs att om den gräns i euro som nämns i 2 mom. överskrider ska tjänsteleverantören ansöka om auktorisation enligt denna lag inom 30 dagar, anpassa sin verksamhet så att den stämmer överens med lagen i övrigt eller upphöra med verksamheten (direktivets artikel 26.5). Tidsfristen för ansökan om auktorisation räknas

från det att bokslutsuppgifterna blivit tillgängliga.

8 §. Anmälningsskyldighet när betaltjänster tillhandahålls utan auktorisation. Enligt paragrafens 1 mom. ska den som avser att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation underrätta Finansinspektionen om saken. Till anmälan ska fogas en affärsplan varav framgår vilken typ av betaltjänster som ska tillhandahållas, den planerade verksamhetens omfattning samt en utredning varav framgår vilka fysiska personer som ska tillhandahålla eller ansvara för betaltjänsterna. Dessutom ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrättas om att verksamheten upphör, om betydande förändringar i verksamheten samt om förändringar i omständigheter som avses i 7 § 2—4 mom. och som är en förutsättning för tillhandahållande av betaltjänster.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen inom en månad efter att fått anmälan, avgöra om personen i fråga uppfyller förutsättningarna bedrivande av verksamhet. Tidsfristen ska enligt förslaget räknas från mottagandet av anmälan. Tidsfristen löper inte om anmälan är bristfällig och Finansinspektionen inte kan bedöma om personen i fråga uppfyller kraven för bedrivande av verksamhet. Den omständigheten att Finansinspektionen inte har avgjort ansökan inom den stadgade tidsfristen hindrar inte personen i fråga att inleda verksamhet. Finansinspektionen ska omedelbart återkalla sitt beslut om verksamheten inte längre uppfyller de förutsättningar som nämns i 7 § 1 eller 4 mom.

Enligt paragrafens 3 mom. ska Finansinspektionen årligen underrättas om det sammanlagda beloppet av genomförda betaltjänster. Finansinspektionen ska dessutom få också den övriga information som behövs för tillämpningen av denna paragraf. Detta krav är baserat på betaltjänstdirektivets artikel 26.5.

Enligt paragrafens 4 mom. kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om anmälningsskyldighet enligt denna paragraf.

9 §. Tillåten affärsverksamhet. Paragrafen gäller betaltjänstinstituts rätt att tillhandahålla också andra tjänster än betaltjänster. Paragrafen gäller i enlighet med 7 § också de som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation.

Enligt paragrafens 1 mom. får ett betalningsinstitut utöver betaltjänster som nämns i auktorisationen tillhandahålla funktionella eller närliggande tilläggstjänster, såsom valutaväxling, förvaringstjänster, garantitjänster i samband med betalningstransaktioner, lagring och hantering av information samt övriga jämförbara tjänster. Dessutom kan betalningsinstitutet upprätthålla och tillhandahålla betalningssystem. Bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets artiklar 16.1 a och b.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att betalningsinstitut får bedriva också annan affärsverksamhet än tillhandahållande av betaltjänster eller enligt paragrafens 1 mom. närliggande tjänster. Exempelvis nätföretag som avses i kommunikationsmarknadslagens 2 § 17 punkten eller tjänsteföretag som avses i kommunikationsmarknadslagens 2 § 19 punkten, nedan *teleföretag* som är ett betalningsinstitut, tillhandahåller som sin huvudsakliga affärsverksamhet andra tjänster än betaltjänster. Finansinspektionen kan emellertid enligt lagförslagets 19 § 2 mom. av särskilda skäl begränsa eller förbjuda tillhandahållande av sådana andra tjänster. Genom bestämmelsen genomförs betaltjänstdirektivets artikel 16.1 c.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om betalningsinstituts rätt att tillhandahålla betalkonton. Ett betalningsinstitut får tillhandahålla endast betalkonton som används uteslutande för genomförande av betalningstransaktioner. Betalningsinstitutet får sålunda inte tillhandahålla konton som kan användas också för andra ändamål än genomförande av betalningstransaktioner. Syftet med bestämmelsen är att göra skillnad mellan å ena sidan medel som tagits emot av betalningsinstitut och å andra sidan insättningar som kreditinstitut tagit emot med ensamrätt. Betalningsinstitut får till åtskillnad från kreditinstitut inte tillhandahålla konton för medel som kunder endast på vissa villkor får ta ut efter en tidsfrist som avtalats mellan tjänsteleverantören och kunden. Ett betalningsinstitut får inte tillhandahålla t.ex. investeringskonton som är förknippade med villkor som begränsar antalet uttag eller insättningar under en viss period. De medel som avses i den föreslagna bestämmelsen är inte sådana insättningar som avses i kreditinstitutslagens 10 § eller sådana återbetalbara medel som avses i kreditinstitutsla-

gens 7 §. Ett betalningsinstitut får inte ge ut elektroniska pengar som avses i kreditinstitutslagens 6 §. Genom det föreslagna momentet genomförs betaltjänstdirektivets artikel 16.2.

10 §. Beviljande av kredit. I denna paragraf föreskrivs i enlighet med betaltjänstdirektivets artiklar 16.3 a—c om förutsättningarna för beviljande av kredit i samband med betaltjänster. Bestämmelsen gäller endast kredit i anslutning till betaltjänster och den begränsar sålunda inte betalningsinstitutets rätt att bevilja kredit i samband med annan affärsverksamhet. Kredit som avses i bestämmelsen ska enligt paragrafens 1 punkt ha samband med en betaltjänst som avses i 1 § 2—4 eller 6 punkten och den kan beviljas enbart som en del av betaltjänst. Exempelvis utfärdande av ett kreditkort är i sig en betaltjänst och utgör sålunda inte beviljande av kredit i anslutning till en betaltjänst i den bemärkelse som avses i paragrafen. Den kredit som ingår i kreditkortet utgör däremot kredit i den bemärkelse som avses i bestämmelsen. Paragrafens första punkt motsvarar direktivets artikel 16.3 a och artikelns inledande mening.

I paragrafens 2 punkt föreskrivs att kredit ska beviljas av andra medel än sådana som mottagits eller innehas för genomförande av betalningstransaktioner. Kredit får inte baseras på medel som mottagits från betaltjänstanvändare utan den ska baseras på andra medel. Sådana medel kan bestå av fritt eget kapital som investerats av betalningsinstitutets ägare, medel som fåtts genom emission av obligationslån eller av medel som betalningsinstitutet skaffat på annat sätt.

I paragrafens 3 punkt föreskrivs om de förutsättningar under vilka ett betalningsinstitut får tillhandahålla kredit i samband med betaltjänster via sin filial i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller utan filialetablering i en sådan stat eller tillhandahålla kredit genom ett ombud i en sådan stat. Betalningsinstitutet får tillhandahålla sådan kredit endast om återbetalningstiden är högst 12 månader. Begränsningen i fråga om återbetalningstiden tillämpas inte om krediten tillhandahålls i Finland eller i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Begränsningen gäller inte heller tillhandahållande av kredit i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbets-

området, om tillhandahållandet sker på något annat sätt än via en filial eller ett ombud, t.ex. via internet på så sätt att betalningsinstitutet marknadsför betaltjänsten eller därtill ansluten kredit på sina webbsidor endast på finska i Finland. När det gäller bedömningen av i vilken stat tjänster tillhandahålls tillämpas lagen om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster (458/2002).

Tidsfristen för återbetalning av kredit ska räknas utifrån i vilken ordning de på ett betalningsinstrument eller avtal baserade kreditposterna har uppkommit. Tidsfristen gäller de enskilda kreditposterna och hela krediten behöver sålunda inte vara betald 12 månader efter att kreditavtalet ingåtts. Om en betaltjänstanvändare t.ex. i januari och maj har använt ett betalningsinstrument för betalning av betaltjänster, ska den i januari använda andelen av instrumentets kreditlimit betalas före utgången av februari följande kalenderår medan lånetiden för de följande låneposterna ska räknas på motsvarande sätt.

3 kap. **Beviljande och återkallande av auktorisation**

11 §. Ansökan om auktorisation. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att Finansinspektionen på ansökan beviljar betalningsinstitut auktorisation. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om den utredning som ska fogas till ansökan. Betaltjänstdirektivets artikel 5 innehåller en detaljerad och huvudsakligen teknisk förteckning över de uppgifter som ska fogas till ansökan om auktorisation. Det är inte ändamålsenligt att i lag föreskriva om de krav som nämns i artikeln utan det faller sig mera naturligt att föreskriva om saken i en förordning.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 10.2 kan den behöriga myndigheten innan auktorisation beviljas höra den nationella centralbanken eller andra berörda offentliga myndigheter. Det finns ingen anledning att i paragrafen ta in en bestämmelse om Finansinspektionens rätt att höra Finlands Bank eller någon annan myndighet innan auktorisation beviljas, eftersom Finansinspektionen också annars har denna rätt med stöd av förvaltningslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. En myndighet kan be en annan myndighet ge utlåtande i sam-

band med en utredning som hör till dess uppgifter. De gällande bestämmelserna om myndighetsverksamhetens offentlighet och om tystnadsplikten tryggar å andra sidan sekretessen när det gäller sådana uppgifter om enskilda personer som eventuellt lämnas ut i samband med en begäran om utlåtande.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att betalningsinstitutet utan dröjsmål ska underrätta Finansinspektionen om omständigheter och förändringar som påverkar riktigheten i de uppgifter som lämnats i ansökan om auktorisation. Smärre förändringar behöver inte uppges. Om de omständigheter eller förändringar som måste uppges inte har någon betydelse för auktorisationens väsentliga delar, kan Finansinspektionen underrättas i efterhand. Förändringar som påverkar riktigheten i uppgifter anses vara t.ex. att någon enskild betalningstjänst inte längre tillhandahålls och förändringar som berör betalningsinstitutets styrelse, verkställande direktör eller andra personer i den högsta ledningen eller riskhanteringssystemen. Det är skäl att betalningsinstitutet på förhand underrättar Finansinspektionen om förändringar för att denna ska kunna vidta nödvändiga tillsynsåtgärder. Momentet motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 14.

12 §. Beslut om auktorisation. Enligt paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionen avgöra ett betalningsinstituts ansökan om auktorisation inom tre månader efter att den tagits emot. Om ansökan är bristfällig ska tidsfristen räknas från det att sökanden inkommit med de handlingar om utredningar som behövs för avgörande av ärendet. Smärre eller obetydliga brister i ansökan skjuter inte upp tidsfristen. Till åtskillnad från bl.a. de gällande bestämmelserna om finansmarknaden ska Finansinspektionen inte för beslutet fastställa en ovillkorlig 12 månaders tidsgräns som räknas från mottagandet av ansökan. Orsaken till detta är att någon sådan tidsgräns inte föreskrivs i betaltjänstdirektivet och att det på grund av att direktivet syftar till fullständig harmonisering inte är möjligt att uppställa någon sådan bakre gräns. Genom momentet genomförs betaltjänstdirektivets artikel 11.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om auktorisationens innehåll. I auktorisationen ska nämnas de betaltjänster som betalningsinsti-

tutet får tillhandahålla enligt auktorisationen. Om betalningsinstitutet ansöker om ändring av auktorisationen ska Finansinspektionen ha rätt att ändra den ifråga om de tillåtna tjänsterna. I samband med ändringsansökan ska Finansinspektionen ta ställning både till eventuella nya betaltjänster och till betaltjänster som betalningsinstitutet redan har tillstånd att tillhandahålla. I fråga om en redan beviljad auktorisation begränsas prövningen emellertid till frågan om hur tillhandahållandet av nya betaltjänster kan anpassas till den verksamhet som redan bedrivs och de krav som ställs på den. Syftet med denna rent nationella bestämmelse är innehållsmässigt förenhetliga auktorisationsbesluten och möjligheterna att ändra besluten med de bestämmelser som gäller Finansinspektionens övriga tillsynsobjekt.

Enligt paragrafens 3 mom. kan sökanden överklaga till Helsingfors förvaltningsdomstol om Finansinspektionen inte har avgjort ansökan inom den stadgade tiden.

13 §. Förutsättningar för beviljande av auktorisation. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för auktorisation. I enlighet med betaltjänstdirektivets artikel 10.2 förutsätts i paragrafens 1 mom. att Finansinspektionen beviljar ett betalningsinstitut auktorisation om det på basis av den utredning som kommit in kan säkerställas att sökanden uppfyller de krav som anges i 2 mom. Ytterligare en förutsättning för beviljande av auktorisation är att sökanden uppfyller de krav i fråga om verksamhet och finansiell ställning som föreskrivs i lagen. Auktorisation kan beviljas endast sökande som har säte i Finland.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om de krav som ställs på betalningsinstitutets grundares och ägares samt andelsägarnas och bolagsmännens tillförlitlighet. Enligt betaltjänstdirektivets artikel 10.6 ska de behöriga myndigheterna vägra bevilja auktorisation om de inte är förvissade om att de aktieägare eller andra medlemmar som har kvalificerade innehav är lämpliga.

Syftet med paragrafens 2 mom. som motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 10 är att säkerställa att ägandet inte äventyrar betalningsinstitutets verksamhet i enlighet med försiktiga och sunda affärsprinciper. Bedömningen av tillförlitligheten i enlighet med betalningsinstitutets utredning baseras på inne-

hav av minst en tiondedel av betalningsinstitutets aktier, andelar eller bolagsinsats i pengar eller en andel som medför minst tio procent av rösträtten i bolaget. Ägandet kan vara direkt eller indirekt.

Paragrafens 3 mom. gäller bedömning av den personliga lämpligheten. Den anses inte vara tillförlitlig som under de fem senaste åren före bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut eller om denne annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga betalningsinstitut.

En sådan lagakraftvunnen dom som avses i momentet kan gälla t.ex. bokföringsbrott, missbruk av insiderinformation, skattebedrägeri eller något annat brott i anslutning till ekonomisk verksamhet. Den verksamhet varmed personen i fråga visar sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut kan t.ex. hänföra sig till en icke lagakraftvunnen dom för ett sådant brott som avses ovan. Vid bedömningen av tillförlitligheten utifrån tidigare verksamhet kan beaktas att personen i fråga för över fem år sedan har dömts till fängelsestraff för ett brott, om brottet tyder på att denne är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut. Det kan i praktiken dröja flera år innan det föreligger en lagakraftvunnen dom t.ex. för ett ekonomiskt brott som kan utgöra hinder för beviljande av auktorisation.

Enligt straffregisterlagens (770/1993) 4 a § kan till Finansinspektionen lämnas ut uppgifter ur straffregistret för bedömning av en persons tillförlitlighet. Enligt 20 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som behövs för att utreda om ett tillsynsobjekts ägare, styrelsemedlemmar, verkställande direktör eller anställda har den tillförlitlighet som lagen förutsätter.

Genom annan tidigare verksamhet ådaga-lagd uppenbar olämplighet förutsätter inte att en person har dömts till straff för ett brott. Personen i fråga har t.ex. kunnat meddelas

näringsförbud enligt lagen om näringsförbud (1059/1985), vilket inte förutsätter att något straff utdömts för en försummelse. Förbudet kan ha utfärdats t.ex. för försummelser i anslutning till skattskyldighet eller bokföring. Om ett näringsförbud fortfarande är i kraft kan personen i fråga inte grunda eller äga ett betalningsinstitut. Vid bedömningen av tillförlitligheten ska också tidigare näringsförbud som upphört beaktas.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om möjligheten att bevilja auktorisation för ett nytt betalningsinstitut innan det registreras i handelsregistret, som upprätthålls av patent- och registerstyrelsen. I auktorisationen är det t.ex. möjligt att ta in en sådan begränsning att betalningsinstitutet får börja tillhandahålla betaltjänster först efter registreringen medan det enligt auktorisationen redan före registreringstidpunkten får börja utveckla eller inrätta de funktioner som behövs för tillhandahållandet av betaltjänster.

14 §. Beviljande av auktorisation för europabolag och europeiska kooperativa föreningar. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om auktorisation för europabolag som har för avsikt att flytta sitt säte till Finland. Trots att bolaget redan är auktoriserat i sin tidigare hemstat måste ny auktorisation beviljas i Finland eftersom auktorisation ska beviljas av betalningsinstitutets hemstat. Begreppet hemmedlemsstat definieras i direktivets artikel 4.1 som den medlemsstat där betaltjänstleverantörens säte är beläget. Auktorisation ska enligt förslaget beviljas på samma grunder som för ett betalningsinstitut som ursprungligen registrerats i Finland. Finansinspektionen ska begära ett yttrande om auktorisationsansökan av motsvarande tillsynsmyndighet som övervakar finansmarknaden i den andra stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där europabolaget är auktoriserat. Finansinspektionen ska iakttä mot-svarande förfarande då ett europabolag bildas genom fusion så att det övertagande bolaget med säte i en annan stat registreras som europabolag i Finland.

Enligt paragrafens 2 mom. ska vad som i paragrafen föreskrivs om europabolag tillämpas på sådana europeiska kooperativa föreningar (europaandelslag) som avses i rådets förordning om europeiska kooperativa föreningar.

15 §. Registrering av auktorisation. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att Finansinspektionen på tjänstens vägnar ska anmäla auktorisationen för registrering i handelsregistret. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om registrering av auktorisation som har beviljats för ett nytt betalningsinstitut eller europabolag eller en europeisk kooperativ förening. Auktorisationen för ett nytt betalningsinstitut eller en europeiska kooperativ förening som flyttar sitt säte till Finland ska registreras samtidigt som företaget. Paragrafen stämmer överens med bestämmelserna om registrering av auktorisation för övriga finansmarknadsaktörer.

16 §. Registret över betalningsinstitut. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att föra ett offentligt register över betalningsinstitut samt över deras filialer och ombud och över personer som i enlighet med 7 § tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation. Som benämning på registret föreslås registret över betalningsinstitut. Finansinspektionen ska i registret dessutom föra in uppgifter om de betaltjänster som betalningsinstitutets auktorisation omfattar.

I registret ska föras in fysiska personers fullständiga namn och adress samt adressen där verksamheten bedrivs. I fråga om juridiska personer ska i registret antecknas namn, företags- eller organisationsnummer, säte samt adressen där verksamheten bedrivs. Finansinspektionen åläggs att hålla registret tillgängligt på webben och att hålla det uppdaterat i enlighet med de registrerades anmälningar. Dessutom ska på registret tillämpas personuppgiftslagen (523/1999). Genom momentet genomförs betaltjänstdirektivets artikel 13.

Enligt paragrafens 2 mom. ska personuppgifter som tagits in i registret över betalningsinstitut hållas kvar så länge verksamheten bedrivs.

17 §. Inledande av verksamhet. Denna paragraf gäller betalningsinstituts rätt att inleda sin verksamhet. Enligt paragrafens 1 mom. får ett betalningsinstitut inleda sin verksamhet omedelbart efter att auktorisation har beviljats. En förutsättning för inledande av verksamheten är enligt förslaget att betalningsinstitutet har tillställt Finansinspektionen de uppgifter som närmare anges i 2 mom. Finansinspektionen kan emellertid i auktorisationsvillkoren begränsa rätten att in-

leda verksamheten om detta är motiverat t.ex. för avhjälpande av eventuella brister i ansökan. Om auktorisation beviljas för ett nytt betalningsinstitut får företaget inleda verksamhet efter registreringen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om vilka uppgifter som ska tillställas Finansinspektionen. Betalningsinstitutet får inte inleda sin verksamhet förrän det till Finansinspektionen har överlämnat ett fullständigt handelsregisterutdrag inklusive bolagsordning eller stadgar. Av bolagsordningen ska i enlighet med aktiebolagslagens (624/2006) 2 kap. 3 § framgå åtminstone bolagets firma, den kommun i Finland som är bolagets hemort samt bolagets verksamhetsområde.

I momentets 2 punkt förutsätts i överensstämmelse med betaltjänstdirektivets artiklar 5 k och i att betalningsinstitutet till Finansinspektionen överlämnar namnen medlemmarna och suppleanterna i förvaltningsrådet och styrelsen, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt revisorerna och revisorssuppleanterna. I koncerner gäller skyldigheten att överlämna uppgifter enligt 2 punkten endast de separata bolag som bedriver betalningsinstitutsverksamhet. I fråga om betalningsinstitut som utöver betaltjänster bedriver också annan affärsverksamhet hänför sig skyldigheten att lämna uppgifter till den del av affärsverksamheten inom vilken betaltjänster tillhandahålls. Inledandet av betalningsrörelse betyder inte att de ovan nämnda betalningsinstituten måste sluta bedriva annan affärsverksamhet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att betalningsinstitut som bedriver annan affärsverksamhet utöver vad som föreskrivs i 2 mom. också ska uppge namnen på de personer som ansvarar för betaltjänstverksamheten. Det faller sig naturligt att t.ex. ett teleföretag som huvudsakligen bedriver annan affärsverksamhet än betalningsinstitutsverksamhet ska uppge namnen på de personer som de facto ansvarar för betaltjänstverksamheten. De personer som de facto ansvarar för tillhandahållandet av betaltjänster kan med fog förutsättas ha djupare kunskaper om betalningsinstitutsverksamhet än de som hör till teleföretagets högsta ledning.

18 §. Begränsning av verksamhet och återkallande av auktorisation. I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning av

tillsynsobjekts verksamhet och om återkallande av verksamhetstillstånd. I paragrafen hänvisas till vad som i 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning av verksamhet och återkallande av verksamhetstillstånd.

Ett betalningsinstituts auktorisation kan återkallas t.ex. om det inte längre finns väsentliga förutsättningar för beviljande av auktorisation eller inledande av verksamhet, om det i betalningsinstitutets verksamhet har skett väsentliga överträdelser av bestämmelser som gäller finansmarknaden eller av föreskrifter som en myndighet har meddelat med stöd av dem, av tillståndsvillkor eller regler för betalningsinstitutets verksamhet, om betalningsinstitutet har inställt sin verksamhet för mer än sex månader eller försatts i likvidation, om tillsynsobjektets verksamhet inte har inletts inom tolv månader efter det att verksamhetstillstånd beviljades eller om väsentligt oriktiga eller bristfälliga upplysningar om omständigheter som är relevanta för regleringen eller tillsynen lämnades när auktorisationen söktes.

Finansinspektionen kan under samma förutsättningar förordna att verksamheten begränsas för viss tid eller om det annars konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet i tillsynsobjektets verksamhet och det är uppenbart att fortsatt verksamhet allvarligt skulle äventyra förverkligandet av de mål som uppställts för tillsynen över finansmarknaden. Bestämmelserna i 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen stämmer överens med betaltjänstdirektivets artikel 12 med undantag för 12.1 d.

I artikel 12.1 d föreskrivs att de behöriga myndigheterna får återkalla en auktorisation som beviljats ett betalningsinstitut under förutsättning att institutet skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om det fortsatte att bedriva sin betaltjänstverksamhet. Betalningssystemets stabilitet kan hotas t.ex. av likviditetsrisker eller funktionella och rättsliga risker som orsakas av ett betalningsinstitut. Exempelvis betalningssystem som fungerar enligt nettoprincipen förutsätter att samtliga parter i nettoskuldposition har täckning för avveckling av sina transaktioner. Om ett betalningsinstitut saknar täckning måste systemet ty sig till andra metoder för att få fram de medel som saknas. Från funk-

tionell synpunkt kan ett betalningsinstitut genom sin egen verksamhet försvåra eller rentav förhindra ett betalningssystemets verksamhet, t.ex. om de tjänster som det tillhandahåller inte är tillräckligt tillförlitliga. En rättslig risk kan uppkomma t.ex. om betalningsinstitutet tillhandahåller gränsöverskridande tjänster och inte i tillräcklig utsträckning tar hänsyn till vilken lag som ska tillämpas på betalnings- och avvecklingssystemen samt till frågor som gäller tillämpningen av flera länders nationella lagstiftning.

I lagen om Finansinspektionen finns ingen bestämmelse som motsvarar direktivets artikel 12.1 d och därför föreskrivs i paragrafen uttryckligen om Finansinspektionens rätt att begränsa betalningsinstituts verksamhet eller återkalla dess verksamhetstillstånd om institutet genom att fortsätta sin betaltjänstverksamhet skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet. Finansinspektionen kan samarbeta med finansministeriet och Finlands Bank vid bedömningen av hot mot betalningssystemets stabilitet. Om Finansinspektionen återkallar ett betalningsinstituts auktorisation ska det på tjänstens vägnar göra en anmälan om saken till handelsregistret.

19 §. Organisering av verksamheten. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om ett betalningsinstituts skyldighet att organisera sin verksamhet på ett tillförlitligt sätt. Vid bedömningen ska fästas avseende vid affärsverksamhetens art och omfattning. Betalningsinstitutet får inte ta så stora risker att dess kapitaltäckning eller likviditet väsentligt äventyras. Dessutom ska betalningsinstitutet ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. En tillförlitlig förvaltning förutsätter bl.a. att betalningsinstitutets högsta ledning har fastställt en klar ansvarsfördelning för företagets funktioner samt principer för undvikande av intressekonflikter. Dessutom ska den högsta ledningen godkänna och regelbundet se över riskstrategierna samt de principer enligt vilka betalningsinstitutets och verksamhetsmiljöns riskexponering följs upp och kontrolleras.

Betalningsinstitutet ska ha tillräckliga riskhanteringssystem. Riskhanteringssystemen ska vara sådana att de gör det möjligt att upptäcka och begränsa risker inom verksamhe-

ten. Riskhanteringen ska omfatta åtminstone de funktionella riskerna, likviditetsriskerna och marknadsriskerna samt de risker som betalningsinstitutets verksamhet innebär för betalningssystemen. Riskhanteringssystemen ska omfatta både de kvalitativa och de kvantitativa riskerna.

Enligt vad som förutsätts i betaltjänstdirektivets artikel 10.4 ska betalningsinstitutet ha effektiva besluts-, styrnings- och kontrollsystem samt metoder och rutiner som omfattar hela verksamheten och står i proportion till arten och omfattningen av de betaltjänster som betalningsinstitutet tillhandahåller och till deras komplexitetsgrad. De nämnda systemen och metoderna ska göra det möjligt att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av betalningsinstitutet. Vid bedömningen av hur verksamheten är organiserad är det skäl att fästa avseende vid sådana variabler som betalningsinstitutets storlek och struktur samt arten av affärsverksamheten.

Enligt artikel 10.4 ska betalningsinstitutet också ha tillfredsställande rutiner för intern kontroll. En förutsättning för att betalningsinstitutets verksamhet ska kunna organiseras på ett tillförlitligt sätt är att betalningsinstitutet vidtar skäligen och tillräckliga åtgärder framförallt för att säkerställa riskhanteringen, den interna kontrollen och verksamhetens kontinuitet. Betalningsinstitutet ska ha med beaktande av affärsverksamhetens art och omfattning adekvata riskhanteringsprinciper och -förfaranden som gör det möjligt att identifiera och kontrollera risker i anslutning till företagets verksamhet, förfaranden och system.

Enligt paragrafens 2 mom. har Finansinspektionen rätt att begränsa ett betalningsinstituts rätt att utöver betalningsinstitutsverksamhet bedriva också annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom. Finansinspektionen kan begränsa rätten att bedriva annan affärsverksamhet om det inte annars är möjligt att organisera verksamheten och riskhanteringen på ett tillräckligt tillförlitligt sätt. Finansinspektionen kan förutsätta att betalningsinstitutet utöver betaltjänster inte tillhandahåller andra tjänster än sådana som avses i 9 § 1 mom. I enskilda undantagsfall kan detta innebära att Finansinspektionen förutsätter att betaltjänstverksamheten överförs till ett separat bolag. I enlighet med betaltjänstdirekti-

vets artikel 10.5 begränsas Finansinspektionens rätt i detta avseende så att den verksamhet som betalningsinstitutet bedriver utöver betaltjänstverksamhet försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet eller Finansinspektionens förmåga att övervaka att betalningsinstitutet respekterar alla förpliktelser enligt denna lag.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att Finansinspektionen utfärdar de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet. Finansinspektionens föreskrifter kan gälla t.ex. innebörden av verksamhetsprinciperna.

20 §. Bevarande av uppgifter. I denna paragraf föreskrivs att ett betalningsinstitut är skyldigt att i minst fem år bevara uppgifter som avser ansökan om auktorisation och uppgifter i samband därmed. Bestämmelsen är baserad på betaltjänstdirektivets artikel 19.

4 kap. **Betalningsinstituts verksamhet**

21 §. Betalningsinstituts bundenhet. I överensstämmelse med betaltjänstdirektivets artiklar 10.7 och 10.8 får ett betalningsinstitut enligt paragrafens 1 mom. inte ha betydande bindningar till fysiska eller juridiska personer på vilka tillämpas sådana lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som hindrar en effektiv tillsyn över betalningsinstitutet. Vidare förbjuds betydande bindningar också till andra aktörer, om bindningarna i något avseende är ägnade att hindra en effektiv tillsyn över betalningsinstitutet.

Enligt paragrafens 2 mom. avses med betydande bindningar vad som föreskrivs i 37 § 2—4 mom. i kreditinstitutslagen, dvs. en på ägande eller därmed jämförbar bestämmanderätt baserad möjlighet att påverka ett företags förvaltning och verksamhet. Skyldigheten att kontrollera betydande bindningar är av kontinuerlig karaktär.

En betydande bindning uppstår när en fysisk eller juridisk person direkt eller indirekt innehar minst 20 procent av aktierna, medlemsandelarna, garantiandelarna eller bolagsandelarna i en sammanslutning. En betydande

de bindning uppstår också när en fysisk eller juridisk person direkt eller indirekt har minst 20 procent av det röstetal som aktierna, medlemsandelarna, garantiandelarna eller bolagsandelarna i en sammanslutning medför. Röstetalet kan vara baserat på innehav, medlemskap, bolagsordning, bolagsavtal eller andra med dessa jämförbara stadgar eller avtal. En betydande bindning kan dessutom uppstå när en fysisk eller juridisk person direkt eller indirekt har rätt att utse eller avsätta minst en femtedel av medlemmarna i en juridisk persons styrelse eller i ett därmed jämförbart organ eller i ett organ som har denna rätt. Härvid förutsätts dessutom att rätten att utse och avsätta baserar sig på samma omständigheter som det röstetal som avses ovan.

Det kan vara fråga om indirekt ägande t.ex. i en situation där en fysisk person innehar över 50 procent av bestämmanderätten i ett aktiebolag och detta aktiebolag äger 20 procent av aktierna eller andelarna i betalningsinstitutet. Den fysiska personen äger då indirekt 20 procent av aktierna eller andelarna i betalningsinstitutet. En betydande bindning uppstår i så fall på basis av ägandet mellan aktiebolaget och betalningsinstitutet och dessutom på basis av det indirekta ägandet mellan den fysiska personen och betalningsinstitutet.

En betydande bindning uppstår dessutom då en fysisk person tillsammans med en person i den närmaste kretsen har ett sådant ägande eller röstetal eller rätt att utse eller avsätta personer som avses i 2 mom. Gemensamt ägande förutsätter inte samägande utan var och en kan vara ensam ägare till sin andel. Till den närmaste kretsen hör en persons make eller en person varmed denne lever i ett äktenskapsliknande förhållande, en släkting i rätt upp- eller nedstigande led eller en sådan släktings make eller en annan person som med en sådan släkting lever i ett äktenskapsliknande förhållande. Till den närmaste kretsen hör också personer som på ett betydande sätt är ekonomiskt beroende av en ovan nämnd person, exempelvis i en intressebevakningsrelation enligt lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) eller i ett betydande skuldförhållande.

En betydande bindning kan uppstå också mellan juridiska personer som på grund av ett beroendeförhållande har en varaktig bind-

ning till en och samma fysiska eller juridiska person. Det är fråga om en sådan situation t.ex. då en fysisk eller juridisk person som utövar bestämmande inflytande i ett betalningsinstitut dessutom har bestämmande inflytande i ett annat företag. Mellan ett sådant företag och betalningsinstitutet råder en betydande bindning.

Förvärv av en betydande andel av ett betalningsinstituts kapital anses inte i sig innebära en sådan betydande bindning som har en negativ inverkan på tillsynen. Om förvärvet endast avser en tillfällig investering som inte gör det möjligt att påverka företagets struktur eller finansieringspolitik, anses en betydande bindning inte ha uppkommit.

22 §. Driftställen och huvudkontor. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att ett betalningsinstitut för sin verksamhet ska ha minst ett fast driftställe. Kännetecknande för ett fast driftställe är att där arbetar en eller flera personer i betalningsinstitutets anställning eller en eller flera personer som arbetar för betalningsinstitutets räkning och på dess ansvar. Verksamheten kan bedrivas på det fasta driftstället och dessutom på andra driftställen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att ett betalningsinstitut ska ha sitt huvudkontor i Finland. Bestämmelsen motsvarar tillsammans med lagförslagens 13 § 1 mom. betaltjänstdirektivets artikel 10.3 där det föreskrivs att ett betalningsinstitut som enligt den nationella lagstiftningen i sin hemmedlemsstat är skyldigt att ha ett säte ska ha sitt huvudkontor i den medlemsstat där det har sitt säte. Huvudkontoret och det fasta driftstället kan vara belägna på samma ställe.

23 §. Utläggande av viktiga funktioner inom tillhandahållande av betaltjänster på entreprenad. I denna paragraf föreskrivs om utläggande på entreprenad av funktioner som är viktiga för tillhandahållandet av betaltjänster samt om förutsättningarna för utläggandet. Med utläggande på entreprenad avses ett arrangemang som har samband med betalningsinstitutets verksamhet och som innebär att någon annan tjänsteleverantör för betalningsinstitutet producerar funktioner eller tjänster som betalningsinstitutet utan arrangemanget i fråga skulle ha producerat själv.

I överensstämmelse med betaltjänstdirektivets artikel 17.7 är en förutsättning för utläggande på entreprenad enligt paragrafens

I mom. att detta inte väsentligt försvagar betalningsinstitutets interna kontroll och inte heller Finansinspektionens möjlighet att övervaka att utläggandet på entreprenad uppfyller de förutsättningar som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Betydelsen av att funktioner utlagts på entreprenad bedöms enligt åtgärdens betydelse för tillhandahållandet av betaltjänster. Utläggandet kan ha endast en liten betydelse t.ex. med avseende på hela den affärsverksamhet som bedrivs av ett företag som huvudsakligen bedriver annan affärsverksamhet än tillhandahållande av betaltjänster, men kan samtidigt ha en avsevärd betydelse för tillhandahållandet av betaltjänster. Det är möjligt att också en funktion som läggs ut på entreprenad är gemensam för flera betaltjänster och för tjänsteleverantörens övriga verksamhet. Verksamhetens betydelse ska då bedömas utifrån den utlagda funktionens förhållande till tillhandahållandet av betaltjänsten.

Utläggandet på entreprenad kan ske så att ett företag helt eller delvis slutar producera en viss funktion som överförs till ett annat företag, t.ex. till ett dotterbolag eller en varu- eller tjänsteleverantör. Dessutom kan ett betalningsinstitut lägga ut en funktion på entreprenad utan att det själv har producerat funktionen i fråga. Syftet med utläggandet kan t.ex. vara att öka effektiviteten eller förbättra konkurrenskraften. Den funktion som läggs ut på entreprenad kan antingen ha samband med kärnverksamheten eller ha karaktär av en stödtjänst. Om ett betalningsinstitut lägger ut en del av sin kärnverksamhet på entreprenad ska denna i regel betraktas som en viktig funktion.

I paragrafens 2 *mom.* definieras när en funktion ska anses vara viktig. Enligt bestämmelsen ska en funktion anses vara viktig för betalningsinstitutets verksamhet om fel eller brister i den väsentligt kan försvåra iakttagandet av lagar om betalningsinstitutets verksamhet, med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller villkoren i betalningsinstitutets auktorisation, betalningsinstitutets verksamhet eller stabiliteten och kontinuiteten i tillhandahållandet av betaltjänster. Genom momentet genomförs betaltjänstdirektivets artikel 17.7.

Exempelvis funktioner som har samband med betalningsinstituts riskhantering och interna kontroll anses vara viktiga. Betalningsinstitutet ska säkerställa kontinuiteten och stabiliteten i sin verksamhet genom att fortlöpande uppfylla de förutsättningar och skyldigheter som anges i auktorisationen samt genom att också i övrigt iaktta de bestämmelser och föreskrifter som gäller betalningsinstitut. Betalningsinstitutet får inte lägga ut en så stor del av sina funktioner på entreprenad att dess ställning som självständigt företag som tillhandahåller betaltjänster kan ifrågasättas. Dessutom får utläggandet på entreprenad inte leda till att betalningsinstitutets högsta lednings ansvar övergår på den som sköter den utlagda funktionen. Avsikten med bestämmelsen är att förebygga situationer där ett betalningsinstituts ledning försöker undvika ansvar genom att lägga ut viktiga funktioner på entreprenad.

Utläggandet på entreprenad får inte förändra betalningsinstitutets ansvar gentemot betaltjänstanvändarna. Med ansvar avses de krav som ställs på betalningsinstitutet enligt lag och enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av lag. Utläggande av viktiga operativa funktioner på entreprenad får dessutom inte leda till förändringar i förhållandet mellan betalningsinstitutet och betaltjänstanvändarna. Härmed avses t.ex. ett sådant avtal om användning av betaltjänster vars parter är betalningsinstitutet och en betaltjänstanvändare. Utläggandet av en operativ funktion på entreprenad får inte leda till att avtalsparterna byts ut.

I paragrafens 3 *mom.* förutsätts att betalningsinstitutet och den som ska sköta den utlagda funktionen ingår ett skriftligt avtal om saken. Av avtalet ska framgå åtminstone uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid. I avtalet ska klart anges parternas rättigheter och skyldigheter. Parterna kan dessutom avtala t.ex. om betalningsinstitutets rätt att vidarebefordra information som avses i 5 mom. till Finansinspektionen.

Betalningsinstitutet ska handla omsorgsfullt när det lägger ut en för tillhandahållandet av betaltjänster viktig funktion på entreprenad. Paragrafens 4 *mom.* förutsätter att betalningsinstitutet i alla skeden av utläggandet iakttar vederbörlig omsorgsfullhet och försiktighet, från det att betalningsinstitutet fattar

beslut om att vidta åtgärder för utläggandet. För att uppfylla kravet på omsorgsfullhet måste betalningsinstitutet t.ex. förvissa sig om att den som ska sköta den utlagda funktionen har den förmåga, de resurser och de enligt lagstiftningen nödvändiga tillstånden för att tillhandahålla tjänsterna. Dessutom ska betalningsinstitutet försäkra sig om att verksamheten är effektiv och att den som sköter den utlagda funktionen har ordnat tillräckligt effektiv tillsyn och riskhantering.

Betalningsinstitutet ska på förhand underrätta Finansinspektionen om att en för betaltjänsterna viktig funktion läggs ut på entreprenad. Enligt paragrafens 5 mom. ska betalningsinstitutet se till att det av den som sköter den utlagda verksamheten kontinuerligt får den information som behövs för myndighetstillsynen, riskhanteringen och den interna kontrollen och att betalningsinstitutet har rätt att vidarebefordra informationen till Finansinspektionen (betaltjänstdirektivets artikel 18.2). På bedömningen av riskhanteringen och den information som behövs för den interna kontrollen tillämpas vad som i 19 § föreskrivs om organisering av verksamheten. Betalningsinstitutet ska se till att den som sköter de utlagda funktionerna upplyser betaltjänstanvändarna om att betalningsinstitutet ansvarar för verksamheten.

Enligt paragrafens 6 mom. utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om förutsättningarna för utläggande på entreprenad. Det är fråga om t.ex. de förutsättningar som avses i tredje stycket betaltjänstdirektivets artikel 17.7.

24 §. Ombud. I denna paragraf föreskrivs om betalningsinstituts rätt att anlita ombud och om de krav som ställs på ombud. Ett betalningsinstitut kan anlita ombud för tillhandahållande av betaltjänster. Ombudet handlar då för betalningsinstitutets räkning och på dess ansvar. Paragrafens 1 mom. motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 18.2.

Ombudet behöver ingen särskild auktorisation. I paragrafens 2 mom. föreskrivs att betalningsinstitutet med de medel som står till buds ska försäkra sig om att ombudet har gott anseende och tillräckliga yrkeskunskaper för att bedriva verksamheten med beaktande av dess art och omfattning. Betalningsinstitutet ska i enlighet med betaltjänstdirektivets artikel 17.8 se till att ombudet upplyser kunder-

na om vilket betalningsinstitut det företräder. Ombudets anseende kan bedömas t.ex. utifrån en sådan bedömning av tillförlitligheten som avses i 13 § 3 mom. och utifrån betalningsinstitutets tidigare erfarenhet av ombudet.

I paragrafens 3 mom. (betaltjänstdirektivets artiklar 17.1 a och c) föreskrivs om betalningsinstitutets skyldighet att underrätta Finansinspektionen. Betalningsinstitutet ska underrätta Finansinspektionen om ombudets fullständiga namn och boningsort och adressen där verksamheten bedrivs. Om ombudet är en juridisk person ska Finansinspektionen underrättas om dess namn, företags- eller organisationsnummer, säte och adressen där verksamheten bedrivs. Betalningsinstitutets skyldighet i detta avseende innebär också att det ska uppge de personers namn som svarar för ombudets ledning samt ge en utredning om deras tillförlitlighet och lämplighet. Exempelvis i affärskedjor där ombudsavtal ingås av kedjans högsta ledning och där avtalet som sådant är bindande för kedjans samtliga köpmän, utan specialarrangemang för enskilda köpmän, gäller anmälningsskyldigheten den högsta ledningsorganisations tillförlitlighet, lämplighet och yrkesskicklighet.

I betaltjänstdirektivets artikel 17.1 b förutsätts att betalningsinstitutet ska lämna en beskrivning av de mekanismer för intern kontroll som ombuden kommer att använda för att fullgöra skyldigheterna när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism enligt direktiv 2005/60/EG. Enligt paragrafens 4 mom. ska betalningsinstitutet på motsvarande sätt som enligt betaltjänstdirektivet underrätta Finansinspektionen om de interna kontrollmetoder med vilka ombudet uppfyller sina skyldigheter enligt lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism och med stöd av den.

Enligt paragrafens 5 mom. ska Finansinspektionen registrera ombudet i registret över betalningsinstitut. I registret ska antecknas de uppgifter som avses i lagförslagets 16 § 1 mom. Om Finansinspektionen har anledning att misstänka att betalningsinstitutet har lämnat felaktiga uppgifter kan Finansinspektionen kontrollera uppgifterna innan ombudet registreras i registret över betalningsinstitut. Finansinspektionen får inte registrera ett om-

bud om den efter en kontroll inte är övertygad om att uppgifterna är korrekta. Ombudets rätt att börja tillhandahålla betaltjänster binds vid registreringen av ombudet i registret över betalningsinstitut. Den föreslagna bestämmelsen stämmer överens med betaltjänstdirektivets artiklar 17.2—4.

25 §. Ledning av betalningsinstitut. Enligt paragrafens 1 mom. ska ett betalningsinstituts högsta ledning leda betalningsinstitutet med yrkesskicklighet och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper (betaltjänstdirektivets artikel 5 i). I ledningsuppdraget ingår skyldigheten att försäkra sig om att betalningsinstitutets verksamhet bedrivs enligt gällande lagar, bestämmelser, föreskrifter och auktorisationsvillkor samt enligt institutets interna direktiv och förfaranden.

Med institutets ledning avses dess styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning. Till den övriga högsta ledningen hör t.ex. personer som självständigt leder för institutet viktiga funktioner, t.ex. ett centralt affärsområde. Ledningen ska ha sådan allmän kännedom om betaltjänstverksamhet som är nödvändig med beaktande av karaktären och omfattningen av betalningsinstitutets verksamhet. Vilken allmän kännedom om betaltjänstverksamhet som ledningen förutsätts ha varierar beroende på t.ex. betalningsinstitutets storlek och verksamhetsvolym. Detta innebär att på små betalningsinstituts ledning inte ställs lika höga krav som på stora betalningsinstituts.

Med andra som hör till den högsta ledningen för ett betalningsinstitut som bedriver också annan affärsverksamhet avses enligt paragrafens 2 mom. personer som de facto svarar för betalningsinstitutets betaltjänstverksamhet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om bedömning av ledningens tillförlitlighet. Bedömningskriterierna är enligt förslaget desamma som de som enligt lagförslaget 13 § 3 mom. gäller för betalningsinstitutets grundare och ägare. Enligt momentet anses den inte vara tillförlitlig som under de fem senaste åren före bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses tyda på att personen i fråga är uppenbart olämplig att höra till betalningsinsti-

tutets ledning. Sådana personer i ledande uppgifter som avses i momentet är enligt förslaget styrelsemedlemmar och suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt andra som hör till den högsta ledningen. Inte heller den anses vara tillförlitlig som genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget.

26 §. Skyddande av kundmedel. Genom denna paragraf genomförs betaltjänstdirektivets artikel 9 om skydd av kundmedel. Skyldigheten att skydda kundmedel gäller endast betalningsinstitut som utöver betaltjänster bedriver också annan verksamhet som avses i 9 § 2 mom. Syftet med bestämmelsen är att skydda betaltjänstanvändarnas medel mot tjänsteleverantörens övriga affärsrisker. Skyldigheten gäller inte betalningsinstitut som inte bedriver annan affärsverksamhet än tillhandahållande av betaltjänster, eftersom de kapitalkrav som ställs på sådana betalningsinstitut kan anses var tillräckligt höga för att skydda kundmedlen. Skyldigheten att skydda kundmedel gäller enligt 7 § också personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation.

Enligt paragrafens 1 mom. ska ett betalningsinstitut skydda medlen som det av betaltjänstanvändare eller andra tjänsteleverantörer har tagit emot för att genomföra betalningstransaktioner. Med medel som tagits emot av andra tjänsteleverantörer avses medel som har överförts till ett betalningsinstitut för att betalas till betaltjänstanvändare som är dess kunder men som inte ännu har betalats till betaltjänstanvändarna i fråga.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 9.4 har medlemsstaterna rätt att begränsa skyddskräven till medel som tillhör betaltjänstanvändare vilkas medel individuellt överstiger en tröskel på 600 euro. Denna möjlighet utnyttjas inte fullt ut. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska betaltjänstanvändares medel skyddas då de sammanlagt överstiger 150 euro. Bestämmelsen hindrar emellertid inte att ett betalningsinstitut skyddar också sådana kunders medel som sammanlagt underskrider 150 euro. Den föreslagna gränsen på 150 euro motsvarar det maximibelopp för betaltjänstanvändarens ansvar vid obehörig användning av betalningsinstrument som föreslås i den betaltjänstlag som beretts av ju-

stiteministeriet. Om en betaltjänstanvändares medel har uppgått till exempelvis 800 euro omfattar skyddet hela beloppet. Genom att enhetliga gränser i euro ska iakttas minskas möjligheterna att konsumenterna missförstår vilka gränser som ska tillämpas, vilket i sin tur främjar konsumentskyddet.

Betalningsinstitutet får enligt förslaget med andra betaltjänstanvändare än konsumenter avtala att skyddet av kundmedel i stället för i lagen angivna 150 euro gäller endast medel som sammanlagt överstiger 600 euro. Bestämmelsen hindrar inte betalningsinstitut att avtala om lägre skyddsgränser än 600 euro.

Skyldigheten att skydda kundmedel övergår från betalarens betalningsinstitut till betalningsmottagarens betalningsinstitut, beroende på vad betalningsinstitutet har avtalat om saken men dock senast arbetsdagen efter överföringen av medlen.

I paragrafens 2 och 3 *mom.* föreskrivs om olika sätt att skydda medel. För det första ska betalningsinstitutet förvara medel som ska skyddas separat från övriga betaltjänstanvändares, tjänsteleverantörers och betalningsinstituts medel. I överensstämmelse med betaltjänstdirektivets artikel 9.1 a ska betalningsinstitutet sätta in medlen på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som i någon annan stat auktoriserats att ta emot insättningar eller placera dem i lågriskpapper och värdepapper som lätt kan omsättas i pengar eller i andra investeringsobjekt. Skyldigheten gäller medel som inte har betalats till mottagaren eller överförts till en annan tjänsteleverantör arbetsdagen efter att medlen tagits emot. Med arbetsdag, dvs. bankdag avses enligt betaltjänstdirektivets artikel 4.27 en dag på vilken betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, när denne medverkar till genomförandet av en betalningstransaktion, har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion. Finansinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om när värdepapper eller investeringsobjekt ska anses vara av lågriskkaraktär och låta att omsätta i pengar.

Enligt paragrafens 3 *mom.* kan betalningsinstitutet välja att skydda medel också genom försäkring eller borgen. Försäkringsbolaget eller kreditinstitutet som beviljar försäkring

eller borgen får inte hör till samma grupp som betalningsinstitutet. Om betalningsinstitutet blir insolvent ska medlen betalas ut till betaltjänstanvändarna på grund av försäkringen eller borgensförbindelsen. Bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 9.1 c.

Paragrafen ska enligt paragrafens 4 *mom.* tillämpas också på medel som betalningsinstitutet har tagit emot och som ska användas för att genomföra framtida betalningstransaktioner, så att en del av medlen används för framtida betalningstransaktioner och en annan del för andra tjänster än betaltjänster. Bestämmelsen ska tillämpas t.ex. på teleföretags prepaid-anslutningar som kunderna kan använda både för telefon- och betaltjänster. Ett teleföretag som fungerar som betalningsinstitut kan inte på förhand veta hur stor andel av medlen som används för betaltjänster respektive telefontjänster. Dessutom kan andelen som används för olika tjänster variera. Den andel av medlen som används för betaltjänster ska då bedömas utifrån den tidigare utvecklingen, om detta rimligen är möjligt. Momentet tillämpas t.ex. så att teleföretaget månatligen bedömer hur stor andel betaltjänsterna utgör av prepaid-anslutningarnas taltid respektive av den på förhand betalda taltiden.

5 kap. **Finansiella förutsättningar för tillhandahållande av betaltjänster.**

27 §. Minimikapital. Genom denna paragraf genomförs de krav på betalningsinstituts startkapital som föreskrivs i betaltjänstdirektivets artikel 6. I den föreslagna paragrafens 1 *mom.* föreskrivs om betalningsinstituts minimikapital. Minimikapitalet bestäms på basis av de betaltjänster som betalningsinstitutet tillhandahåller. Om betalningsinstitutet tillhandahåller endast penningförmedling ska minimikapitalet uppgå till 20 000 euro. Om betalningsinstitutet tillhandahåller betaltjänster med tekniska hjälpmedel ska minimikapitalet uppgå till 50 000 euro.

Om betalningsinstitutet tillhandahåller andra betaltjänster än penningförmedling och betaltjänster med tekniska hjälpmedel ska minimikapitalet uppgå till 125 000 euro. Det högre kapitalkravet är baserat på den större

funktionella risk som sammanhänger med förvaltningen av betalkonton.

I paragrafens 2 mom. förutsätts att betalningsinstitutets kapital ska vara tecknat i sin helhet när auktorisationen beviljas.

28 §. Kapitalbas. På betalningsinstituts kapitalbas ska enligt paragrafens 1 mom. tillämpas kreditinstitutslagens 45—48 § där det föreskrivs om primärt och supplementärt kapital, om övrig kapitalbas och om avdragsposter. I kreditinstitutslagen föreskrivs om aktiekapital och andelskapital. Dessa bestämmelser ska enligt förslaget också tillämpas på betalningsinstituts bolagsinsats i pengar eftersom betalningsinstitut också kan vara personbolag. Bestämmelserna om kapitalbas ska tillämpas i tillämpliga delar. Till ett betalningsinstituts primära kapital kan t.ex. räknas grundfonden, eftersom denna är en specialfond för sparbanker. Bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 7.1 enligt vilken på betalningsinstituts kapitalbas ska tillämpas kreditinstitutsdirektivets artiklar 57—61, 63, 64 och 66. Dessa ingår i de bestämmelser i kreditinstitutslagen som nämns i momentet. Genom kreditinstitutslagen genomförs inte kreditinstitutsdirektivets artiklar 59 och 62, 63.1, 64.1 och 64.2. Enligt förslaget ska dessa artiklar inte genomföras heller nu eftersom bedömningsgrunderna fortfarande är desamma som när kreditinstitutslagen stiftades.

Om ett betalningsinstitut bedriver annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom. ska från dess kapitalbas i enlighet med paragrafens 2 mom. dras av aktier, andelar, bolagsinsatser i pengar och kapitallån till ett belopp som motsvarar betaltjänsternas andel av betalningsinstitutets omsättning. Enligt betaltjänstdirektivets artikel 7.2 ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att de poster som får ingå i kapitalbasen används flera gånger, när betalningsinstitutet tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, kapitalförvaltningsbolag eller försäkringsföretag eller när betalningsinstitutet är av hybridkaraktär.

Kreditinstitutslagen och de ändringar som föreslås i den omfattar de situationer som nämns ovan med undantag för betalningsinstitut som är av hybridkaraktär. Av denna anledning föreslås att i lagen om betalningsin-

stitut tas i särskilda bestämmelser som förhindrar att kapitalbasen används flera gånger i betalningsinstitut av hybridkaraktär. Avsikten är att från de poster som räknas upp i 2 mom. ska dras av endast den andel av aktierna, andelarna, bolagsinsatserna i pengar och kapitallånen som motsvarar den andel som betaltjänstverksamheten utgör av företagets kapitalbas.

29 §. Metoder för beräkning av betalningsinstituts kapitalbas. Enligt paragrafens 1 mom. beräknas ett betalningsinstituts kapitalbas enligt någon av de metoder som avses i paragrafen.

I 2 mom. föreskrivs om den kostnadsbaserade metoden (betaltjänstdirektivets artikel 8.1 A). Enligt den ska kapitalbasen utgöra minst tio procent av de föregående års fasta omkostnader. Med fasta omkostnader avses kostnader som inte varierar beroende på företagets antal prestationer eller tjänster utan förblir oförändrade över en viss period.

Om betalningsinstitutet har bedrivit verksamhet kortare tid än 12 månader ska kapitalbasen utgöra minst tio procent av de fasta kostnaderna enligt affärsplanen. Finansinspektionen kan av särskilda skäl förutsätta att affärsplanen justeras. Ett särskilt skäl kan anses vara t.ex. att affärsplanen är uppenbart ogrundad eller att det förekommer väsentliga konflikter i de uppgifter som lämnats.

Enligt den transaktionsbaserade metoden utgör kapitalbasen en relativ andel av de sammanlagda betalningstransaktioner som betalningsinstitutet genomförde föregående år. Den transaktionsbaserade metoden kan tillämpas endast om betaltjänstverksamhet redan har bedrivits, eftersom den relativa andelen alltid ska baseras på genomförda betalningstransaktioner. Den metod som regleras i paragrafens 3 mom. överensstämmer med betaltjänstdirektivets artikel 8.1 B.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs i överensstämmelse med betaltjänstdirektivets artikel 8.1 C om summametoden. Enligt summametoden utgör kapitalbasen en relativ andel av ränteintäkterna, räntekostnaderna, erhållna arvoden och intäkterna av den övriga egentliga verksamheten. Summan räknas ut var tolfte månad på basis av det föregående räkenskapsårets uppgifter. Summametoden innebär att den beräknade kapitalbasen ska utgöra minst 80 procent av de föregående tre

räkenskapsperiodernas medelvärden eller, om verksamheten inte har bedrivits så länge, av affärsprognoserna.

Betaltjänstdirektivets artikel 8.1 innehåller detaljerade tekniska regler för beräkning av kapitalbasen, såsom tillämpliga koefficienter och skalfaktorer för genomförda betalningstransaktioner. Av denna anledning föreslås i paragrafens 4 mom. att finansministeriet genom förordning kan utfärda närmare föreskrifter om de metoder för beräkning av kapitalbasen som avses i paragrafen. Dessutom föreslås att Finansinspektionen ges rätt att utfärda närmare föreskrifter om beräkning av kapitalbasen.

På betalningsinstitut som uppfyller de förutsättningar som anges i kreditinstitutslagens 56 § och som omfattas av den gruppbaseade tillsynen över moderkreditinstitutet enligt vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen ska enligt paragrafens 5 mom. inte tillämpas de krav för beräkning av betalningsinstituts kapitalbas som föreskrivs i denna paragraf (betaltjänstdirektivets artikel 7.3).

30 §. Kapitalkrav. Betaltjänstdirektivets artikel 8 om beräkning av kapitalbas ska enligt förslaget genomföras genom 30 §. Enligt paragrafens 1 mom. ska ett betalningsinstitut för täckning av sina risker ha minst en kapitalbas som beräknats enligt någon av de metoder som föreskrivs i 29 § och som godkänts av Finansinspektionen. Kapitalbasen ska emellertid alltid vara minst lika stor som minimikapitalet.

Enligt paragrafens 2 mom. ska betalningsinstitutet ha en kapitalbas som är tillräcklig i förhållande till de sammanlagda beviljade krediterna. Om Finansinspektionen anser att betalningsinstitutets kapitalbas inte är tillräcklig i förhållande till de risker som är förenade med de beviljade lånen och att betalningsinstitutets kapitalbas i förhållande till den totala exponeringen inte kan säkerställas på annat sätt, kan Finansinspektionen för en tid av högst tre år fastställa ett högre kapitalkrav för betalningsinstitutet.

I betaltjänstdirektivet föreskrivs inte särskilt om kapitalkrav för täckning av kreditrisken, eftersom betalningsinstituts kreditgivning inte är förenad med kreditrisk i lika hög grad som kreditinstituts kreditgivning, eftersom betalningsinstitut inte får bevilja kredit av medel som mottagits för genomfö-

rande av betaltjänster. All kreditgivning är i sig förenad med risk för att en del av krediterna inte återbetalas, till förlust för kreditgivaren. De kapitalkrav som ställs på betalningsinstitut täcker i princip också de risker som är förenade med kreditgivning i samband med betaltjänster.

Ett betalningsinstituts krediter kan emellertid vara förenade med exceptionellt stora risker, då man beaktar också de risker som är förenade med den övriga betaltjänstverksamheten. Den kapitalbas som bestäms i enlighet med betalningsinstitutets beräkningsmetod för kapitalbasen kan inte anses vara tillräcklig för att täcka de riskerna. Det kan bli aktuellt att tillämpa bestämmelsen t.ex. i situationer där de icke återbetalda krediterna upprepade gånger är exceptionellt stora i förhållande till genomsnittet inom branschen eller där de krediter som beviljats är exceptionellt stora i förhållande till kundernas inkomst- och förmögenhetsnivå. Avsikten är i varje fall att tillämpa bestämmelsen endast i undantagssituationer och Finansinspektionen ska sålunda särskilt motivera varför den fastställer högre kapitalkrav än normalt.

Enligt bestämmelsen får Finansinspektionen för en tid av högst tre år fastställa ett högre kapitalkrav för att täcka tilläggsrisker som orsakas av beviljade krediter. Senast därefter ska frågan om kapitalbasen är tillräcklig omprövas. Den nämnda tidsfristen hindrar inte betalningsinstitutet att för Finansinspektionen föreslå grunder för omprövning av kapitalbasen inom den nämnda tiden. Om Finansinspektionen vid utgången av giltighetstiden för kraven på tilläggskapital fortfarande anser att kravet är nödvändigt, ska den fatta ett nytt beslut i ärendet. Finansinspektionen kan emellertid inte fastställa ett högre kapitalkrav för betalningsinstitut än vad som i 57, 58 och 60 § i kreditinstitutslagen förutsätts för kreditinstitut. Genom bestämmelsen genomförs betaltjänstdirektivets artiklar 7.1 och 16.3 d.

Enligt paragrafens 3 mom. kan Finansinspektionen på ansökan av betalningsinstitutet godkänna en metod för beräkning av kapitalbasen. I samband med ansökan om auktorisation behöver sökanden inte lämna in någon särskild ansökan om metoden för beräkning av kapitalbasen utan denna utgör en del av ansökan om auktorisation. Betalningsinstitu-

tet ska i sin ansökan precisera vilken metod det använder för beräkning av kapitalbasen. Finansinspektionen kan godkänna metoden under förutsättning att den tryggar betalningsinstitutets solvens och tillförlitligheten av dess verksamhet. Betalningsinstitutet får endast av särskilda skäl under ett kalenderår byta ut beräkningsmetoden för kapitalbasen.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs i enlighet med betaltjänstdirektivets artikel 15.3 att betaltjänsterna för beräkning av de ekonomiska kraven och för övervakningen av att kraven iakttas samt transaktioner som gäller sådana tjänster som avses i 9 § 1 och 2 mom. i betalningsinstitutets bokföring ska tas upp separat från övriga transaktioner. Bokföringen ska ske så att affärstransaktionernas belopp och andel av hela företagets omsättning kontinuerligt kan följas upp tillräckligt noggrant. Den separata bokföringen av betaltjänster och andra närliggande tjänster ska upprättas så att den utgör en särskild del av betalningsinstitutets revisionsberättelse. Finansinspektionen ska enligt förslaget utfärda för tillsynen nödvändiga närmare tekniska föreskrifter om bokföring av transaktioner.

31 §. Undantag från kapitalkravets minimibelopp. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att, om nödvändigt för bedömning av ett betalningsinstituts riskhantering, förluster eller interna kontrollmetoder, för en tid av högst tre år förutsätta att betalningsinstitutets kapitalbas ska överstiga den beräknade kapitalbasen med högst 20 procent. Avsikten är att paragrafen ska tillämpas i sådana fall då ett betalningsinstituts interna kontroll eller riskhanteringsprocess eller förmåga att bära förluster är så bristfälliga att de inte räcker för att ständigt hålla betalningsinstitutets kapitalbas på en nivå som täcker betalningsinstitutets totala riskexponering och det därav följande kapitalbehovet. Finansinspektionen ska enligt förslaget alltid ange bristerna individuellt.

Paragrafen kan tillämpas närmast i samband med sådana exceptionella situationer där det i samband med tillsynen har konstaterats att ett betalningsinstituts förvaltning eller interna kontroll eller process för hantering av soliditeten eller riskexponeringen enligt Finansinspektionens motiverade uppfattning avsevärt skiljer sig från allmänt godtagen praxis inom branschen. Däremot är avsikten

inte att paragrafen ska tillämpas så att soliditetskravet för betalningsinstitut i regel baseras på sådana krav på tilläggskapital som avses i denna paragraf.

Finansinspektionen ska bedöma ovan avsedda avvikelser från allmänt godtagen praxis inom branschen i första hand genom jämförelse av de principer och förfaranden som betalningsinstitutet iakttar med en referensgrupp som betalningsinstitutet kan jämföras med utifrån omfattningen och karaktären av sin verksamhet. Det är skäl att Finansinspektionen offentliggör principerna för hur referensgrupper utses.

En allmän förutsättning för att uppställa krav på tilläggskapital är att betalningsinstitutets förvaltning, interna kontroll, allmänna riskhantering och hantering av soliditeten eller riskexponeringen inte motsvarar de krav som föreskrivs i lagen. Denna förutsättning uppfylls bl.a. då de interna principer och förfaranden som förutsätts i 19 § enligt Finansinspektionens motiverade uppfattning avsevärt skiljer sig från allmänt godtagen praxis inom branschen eller då betalningsinstitutet inte har iakttagit dessa principer och förfaranden.

En central materiell förutsättning för att kräva tilläggskapital är enligt förslaget att betalningsinstitutets kapitalbas inte räcker för täckning av det kapitalbehov som betalningsinstitutets totala riskexponering innebär. En förutsättning för att kräva tilläggskapital är dessutom att det inte är möjligt att på annat sätt säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till den totala riskexponeringen. Andra metoder som kommer i fråga är i första hand att minska riskexponeringen eller vidta åtgärder som skyddar mot risker eller att kräva ändringar i riskhanteringssystemen eller de administrativa processerna. Finansinspektionen kan vid behov förstärka dessa krav med vite om försummelserna är uppenbara.

I lagen fastställs en 20 procents övre gräns för krav på tilläggskapital. I enlighet med den inom förvaltningen gällande allmänna proportionalitetsprincipen ska krav som gäller tilläggskapital emellertid vara skäliga. Skäligheten ska bedömas med beaktande av att det ställs högre krav på tilläggskapital än vad som förutsätts för täckning av betalningsinstitutets faktiska totalrisk.

I paragrafen föreskrivs att krav på tilläggs-kapital kan ställas för en tid av högst tre år. I sitt beslut om hur längre kravet ska gälla ska Finansinspektionen efter att ha hört betalningsinstitutet bedöma hur lång tid det sannolikt tar att avhjälpa bristerna. Betalningsinstitutet ska kunna ge en tillförlitlig utredning av hur och inom vilken tid det har för avsikt att avhjälpa sådana brister i sin verksamhet som avses i denna paragraf. Om Finansinspektionen vid utgången av giltighetstiden för kravet på tilläggskapital fortfarande anser att kravet behövs, ska den fatta ett nytt beslut i ärendet. Om Finansinspektionen å andra sidan medan kravet på tilläggskapital är i kraft konstaterar att kravet inte längre behövs ska den vid behov på eget initiativ återta beslutet om krav på tilläggskapital.

Ett beslut om att ställa krav på tilläggs-kapital är ett normalt förvaltningsbeslut som betalningsinstitutet kan överklaga i enlighet med 73 § i lagen om Finansinspektionen.

På motsvarande sätt kan Finansinspektionen i undantagsfall tillåta att kapitalkravet sänks med 20 procent för en tid av högst tre år, om kapitalkravet enligt den metod som tillämpas är omotiverat högt i förhållande till betalningsinstitutets totala riskexponering.

6 kap. Förfaranden

I detta kapitel föreskrivs om de förfaranden som ska iakttas i ett betalningsinstituts affärsverksamhet. Om betalningsinstitutet utöver tillhandahållande av betaltjänster bedriver också annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom., ska kapitlet tillämpas endast på tillhandahållandet av betaltjänster. Kapitlets bestämmelser ska däremot inte tillämpas på annan affärsverksamhet.

32 §. Marknadsföring. Enligt paragrafens 1 mom. ska ett betalningsinstitut i sin marknadsföring ge kunden all den information om de marknadsförda betaltjänsterna som kan vara relevant för kundens beslut om tjänsterna. Bestämmelserna gäller framförallt reklam som utgör en del av begreppet marknadsföring i konsumentskyddslagens (38/1978) 2 kap. Med marknadsföring kan utöver reklam för nyttigheter avses också andra metoder för att påverka efterfrågan och konsumtion av konsumtionsnyttigheter och information i samband därmed. Relevant information är

t.ex. uppgifter om kostnaderna för användningen av betaltjänster, om tjänsternas totalpris och om avtalsförhållandens varaktighet.

I paragrafen förutsätts inte att all den information som kunden behöver till stöd för sitt beslut måste framgå av marknadsföring som riktar sig till allmänheten. På betalningsinstitutets avtal, avtalsvillkoren och informationen om avtalen ska dessutom tillämpas betaltjänstlagen som bereds i justitieministeriet.

I paragrafens 2 mom. förbjuds betalningsinstitut att lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda förfaranden som är otillbörliga från kundens synpunkt eller strider mot god sed. Information kan vara osann eller vilseledande exempelvis om en betaltjänst beskrivs med grundlösa superlativer, såsom att den är tillförlitligast eller förmånligast. Förfaranden som strider mot god sed kan bedömas på motsvarande sätt som enligt lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978) som ska tillämpas i förhållanden mellan näringsidkare. I konsumentskyddslagens 2 kap. föreskrivs dessutom om marknadsföring som från kundens synpunkt strider mot god sed, om otillbörliga förfaranden vid marknadsföring och i kundrelationer. Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. ska marknadsföring alltid anses vara otillbörlig om den inte innehåller information som är relevant för kundens finansiella säkerhet.

Betalningsinstitutet blir ersättningsskyldigt i enlighet med 47 § om det orsakar skada genom verksamhet som strider mot bestämmelsen.

33 §. Avtalsvillkor. Enligt paragrafens 1 mom. får ett betalningsinstitut inte använda avtalsvillkor som inte har samband med verksamheten eller annars handla på ett sådant sätt att kundens rätt att ingå avtal med en annan näringsidkare begränsas. Begränsningen kan gälla avtalsvillkor som betalningsinstitutet använder i sin verksamhet, avtalets giltighet eller betalningsinstitutets åtgärder när det t.ex. behandlar en kunds ansökan om betalkort. Betalningsinstitutet får inte utnyttja avtalsvillkor eller annars handla på ett sådant sätt att kundens övriga avtalsförhållanden som inte har samband med betalningsinstitutets verksamhet inverkar på erhållandet av betaltjänster eller på villkoren för tjänsterna.

Betalningsinstitutet får t.ex. inte förutsätta att kunden överför sina övriga kundförhållanden till ett annat företag inom samma företagsgrupp. Betalningsinstitutet får inte säga upp ett betalkonto eller ett annat kundförhållande på den grunden att kunden inleder ett avtalsförhållande med någon annan näringsidkare eller inte inleder ett avtalsförhållande med en näringsidkare som betalningsinstitutet anvisat. Förslaget innebär sålunda att det är förbjudet att säga upp ett kundförhållande på den grunden att kunden använder varor, tjänster, eller andra nyttigheter som produceras av ett utomstående företag som t.ex. hör till en annan finansgrupp. Ett betalningsinstitut får inte heller annars handla på ett sådant sätt att kundernas möjligheter att ingå andra avtalsförhållanden begränsas. Det är dessutom förbjudet att använda avtalsvillkor som med beaktande av dess innehåll, parternas ställning eller förhållandena måste anses oskäligen från kundernas synpunkt. Däremot är det inte förbjudet att tillhandahålla s.k. servicepaket. Som exempel kan nämnas att teleföretag kan tillhandahålla en teleanslutning som utgör en del av ett paket på så sätt att innehavet utgör en förutsättning för användningen av en tjänst.

I konsumentskyddslagens 3 kap. föreskrivs om avtalsvillkor som är oskäligen från konsumentens synpunkt.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs att betalningsinstitut ska tillställa Finansinspektionen avtalsvillkoren för de standardavtal som de använder i sin verksamhet. Finansinspektionen godkänner inte särskilt villkoren utan betalningsinstitutet ska tillställa Finansinspektionen villkoren med tanke på dennas tillsyn. Myndigheterna, bl.a. Finansinspektionen och Kommunikationsverket samarbetar vid behov när det gäller tillsynen över villkoren i standardavtal.

34 §. Omyndig kontoinnehavare. Denna paragraf motsvarar kreditinstitutslagens 136 §. I paragrafen föreskrivs att den som har fyllt 15 år har rätt att med ett betalningsinstitut ingå avtal om betalkonto. Enligt paragrafens 1 mom. får en omyndig person med ett betalningsinstitut ingå avtal om medel som den omyndige har rätt att förfoga över samt göra kontantinsättningar och kontantuttag och även annars förfoga över betalkontot. En intressebevakare har rätt att med förmyndar-

myndighetens samtycke överta förvaltningen av de insatta medlen om den omyndiges intresse kräver det. Med betalkonto avses i paragrafen ett konto som i sig är en betaltjänst och inte ett tillägg till andra betaltjänster. En omyndig kontoinnehavares rätt att ingå avtal med betalningsinstitut gäller inte konton eller betalningsinstrument med kredit, utan betalkonton som avses i paragrafen är av typen dagligkonton som tillhandahålls av kreditinstitut. Bestämmelsen hindrar inte att en omyndig person med betalkonto beviljas ett betalkort som fungerar i realtid. Paragrafen gäller inte öppnande av teleanslutning på en omyndig persons vägnar. I sådana fall tillämpas de allmänna bestämmelserna i 4 kap. i lagen om förmyndarverksamhet.

En omyndig person kan förfoga t.ex. över medel som han eller hon förtjänat genom eget arbete och över egendom som erhållits i stället för sådana medel, över avkastningen av sådan egendom och över medel som ställts till hans eller hennes förfogande.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att om en insättning på betalkonto har gjorts i en minst femtonårig omyndigs namn på villkor att endast denne själv har rätt att ta ut medlen, förfogar den omyndige över de insatta medlen tillsammans med sin intressebevakare. Undantag från villkoret får göras med tillstånd av domstol.

35 §. Preskription av skyldighet att betala ränta. I denna paragraf föreskrivs om preskription av ett betalningsinstituts skyldighet att betala ränta. Skyldigheten att betala ränta upphör när tio år har förflutit från utgången av det kalenderår då ett betalkonto senast använts. Betalningsinstitutet och innehavaren av betalkontot kan i kontovillkoren avtala annat om preskription av skyldigheten att betala ränta.

36 §. Kvittning. I denna paragraf föreskrivs om kvittning av betalningsinstituts fordringar. Om ett betalningsinstitut vill använda en kontoinnehavares medel för betalning av sin fordran på kontoinnehavaren måste de allmänna förutsättningarna för kvittning alltid vara uppfyllda. De medel som ska kvittas måste vid kvittningstidpunkten vara motstående, av samma slag och indrivningsbara, om inte något annat i undantagsfall följer av speciallagstiftning.

I den föreslagna paragrafens 1 mom. begränsas ett betalningsinstituts kvittningsrätt på så sätt att betalningsinstitutet inte med sin motfordran får kvittera medel på en privatpersons betalkonto eller som anvisats bli betalda till denne och som enligt lag inte får utmätas.

Begränsningarna av kvittningsrätten gäller fysiska personers kontomedel. Dessutom gäller begränsningarna sådana medel som enligt förmedlingsuppdrag har anvisats bli betalda till en privatperson. Det saknar då betydelse om innehavaren av betalkontot är i konsumentställning eller bedriver näringsverksamhet. Bestämmelserna gäller i regel inte juridiska personer. Det kan emellertid komma ifråga att tillämpa bestämmelserna då en juridisk persons konto har använts för betalning av medel till en privatperson.

Före kvittningen ska betalningsinstitutet reda ut om medlen kan utmätas. I allmänhet kan frågan om medlen är utmätningsbara utredas på basis av de uppgifter om avsändare och betalningens syfte som lämnats i samband med gireringen. Om betalningens syfte inte framgår av betalningsuppdraget ska betalningsinstitutet i allmänhet kontakta betalningens avsändare.

Kvittningens rättsverkningar börjar enligt allmänna rättsprinciper när motparten har fått kännedom om kvittningsyrkandet. En kvittning måste sålunda alltid föregås av ett meddelande. Betalningsinstitutet kan yrka på kvittning genom ett formfritt meddelande om det klarlagts att medlen är utmätningsbara.

Om betalningsinstitutet i strid med bestämmelsen kvittar medel som inte är utmätningsbara blir kvittningen ogiltig och sålunda verkningslös. Kontoinnehavaren får t.ex. använda sitt betalkort som betalningsinstrument för det belopp som till följd av en lagstridig kvittning inte har krediterats betalkontot.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs att om det inte är möjligt att utan oskäligt besvär reda ut om medlen är utmätningsbara får betalningsinstitutet ändå kräva kvittning. Utredningen kan anses innebära oskäligt besvär om t.ex. betalningens avsändare är okänd. Betalningens syfte är den viktigaste informationen för utredningen av utmätningsbarheten. Syftet kan i allmänhet kontrolleras endast genom att kontakta betalningens avsändare. Också om man känner till

betalningens avsändare kan utredningen medföra oskäligt besvär om man trots flera besök inte lyckas kontakta avsändaren för att ta reda på syftet med betalningen.

Om det inte har varit möjligt att utreda medlens utmätningsbarhet förutsätter en giltig kvittning att den i momentet föreskrivna informationsskyldigheten uppfylls. Ett formfritt kvittningsyrkande räcker inte för att åstadkomma kvittningens avsedda rättsverkningar. Betalningsinstitutet ska i samband med kvittningsyrkandet skriftligen underrätta innehavaren av betalkontot om den begränsning av kvittningsrätten som föreskrivs i 1 mom. Dessutom ska betalningsinstitutet underrätta innehavaren av betalkontot om att kvittningen återgått, enligt vad som föreskrivs i momentet.

Kvittningen träder i kraft då innehavaren av betalkontot får kännedom om kvittningsyrkandet och om andra omständigheter som ska meddelas skriftligen. Enligt momentet återgår kvittningen dock om kontoinnehavaren inom 14 dagar efter att ha fått kännedom om kvittningsyrkandet lägger fram utredning om att medlen inte är utmätningsbara.

Kvittningsyrkandet kan enligt förslaget delges innehavaren av betalkontot personligen eller också kan det per post sändas till den adress som senast meddelats kontoinnehavarens betalningsinstitut. Kvittningsyrkandet anses ha kommit till kontoinnehavarens kännedom den sjunde dagen efter att meddelandet avsändes, om inte någon annan utredning kan läggas fram om tidpunkten. Betalningsinstitutet ska vid behov ange tidpunkten då meddelandet avsändes. Om betalningsinstitutet försummar sin informationsskyldighet enligt momentet blir kvittning ogiltig.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om undantag från kvittningsbegränsningen. Vad som i 1 mom. föreskrivs om kvittning gäller inte ifall kontoinnehavarens betalkonto debiteras med stöd av dennes uttryckliga fullmakt. Med stöd av fullmakt kan för debiteringen användas också icke utmätningsbara inbetalningar på kontot.

Till fullmaktens natur hör att den när som helst får återkallas. En uttrycklig bestämmelse föreslås om kontoinnehavarens rätt i detta avseende. Dessutom får kontoinnehavaren ändra fullmakten. Återkallelsen eller ändringen av fullmakten träder i kraft omedel-

bart då betalningsinstitutet får kännedom om den, om inte kontoinnehavaren har bestämt att den ska träda i kraft vid en senare tidpunkt.

Avvikelse från paragrafens bestämmelser kan till nackdel för kontoinnehavaren göras endast när det är fråga om en fullmakt av det slag som avses i detta moment. Till övriga delar är de föreslagna bestämmelserna tvingande till fördel för innehavaren av betalkontot.

37 §. Tystnadsplikt. Denna bestämmelse motsvarar till innehållet den bestämmelse om tystnadsplikt som gäller för finansmarknadsaktörer. I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs att tystnadsplikt gäller för den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ hos ett betalningsinstitut eller företag inom samma grupp eller hos ett företag som betalningsinstitutet anlitar som ombud eller hos ett annat företag som verkar för betalningsinstitutets räkning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon av betalningsinstitutets kunder eller hos kunder till företag som hör till samma grupp som betalningsinstitutet eller hos någon annan person med anknytning till betalningsinstitutets eller företagets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller en affärs- eller yrkeshemlighet. En sekretessbelagd uppgift får röjas med samtycke av den till vars förmån tystnadsplikten har bestämts. Enligt momentet är det också förbjudet att lämna sekretessbelagda uppgifter till bolagsstämma, andelsstämma eller fullmäktige samt till aktieägare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

Tystnadsplikten gäller information som fåtts i samband med ett betalningsinstituts verksamhet. Tystnadsplikten kvarstår också efter att kundförhållandet eller en i bestämmelsen avsedd persons förhållande till betalningsinstitutet eller till ett företag som hör till samma företagsgrupp som betalningsinstitutet har upphört.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om undantag från tystnadsplikten. Enligt bestämmelsen är betalningsinstitut skyldiga att lämna sekretessbelagda uppgifter till åklagar- och förundersökningsmyndigheter samt till andra

myndigheter som enligt lag har rätt att få sådan information.

I paragrafens 3 mom. hänvisas till vad som i 7 kap. 6 § i lagen om andelslag föreskrivs om medlemmarnas granskningsrätt i andelslag med få medlemmar. Eftersom bestämmelsen i lagen om andelslag står i konflikt med vad som i denna paragraf föreskrivs om tystnadsplikt ska bestämmelsen inte tillämpas på betalningsinstitut och inte heller på företag som hör till samma grupp som ett betalningsinstitut.

38 §. Information till företag inom samma finansiella företagsgrupp eller finans- och försäkringskonglomerat. Betalningsinstitut och företag som hör till samma finansiella företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen eller lagen om värdepappersföretag har rätt att lämna sekretessbelagda uppgifter för särskilt angivna ändamål. Uppgifter som avses i 37 § får lämnas till företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp eller samma finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring samt för koncernens, gruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt.

Rätten att lämna ut information gäller enligt förslaget inte sådana känsliga uppgifter som avses i personuppgiftslagens 11 §. Som känsliga uppgifter betraktas bl.a. uppgifter om en persons hälsotillstånd, ras eller etniskt ursprung, begångna brott eller en persons samhälleliga eller politiska uppfattning eller religiösa övertygelse. För utlämnande av sådana uppgifter ska sålunda också i fortsättningen krävas tillstånd av vederbörande eller av någon annan sådan grund som avses i personuppgiftslagens 12 §. Ett betalningsinstitut får inte till ett annat företag lämna ut information som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Utöver de föreslagna sekretessbestämmelserna ska betalningsinstitutet iakttä personuppgiftslagens bestämmelser när det behandlar personuppgifter. Personuppgiftslagens bestämmelser om behandling av personuppgifter kan ställa tilläggskrav eller -begräns-

ningar när det gäller behandling av personuppgifter också i sådana fall då de föreslagna bestämmelserna om tystnadsplikt skulle tillåta utlämnande av information.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs att ett betalningsinstitut och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som detta får lämna ut sådana uppgifter ur sitt kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden till företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning. I momentet föreskrivs särskilt att en förutsättning för utlämnande av informationen är att mottagaren enligt lag har tystnadsplikt. Liksom enligt 1 mom. gäller utlämnandet av information inte sådana känsliga uppgifter som avses i personuppgiftslagens 11 §.

Begreppet ekonomisk sammanslutning kan inte exakt definieras på lagnivå utan momentet måste tillämpas från fall till fall. Vid bedömningen ska bl.a. fästas avseende vid om de till sammanslutningen hörande företagen har internt ägande t.ex. i form av garantikapital, trots att företagen inte ingår i något koncernförhållande eller utgör ett finans- och försäkringskonglomerat. Dessutom kan de i momentet angivna förutsättningarna uppfyllas om det råder ett starkt affärsekoniskt beroendeförhållande mellan företagen på så sätt att de i sin affärsverksamhet huvudsakligen använder sig av varandras tjänster. En ekonomisk sammanslutning kännetecknas alltid av att den är varaktig och etablerad. Tillfälliga sammanslutningar eller samarbetsförhållanden t.ex. för genomförande av någon affärstransaktion av projektkaraktär, utgör inte en sådan ekonomisk sammanslutning som avses i lagen. Som en mera vedertagen verksamhetsmodell kan betraktas åtminstone att de företag som hör till sammanslutningen har en gemensam affärsidé och på marknaden uppträder under ett gemensamt namn eller samma varumärke eller använder sig av gemensamma distributionskanaler för att sälja sina produkter eller tjänster. De företag som hör till en ekonomisk sammanslutning kan ha en gemensam kundkrets och företräda varandra samt för andra till sammanslutningen hörande företags räkning sälja och marknadsföra dessas produkter och tjänster till kunderna.

39 §. Kundkontroll. Enligt paragrafens 1 mom. ska ett betalningsinstitut ha kännedom om sina kunder. Detta innebär att betalningsinstitutet identifierar kunderna med hjälp av dokument och uppgifter som härstammar ur tillförlitliga och oberoende källor. Kundernas identitet utreds sålunda med hjälp av de uppgifter som de lämnar. Betalningsinstitutet ska ha kännedom om de faktiska förmånstagarna, kundernas verksamhet, arten och omfattningen av deras affärer samt om grunderna för användningen av tjänster och produkter.

Omfattningen av de åtgärder som betalningsinstitutet förutsätts vidta för kundkontrollen ska baseras på en riskrelaterad bedömning som kan nyttiggöra de system som avses i 2 mom. Denna bedömning förutsätter att betalningsinstitutet har i förhållande till arten och omfattningen av sin verksamhet tillräckliga metoder för bedömning av de risker som är förenade med dess bransch, produkter och tjänster samt med kunderna, deras affärer och övriga verksamhet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att ett betalningsinstitut ska ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet. Riskhanteringen ska omfatta t.ex. kreditrisken, egendomsrisken, avbrottsrisken, den funktionella risken, marknadsrisken och personrisken.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. hänvisas till vad som i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism föreskrivs om kundkontroll och som utöver bestämmelserna i denna lag ska tillämpas på betalningsinstitut.

Enligt paragrafens 4 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om de tillvägagångssätt som ska iakttas vid kundkontroll och om riskhantering. Finansinspektionens föreskrifter kan gälla t.ex. de allmänna principer och identifieringsmetoder som ska iakttas vid kundkontrollen.

40 §. Deltagande i betalningssystem. I överensstämmelse med betaltjänstdirektivets artikel 28.1 föreskrivs i denna paragraf om betalningsinstituts och andra tjänsteleverantörers rätt att delta i betalningssystem. Tillträdet till betalningssystem får inte begränsas på grund av i vilken stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tjänsteleve-

rantören har fått auktorisation eller registrering.

Betalningssystemets regler ska vara objektiva, icke-diskriminerande och proportionella. Den som upprätthåller betalningssystemet förbjuds uttryckligen att ställa ogrundade, oskäliga eller diskriminerande krav för deltagande i tjänsteleverantörens system. Upprätthållaren kan skydda sig mot vissa risker, t.ex. avvecklingsrisken, den funktionella risken och affärsrisken samt skydda betalningssystemets ekonomiska och funktionella stabilitet, om dessa krav inte hindrar tjänsteleverantörers deltagande i betalningssystemet i större utsträckning än vad som är behövligt och skäligt. Enligt paragrafens 1 mom. utgör momentet sålunda inte i sig något hinder för att den som upprätthåller betalningssystemet ställer kapitalkrav på deltagarna. Kapitalkrav som ställs av den som upprätthåller betalningssystemet är oberoende av lagstiftningen. Kapitalkraven får inte vara ogrundade, oskäliga eller diskriminerande.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om andra begränsningar som får uppställas i reglerna för betalningssystemet. I reglerna får för det första inte uppställas begränsningar för tjänsteleverantörers, betaltjänstanvändares, eller övriga betalningssystemens effektiva deltagande i andra betalningssystem. För det andra ska reglerna vara opartiska för dem som deltar i betalningssystemet. Rättigheter, skyldigheter, förmåner eller begränsningar i anslutning till deltagande i betalningssystem får inte vara baserade på tjänsteleverantörernas, betaltjänstanvändarnas eller andra betalningssystemens juridiska form eller ställning. Bestämmelsen hindrar inte att reglerna utformas på ett sådant sätt att de inte tillåter att fysiska personer deltar i systemet.

Betaltjänstanvändare får inte särbehandlas med stöd av auktorisationen. Enligt lagförslaget 7 § kan däremot personer som tillhandahåller betaltjänster särbehandlas i förhållande till auktoriserade tjänsteleverantörer. Tjänsteleverantörer som avses i den nämnda paragrafen ska behandlas jämlikt, på objektiva och icke-diskriminerande grunder (artikel 28.1 b).

41 §. *Undantag från rätten att delta i betalningssystem.* I denna paragraf föreskrivs om undantag från tjänsteleverantörers rätt att i enlighet med 40 § delta i betalningssystem.

En tjänsteleverantör har inte rätt att i enlighet med 40 § delta i betalningssystem med stöd av lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (paragrafens 1 punkt). Denna rätt gäller inte heller betalningssystem som endast tjänsteleverantörer som hör till samma grupp kan delta i. Ytterligare en förutsättning är enligt förslaget att de i systemet deltagande tjänsteleverantörernas kapitalbas bestäms på gruppnivå (paragrafens 2 punkt). Ett sådant betalningssystem som avses här är t.ex. det interna betalningssystem som upprätthålls av sammanslutningen av andelsbanker enligt 2 kap. i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001).

Deltaganderätten gäller inte heller betalningssystem där en tjänsteleverantör kan leverera både till betalaren och betalningsmottagaren, ensam svara för skötseln av betalningssystemet och ge andra tjänsteleverantörer tillträde till betalningssystemet. Ytterligare en förutsättning för tillämpning av detta undantag är enligt förslaget att andra tjänsteleverantörer inte har rätt att sinsemellan förhandla om arvoden i anslutning till betalningssystemet, trots att de har rätt att sätta sina egna priser för betalare och betalningsmottagare (paragrafens 3 punkt).

Betalningssystem som avses i paragrafens 3 punkt är t.ex. kreditkortsbolags s.k. trepartssystem. Ett trepartssystem innebär att den som utfärdar kreditkort (*issuer*) och den som krediterar handelsmannen med anledning av betalningstransaktionen (*acquirer*) är en och samma aktör. Kreditkortssystemet kan för dessa funktioner anlita ombud eller licensinnehavare utan att detta påverkar undantaget enligt denna paragraf, förutsatt att de villkor som nämns i denna punkt är uppfyllda.

Ett s.k. fyrpartssystem betraktas inte som ett sådant betalningssystem som avses i denna punkt. Trepartssystemet skiljer sig från fyrpartssystemet i det avseendet att kortutfärdaren och den som krediterar inte är samma aktör.

7 kap. Filialetablering

42 §. *Filialetablering i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* I denna paragraf föreskrivs om betalningsinsti-

tuts rätt att etablera filial i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Med filial avses i denna lag ett betalningsinstituts driftställe utanför Finland. Ett betalningsinstituts alla driftställen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet betraktas som en enda filial.

Enligt paragrafens 1 mom. ska ett betalningsinstitut som har för avsikt att etablera filial i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på förhand underrätta Finansinspektionen om saken. Av anmälan ska framgå i vilken stat filialetableringen planeras, vilka betaltjänster filialen ska tillhandahålla, filialens organisationsstruktur och anlitande av ombud samt namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen inom en månad efter att fått anmälan anmäla filialetableringen till den tillsynsmyndighet som i värdstaten motsvarar Finansinspektionen. Till anmälan ska fogas de uppgifter som avses i 1 mom. Finansinspektionen ska dock vägra göra sådan anmälan om den konstaterar att etableringen, med hänsyn till betalningsinstitutets finansiella ställning och förvaltning, inte uppfyller förutsättningarna för filialetablering. Vid bedömningen av förutsättningarna ska betalningsinstitutets finansiella ställning och förvaltning tas i beaktande. Filialetableringen får inte äventyra stabiliteten och tillförlitligheten i betalningsinstitutets verksamhet. Filialetablering får inte ske om Finansinspektionen vägrar göra anmälan.

Om Finansinspektionen inte inom föreskriven tid har gjort anmälan får betalningsinstitutet inte etablera filial.

43 §. Anlitande av ombud i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om betalningsinstitutet vill tillhandahålla betaltjänster i en annan medlemsstat genom ett ombud ska det enligt betaltjänstdirektivets artikel 17.5 tillämpa de förfaranden som föreskrivs i artikeln 25. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar denna.

Vad som i 42 § föreskrivs om filialer ska i tillämpliga delar tillämpas också på ett ombud som är etablerat i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ombudet kan inte registreras förrän Finansinspektionen har underrättat motsvarande

myndighet i värdstaten om sin avsikt att registrera ombudet. Finansinspektionen ska beakta de synpunkter som framförs av den motsvarande myndigheten.

44 §. Filialetablering i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I denna paragraf föreskrivs om filialetablering i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionens tillstånd utverkas för etableringen. Sökanden ska visa att den andra staten tillåter att finländska revisorer och Finansinspektionen utövar tillsyn över filialen eller alternativt att det finns möjligheter att på annat sätt ordna tillräcklig tillsyn över filialen. Tillstånd kan inte beviljas om det inte är motiverat med beaktande av sökandens finansiella situation och förvaltning. Finansinspektionen har enligt förslaget efter att ha hört sökanden rätt att förena tillståndet med de begränsningar och villkor gällande filialens verksamhet som är nödvändiga för tillsynen.

Enligt paragrafens 2 mom. utfärdar finansministeriet genom förordning bestämmelser om de utredningar som ska fogas till tillståndsansökan. Sådana utredningar som avses här är t.ex. en utredning om att betalningsinstitutets behöriga organ har fattat beslut om filialetableringen, en utredning om etableringsstatens lagstiftning om betalningsinstituts verksamhet och tillsyn över betalningsinstitut samt filialens affärsplan.

45 §. Tillhandahållande av tjänster i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Denna paragraf gäller endast tillhandahållande av betaltjänster i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet utan filialetablering. I paragrafens 1 mom. förutsätts att betalningsinstitutet anmäler till Finansinspektionen vilka tjänster det har för avsikt att tillhandahålla. Anmälan ska göras på förhand.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen inom en månad efter mottagandet av anmälan underrätta tillsynsmyndigheten i den stat som avses i 1 mom. om betalningsinstitutets namn, adress, organisationsstruktur, om namnen på de personer som ansvarar för ledningen av betalningsinstitutet samt om de tjänster som betalningsinstitutet har för avsikt att tillhandahålla. Med paragrafen genomförs betaltjänstdirektivets 25.1.

Om Finansinspektionen inte har gjort anmälan inom föreskriven tid får betalningsinstitutet inte tillhandahålla tjänster.

46 §. Flyttning av säte till en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att om ett betalningsinstitut har för avsikt att flytta sitt säte till en annan stat ska betalningsinstitutet utan dröjsmål utan att ha anmält förslaget för registrering sända Finansinspektionen en kopia av det förslag till flyttning och den redogörelse som avses i artiklarna 8.2 och 8.3 i europabolagsförordningen eller artiklarna 7.2 och 7.3 i SCE-förordningen. Finansinspektionen ska övervaka att betalningsinstitutet i samband med flyttningen iakttar Finlands och annan motsvarande lagstiftning.

När flyttningen av sätet har registrerats i betalningsinstitutets nya hemstat blir betalningsinstitutet i Finland ett utländskt betalningsinstitut på vars verksamhet i Finland ska tillämpas lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (/). I paragrafens 2 mom. föreslås för tydlighetens skull en uttrycklig bestämmelse om detta. Om betalningsinstitutet har för avsikt att fortsätta sin verksamhet i en filial i Finland ska Finansinspektionen från tillsynsmyndigheten i betalningsinstitutets nya hemstat få en sådan anmälan om filialetablering som avses i 4 § i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland. Enligt 4 § ska Finansinspektionen inom två månader efter mottagandet av anmälan underrätta betalningsinstitutet om de krav som gäller tillsynen över filialen och vid behov om de krav för affärsverksamheten som i enlighet med europabolagsförordningens artikel 8.14 eller SCE-förordningens artikel 7.14 ska iakttas i syfte att trygga allmänt intresse. Detta innebär att den nya filialen alltid ska uppfylla de krav som finsk lagstiftning med tanke på allmänt intresse uppställer för sådan verksamhet, trots att ansvaret för tillsynen över stabiliteten i betalningsinstitutets verksamhet enligt betaltjänstdirektivet vilar på tillsynsmyndigheten i betalningsinstitutets hemstat. Anmälan enligt 4 § i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland ska göras innan överföringen registrerats, för att fortsättningen av betalningsinstitutets affärsverksamhet efter överföringen ska uppfylla de förutsättningar som föreskrivs i lagen.

Till följd av flyttningen av betalningsinstitutets säte övergår tillsynen av stabiliteten i betalningsinstitutets verksamhet från Finansinspektionen på tillsynsmyndigheten i betalningsinstitutets nya hemstat. Betaltjänstdirektivets artikel 20 förutsätter att hemstatens tillsynsmyndighet och den mottagande medlemsstatens tillsynsmyndighet, i detta fall Finansinspektionen, står i nära samarbete med varandra.

I paragrafens 3 mom. föreslås för tydlighetens skull en uttrycklig bestämmelse om att patent- och registerstyrelsen som fungerar som registreringsmyndighet inte under vissa omständigheter får utfärda intyg om förutsättningarna för flyttning av säte enligt 9 § 5 mom. i lagen om europabolag eller 9 § 5 mom. i lagen om europaandelslag. En förutsättning är enligt förslaget att Finansinspektionen innan ett sådant tillstånd som avses i 9 § 2 mom. i lagen om europabolag eller 9 § 3 mom. i lagen europaandelslag beviljats ha meddelat registermyndigheten att betalningsinstitutet inte har följt bestämmelserna om flyttning av säte, om fortsättande av verksamheten i Finland eller om avslutande av verksamheten. En sådan situation kan uppkomma om betalningsinstitutet har för avsikt att fortsätta bedriva affärsverksamhet i Finland, trots att det enligt Finansinspektionens uppfattning efter registreringen av överföringen inte uppfyller de krav som ställs i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland.

Enligt förslaget ska Finansinspektionen underrätta betalningsinstitutets borgenärer om försummelse att iaktta de bestämmelser som nämns i momentet efter den frist som nämns i kungörelsen. Registermyndigheten kan ge tillstånd till verkställighet av överföringen före utgången av tidsfristen för Finansinspektionens rätt att motsätta sig överföringen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte kommer att motsätta sig beviljandet av tillstånd. Om registermyndigheten inte beviljar verkställighetstillstånd på den grunden att de i momentet nämnda bestämmelserna enligt vad Finansinspektionen meddelat inte har iakttagits, kan betalningsinstitutet överklaga registermyndighetens beslut så som föreskrivs i 5 § i lagen om patent- och registerstyrelsen (575/1992).

I paragrafen föreskrivs inte om andra grunder för flyttning av säte, eftersom det följer av betaltjänstdirektivets principer att ett utländskt betalningsinstituts auktorisation ger rätt att bedriva affärsverksamhet enligt auktorisationen också i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Världens myndigheter kan begränsa verksamheten endast om begränsningarna kan motiveras med allmänt intresse. Det allmänna intresset ska bedömas på samma grunder som då ett betalningsinstitut som har auktoriserats i en annan stat börjar bedriva betaltjänstverksamhet genom filialetablering i Finland. Verksamheten kan med hänvisning till allmänt intresse förbjudas bl.a. om betalningsinstitutets marknadsföring eller avtalsvillkor inte uppfyller de minimikrav som ställs på kundskyddet eller om betalningsinstitutet annars bryter mot de bestämmelser som i Finland har uppställt t.ex. till skydd för konsumenter eller arbetstagare. Dessutom kan verksamheten förbjudas om betalningsinstitutet eller hemstatens myndighet inte uppfyller betaltjänstdirektivets krav i fråga om filialetablering. Finansinspektionen kan inte motsätta sig flyttningen t.ex. med hänvisning till försämrade konkurrensförhållanden eller på den grunden att de anser att myndigheten i den nya hemstaten inte har tillräckliga tillsynsresurser.

Syftet med förslaget är att åstadkomma en tydlig ansvarsfördelning mellan de finländska myndigheter som är behöriga när det gäller flyttning av ett betalningsinstituts säte. Registermyndigheten är inte skyldig att utreda sådana krav i samband med europabolags eller europaandelslags flyttning av sitt säte, som bolaget innan flyttningen ska uppfylla i enlighet med lagstiftningen om finansmarknaden.

47 §. Fusion och delning som berör andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I denna paragraf föreskrivs om europabolags, europaandelslags, aktiebolags och andelslags och fusion och delning som berör någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Registermyndigheten får under vissa omständigheter inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § i aktiebolagslagen eller över delningen enligt 17 kap. 25 § i aktiebolagslagen. En fö-

rutsättning är enligt förslaget att Finansinspektionen innan tillstånd beviljas har meddelat registermyndigheten att betalningsinstitutet inte har iakttagit bestämmelserna om fusion, delning, fortsättande av verksamheten i Finland eller avslutande av verksamheten. Med betalningsinstitut avses i paragrafens 1 mom. ett europabolag eller aktiebolag som deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttningen av sätet i samband med att ett europabolag bildas får registermyndigheten bevilja tillstånd inom en månad från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i 1 mom. om deltagande i gränsöverskridande fusion eller gränsöverskridande delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i fråga om betalningsinstitut som är europaandelslag eller andelslag.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att om det övertagande bolaget eller andelslaget som ska registreras i någon annan stat än Finland har för avsikt att efter fusionen fortsätta att tillhandahålla betaltjänster i Finland, ska på bolaget och andelslaget tillämpas bestämmelserna om utländska betalningsinstituts rätt att tillhandahålla betaltjänster i Finland.

8 kap. Skadestånds- och straffbestämmelser

48 §. Skadeståndsskyldighet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att den som orsakar skada genom att bryta mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den är skyldig att betala ersättning till den skadelidande. Till åtskillnad från vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen gäller ansvaret alla som orsakar skada genom att handla i strid med bestämmelserna och föreskrifterna, oberoende av i vilken mån den person som orsakat skadan har handlat oaktsamt. Detta motsvarar vad som i 80 § i lagen om värdepappersföretag föreskrivs om skadeståndsskyldighet.

I paragrafens 2 mom. hänvisas för tydlighetens skull till att i fråga om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansva-

ret gäller vad som föreskrivs i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

49 §. Betalningsinstitutsbrott. I denna paragraf föreskrivs om rekvisiten för betalningsinstitutsbrott och om straff. Enligt paragrafens 1 mom. är det straffbart att uppsåtligt tillhandahålla betaltjänster i strid med 6 § utan auktorisation eller utan ett sådant beslut av Finansinspektionen som avses i 8 § 2 mom. Rekvisiten förutsätter en åtgärd eller ett beslut varmed en juridisk eller fysisk person har börjat tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation eller ett sådant beslut av Finansinspektionen som avses i 8 §.

En förutsättning för att tillhandahållande av betaltjänster ska vara straffbart är inte att betaltjänsterna har använts. För fullbordande av brottet räcker det att betaltjänster har erbjudits. Erbjudandet kan ha riktats till en enskild juridisk eller fysisk person. Betaltjänster behöver sålunda inte ha erbjudits till allmänheten för att rekvisiten för betalningsinstitutsbrott ska vara uppfyllda.

Den kan dömas till straff för betalningsinstitutsbrott som har fattat beslut eller deltagit i beslutsfattandet om lagstridigt tillhandahållande av betaltjänster. Gärningsmannen kan sålunda vara styrelsemedlem, verkställande direktör eller i någon annan egenskap höra till den högsta ledningen för ett företag som har tillhandahållit betaltjänster utan auktorisation. Gärningsmannen kan också vara en ägare som utövar betydande röst- eller beslutanderätt i företaget och som deltagit i sådant beslutsfattande som avses här.

Endast uppsåtliga gärningar kan tillräknas personerna i fråga. Bedömningen baseras på strafflagens 3 kap. 6 §, rättspraxis och den juridiska litteraturen. Rekvisiten för betalningsinstitutsbrott förutsätter inte den på bedömningsskalan grävsta formen av uppsåt, dvs. direkt uppsåt, utan det räcker med den lägsta graden av uppsåt. Den lägsta graden, s.k. eventuellt uppsåt, innebär att gärningsmannen har insett eller förstått att en gärning som uppfyller rekvisiten är en mycket sannolik följd av gärningsmannens åtgärder. För att rekvisiten ska vara uppfyllda måste gärningsmannen, t.ex. en styrelsemedlem i ett företag som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation, ha insett att en gärning som uppfyller rekvisiten för betalningsinstituts-

brott är en mycket sannolik alternativ följd av gärningsmannens beslut.

Gärningens klandervärdhet kan närmast jämföras med kreditinstitutsbrott enligt 168 § i kreditinstitutslagen. Likheten mellan bestämmelserna talar för en motsvarande straffskala. Den som gjort sig skyldig till betalningsinstitutsbrott ska enligt förslaget dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annan stans i lag. Om gärningen t.ex. uppfyller rekvisiten för bedrägeri enligt strafflagens 36 kap. 1 § kan den skyldige dömas till strängare straff. Gärningen kan anses vara ringa t.ex. om betaltjänster har tillhandahållits under en mycket kort tid och betaltjänsternas antal och värde har varit obetydligt.

Enligt huvudregeln ska straffbestämmelser som är förenade med hot om fängelsestraff tas in i strafflagen. Till följd av det nära sambandet mellan rekvisiten för betalningsinstitutsbrott och kreditinstitutsbrott kan det anses motiverat att föreskriva om betalningsinstitutsbrott i den föreslagna lagen om betalningsinstitut och inte i strafflagen. Ytterligare en omständighet som talar för att föreskriva om saken i denna lag kan anses vara att maximistrafket för betalningsinstitutsbrott är endast sex månaders fängelse.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att också betalningsinstituts ombud kan dömas för betalningsinstitutsbrott. En förutsättning för att ett ombud ska ha rätt att börja tillhandahålla betaltjänster är att ombudet har förts in i registret över betalningsinstitut. Ett ombud som börjar tillhandahålla betaltjänster efter anmälan till Finansinspektionen men före registreringen gör sig skyldigt till betalningsinstitutsbrott eftersom ombudet har tillhandahållit betaltjänster före Finansinspektionens uttryckliga beslut enligt 6 §. Bedömningen av frågan om rekvisiten är uppfyllda måste baseras på registreringstidpunkten, varmed avses tidpunkten då ombudet registrerats i Finansinspektionens register. Däremot förutsätts inte att registreringen omedelbart publiceras på Finansinspektionens webbsidor. På bedömningen av ombudets förfarande och rekvisiten ska i övrigt tillämpas vad som föreskrivs i 1 mom.

Den som uppfyller sin anmälningsskyldighet enligt denna lag genom att lämna in ett

osant intyg till myndigheten kan i enlighet med strafflagens 16 kap. 8 § dömas för ingivande av osant intyg till myndighet. Strafflagsbestämmelsen är subsidiär och ska sålunda inte tillämpas om strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag.

I paragrafens 3 mom. ingår en straffbestämmelse om ingivande av osant intyg till myndighet. Ett osant intyg kan vara t.ex. ett skriftligt dokument eller en teknisk upptagning som innehåller osann information. Det kan t.ex. vara fråga om att lämna felaktiga uppgifter i ett intyg, hemlighålla relevant information eller om att lämna information som ger en väsentligen felaktig bild av ett sakförhållande.

Av intyget ska framgå vem som har gett det för att det ska kunna anses vara relevant i rättsligt hänseende. Rekvisiten för ingivande av osant intyg förutsätter att gärningsmannen handlar uppsåtligt och vet att mottagaren är en myndighet.

50 §. Brott mot tystnadsplikten. I denna paragraf föreskrivs om straff för brott mot tystnadsplikten som avses i 37 §. Tystnadsplikten bedöms på basis av bestämmelserna i denna lag medan den som bryter mot tystnadsplikten döms till straff enligt strafflagens 38 kap 1 och 2 § för sekretessbrott eller för sekretessförseelse, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Strängare straff än för sekretessbrott följer t.ex. av strafflagens 30 kap. 5 och 6 § om brott mot företagshemlighet och missbruk av företagshemlighet. Rekvisiten för sekretessbrott uppfylls under förutsättning att gärningsmannen handlar uppsåtligt och inser att handlandet strider mot tystnadsplikten. En sekretessförseelse är en lindrigare gärningsform än ett sekretessbrott. Vid bedömningen av en sekretessförseelse ska beaktas gärningens betydelse för t.ex. godtrosskyddet.

9 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

51 §. Ikraftträdande. Enligt paragrafens 2 mom. får åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas innan lagen träder i kraft. Bestämmelsen behövs för att Finansinspektionen ska kunna vidta åtgärder för att utfärda anvisningar och föreskrifter för be-

talningsinstituterna samt handlägga ansökningar om auktorisation enligt den nya lagen.

52 §. Övergångsbestämmelser om auktorisationskrav för betalningsinstitut. I denna paragraf föreskrivs om övergångsbestämmelser som gäller auktorisationskrav för betalningsinstitut. Enligt paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionen utan ansökan bevilja sådana juridiska personer auktorisation för betalningsinstitut som när lagen träder i kraft har koncession för betalningsförmedlingsföretag i enlighet med kreditinstitutslagen. Bestämmelsen gäller emellertid endast betalningsförmedlingsföretag som inte ger ut elektroniska pengar. Finansinspektionen ska före auktorisationen föra in betalningsinstitutet i registret över betalningsinstitut och underrätta betalningsförmedlingsföretaget om att auktorisation beviljats.

Kreditinstitutslagens koncessionskrav är strängare än motsvarande krav som enligt den föreslagna lagen gäller för betalningsinstitut. Dessutom ska Finansinspektionen övervaka både betalningsinstitutsverksamhet och de betalningsförmedlingsföretags verksamhet som har fått koncession i enlighet med kreditinstitutslagen. Det är därför motiverat att Finansinspektionen utan ansökan beviljar betalningsförmedlingsföretag auktorisation att verka som betalningsinstitut. Finansinspektionen ska emellertid i enlighet med god förvaltningssed höra betalningsförmedlingsföretaget innan det beslutar ändra auktorisationen. Sålunda kan ett betalningsförmedlingsföretag som inte vill bli betalningsinstitutet ändra sin affärsverksamhet och ansöka om någon annan koncession, t.ex. för kreditföretag.

En juridisk person som före lagens ikraftträdande har tillhandahållit betaltjänster utan att ha koncession för betalningsförmedlingsföretag ska senast den 31 mars 2011 ansöka om auktorisation hos Finansinspektionen. Om den juridiska personen inte har ansökt om auktorisation senast nämnda datum måste den sluta tillhandahålla betaltjänster. Tidsfristen tillämpas också på juridiska personers ombud och organisering av dess verksamhet i enlighet med bestämmelserna i den föreslagna lagen. Paragrafens 2 mom. motsvarar betaltjänstdirektivets artiklar 88.1 och 88.3.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att lagen ska tillämpas på behandling av sådana an-

sökningar om koncession för betalningsförmedlingsföretag som inte har avgjorts när denna lag träder i kraft, om de gäller annan verksamhet än utgivning av elektroniska pengar.

I paragrafens 4 mom. som motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 88.2 ingår en övergångsbestämmelse för finansiella institut som avses i kreditinstitutslagen och som när den föreslagna lagen träder i kraft tillhandahåller betaltjänster och omfattas av den gruppbase-erade tillsynen över moderkreditinstitutet. Ett sådant finansiellt institut beviljas auktorisation om det tillställer Finansinspektionen de uppgifter som enligt 11 § och enligt den med stöd av lagen utfärdade förordningen ska fogas till ansökan om auktorisation och om det uppfyller de krav som föreskrivs i lagen. Finansinspektionen ska föra in det finansiella institutet i registret över betalningsinstitut.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs om fysiska och juridiska personer som innan lagen trätt i kraft har börjat tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation. En förutsättning är enligt övergångsbestämmelsen att personen i fråga uppfyller de förutsättningar som anges i 7 § och senast den 31 oktober 2012 ansöker om ett sådant beslut av Finansinspektionen som avses i 8 § eller slutar tillhandahålla betaltjänster (betaltjänstdirektivets artikel 88.4).

1.2 Lag om utländska betalningsinstitut verksamhet i Finland

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att lagen gäller utländska betalningsinstituts rätt att tillhandahålla betaltjänster i Finland.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska vad som i lagen föreskrivs om utländska betalningsinstituts filialer i tillämpliga delar tillämpas också på utländska betalningsinstituts ombud som är etablerade i Finland. Ett utländskt betalningsinstitut kan tillhandahålla betaltjänster också genom förmedling av ett ombud, utan att etablera filial eller dotterföretag. Bestämmelser är baserad på betaltjänstdirektivets artikel 17.5. Med ombud avses en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller betaltjänster på ett utländskt be-

talningsinstituts vägnar, för dess räkning och på dess ansvar.

2 §. Definitioner. Denna paragraf innehåller definitioner av lagens centrala begrepp. Enligt paragrafens 1 punkt avses med utländska betalningsinstitut juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster och som i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har beviljats motsvarande auktorisation som för betalningsinstitut. Ett i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet auktoriserat utländskt betalningsinstituts rätt att i enlighet med sin auktorisation bedriva verksamhet i Finland är baserad på principen om en enda auktorisation, som framgår av betaltjänstdirektivets artikel 10.9. Denna princip innebär också ömsesidigt godkännande av auktorisationer och tillsynsmyndigheternas övervakningssystem. Däremot får ett betalningsinstitut som auktoriserats i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inte tillhandahålla betaltjänster i Finland via en filial.

Enligt paragrafens 2 punkt avses med betaltjänster tjänster enligt lagen om betalningsinstitut.

I paragrafens 3 punkt definieras begreppet hemstat. Med hemstat avses den stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där ett betalningsinstitut har auktoriserats. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 4.1.

3 §. Tillsyn. I denna paragraf föreskrivs om tillsyn över att lagen efterlevs. Ett utländskt betalningsinstitut som har auktoriserats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan i enlighet med sin auktorisation tillhandahålla i betaltjänstdirektivets bilaga nämnda och i auktorisationen preciserade betaltjänster i alla stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Den stat som har beviljat auktorisationen ansvarar för tillsynen över betalningsinstitutet. Det utländska betalningsinstitutet hör sålunda inte till Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt. I betaltjänstdirektivet förutsätts att medlemsstaternas tillsynsmyndigheter samarbetar med varandra och utbyter information (artiklarna 20.3 och 24.2 a). I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om myndigheternas samarbete och utbyte av information. Av denna anledning ska på tillsyn-

nen över utländska betalningsinstitut tillämpas lagen om Finansinspektionen. I den hänvisas uttryckligen till Finansinspektionens rätt att informera motsvarande utländska myndigheter.

2 kap. **Etablering från stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet**

I detta kapitel föreskrivs om utländska betalningsinstituts rätt att etablera filial i Finland.

4 §. Föresättningar för filialetablering. I paragrafen föreskrivs om förfarandet då ett utländskt betalningsinstitut etablerar filial. För ett utländskt betalningsinstituts filialetablering krävs inte auktorisation i Finland. Med bestämmelsen genomförs betaltjänstdirektivets artikel 25.1.

Ett utländskt betalningsinstitut kan etablera filial i Finland om tillsynsmyndigheten i dess hemstat har underrättat Finansinspektionen om etableringen. Den tillsynsmyndighet som motsvarar Finansinspektionen i det utländska betalningsinstitutets hemstat ska förvisa sig om att betalningsinstitutet uppfyller de krav som betaltjänstdirektivet ställer då ett utländskt betalningsinstitut har för avsikt att etablera filial i Finland. Om hemstatens tillsynsmyndighet anser att betalningsinstitutet inte uppfyller kraven för filialetablering ska den inte sända Finansinspektionen en sådan anmälan som avses i bestämmelsen. Anmälan från hemstatens tillsynsmyndighet är sålunda samtidigt ett meddelande om att tillsynsmyndigheten inte har någonting att anmärka mot filialetableringen i den andra staten inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Anmälan ska innehålla uppgifter om betalningsinstitutets namn och adress, vilka betaltjänster som det avser att tillhandahålla, filialens organisationsstruktur och namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet.

5 §. Tillhandahållande av betaltjänster utan filialetablering. Ett utländskt betalningsinstitut med auktorisation i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har enligt paragrafens 1 mom. rätt att tillhandahålla betaltjänster direkt från sin hemstat till Finland också utan att etablera

dotterföretag eller filial. Det utländska betalningsinstitutet kan enligt förslaget tillhandahålla betaltjänster själv eller genom ett ombud. Det utländska betalningsinstitutets auktorisation i hemstaten ska omfatta de betaltjänster som kommer att tillhandahållas i Finland.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att ett utländskt betalningsinstitut kan börja tillhandahålla betaltjänster i Finland när Finansinspektionen av motsvarande tillsynsmyndighet i den stat som beviljat betalningsinstitutet auktorisation har fått anmälan om betaltjänsterna. Av anmälan ska framgå vilka betaltjänster betalningsinstitutet har för avsikt att tillhandahålla i Finland och hur detta ska ske, om betalningsinstitutets organisationsstruktur och om namnen på de personer som ansvarar för betaltjänstverksamheten.

6 §. Begränsning och förbudande av filialverksamhet och gränsöverskridande betaltjänster. I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning och förbudande av i andra EES-stater auktoriserade betalningsinstituts i Finland etablerade filialers verksamhet. Av denna anledning hänvisas i paragrafen till 61 § i lagen om Finansinspektionen. I den föreslagna paragrafen föreskrivs dessutom om sådana särskilda skäl på vilka Finansinspektionen kan vidta åtgärder för att hindra att en filial fortsätter sin verksamhet. Sådana skäl är att filialens fortsatta verksamhet skulle äventyra kundernas ställning eller betalningssystemets tillförlitliga funktion eller innebära risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Paragrafen gäller utöver filialer också gränsöverskridande tillhandahållande av betaltjänster.

3 kap. **Övriga bestämmelser**

7 §. Filialers ledning. Ett utländskt betalningsinstitut ska i Finland representeras av en person som ansvarar för verksamheten, om företagets egentliga ledning finns utomlands. Enligt paragrafens 1 mom. ska filialchefen företräda det utländska betalningsinstitutet i Finland. En förutsättning är att det utländska betalningsinstitutet har befullmäktigat chefen att handla på sina vägnar. Filialchefen svarar för filialens verksamhet, leder dess affärsverksamhet och företräder det utländska be-

talningsinstitutet i rättsförhållanden som gäller filialens verksamhet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud inte får vara chef för en filial. Syftet med bestämmelsen är att eliminera risker som sådana omständigheter utsätter filialens verksamhet och dess kunder för.

Filialchefen är enligt paragrafens 3 mom. skyldig att ersätta skada som filialchefen i sitt uppdrag genom överträdelse av lagen eller någon annan bestämmelse eller föreskrift om filialens verksamhet uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat filialens kunder eller andra. När det gäller filialchefens ansvar gentemot det betalningsinstitut som filialchefen företräder tillämpas lagstiftningen i betalningsinstitutets hemstat. Andra anställdas än filialchefens ansvar bestäms i regel enligt arbetsavtalslagen (55/2001) och skadeståndslagen.

8 §. Anteckningar i handelsregistret. Enligt paragrafens 1 mom. ska en filial anmälas till handelsregistret i enlighet med handelsregisterlagen (129/1979). I handelsregisterlagens 13 a § och handelsregisterförordningens (208/1979) 18 § föreskrivs om utländska näringsidkares anmälan om filialetablering. Dessa bestämmelser tillämpas också på filialer som etableras från stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Syftet är att säkerställa att man via handelsregistret kan få information också om vem som ansvarar för filialen samt om vilka som har rätt att teckna firman.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om utländska betalningsinstituts rätt att bedriva verksamhet i Finland under samma firma som i sin hemstat.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om undantag som gäller firman. Patent- och registerstyrelsen kan kräva att firman förses med ett förtydligande tillägg, om den inte klart skiljer sig från firmor med bättre företrädesrätt eller om det finns risk för att den förväxlas med en firma eller ett varumärke som någon annan redan har ensamrätt till i Finland. Patent- och registerstyrelsen kan undersöka hur det förhåller sig med firman i samband med den anmälan som avses i 1 mom. Frågan om förtydligande tillägg ska avgöras från fall till fall.

9 §. Tecknande av firma. Enligt denna paragraf ska ett utländskt betalningsinstituts filials firma tecknas av filialens chef eller, med fullmakt av det utländska betalningsinstitutet, av en eller flera andra personer tillsammans.

10 §. Riskhantering. I denna paragraf föreskrivs om ett utländskt betalningsinstituts filials riskhantering. Filialen får inte ta så stora risker i sin verksamhet att den utsätts för väsentlig fara. Dessutom förutsätts att filialen med hänsyn till sin verksamhet har tillräckliga riskhanteringssystem.

11 §. Tystnadsplikt. I paragrafens 1 mom. föreskrivs liksom i lagen om betalningsinstitut om den tystnadsplikt som gäller för utländska betalningsinstituts filialers anställda och om deras skyldighet att ge information samt om brott mot tystnadsplikten. Syftet med bestämmelsen är att trygga kundernas informationsskydd samt jämlika verksamhetsförutsättningar för finländska och utländska betalningsinstitut.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om undantag i fråga om utländska betalningsinstituts filialers rätt att lämna information. Eftersom en filial utgör en del av ett betalningsinstitut är det motiverat att myndigheterna och revisorerna i betalningsinstitutets hemstat vid behov kan få information om filialens verksamhet. Ett utländskt betalningsinstitut får lämna uppgifter till revisorer och till den mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i det utländska betalningsinstitutets hemstat. Den information som får lämnas ut begränsas till uppgifter som föreskrivs i lagen eller som enligt vad som föreskrivs ska lämnas i vederbörlig ordning.

12 §. Marknadsföring och avtalsvillkor samt andra förfaranden. Enligt denna paragraf ska utländska betalningsinstituts filialers marknadsföring och avtalsvillkor i regel uppfylla samma krav som finländska företags. Enligt den föreslagna paragrafen ska filialer i första hand också iaktta sådana förfaranden som avses i 30—34 § i lagen om betalningsinstitut.

De nämnda bestämmelserna ska emellertid tillämpas endast om annat inte följer av lag. Avsikten är sålunda att den föreslagna bestämmelsen tillämpas endast i sådana fall då finsk lag ska tillämpas enligt internationella lagvalsprinciper.

1.3 Kreditinstitutslagen

4 §. Kreditinstitutsverksamhet. I paragrafens 1 mom. 2 punkten föreslås en sådan ändring att med kreditinstitutsverksamhet avses endast utgivning av elektroniska pengar. Eftersom tillhandahållande av betaltjänster regleras i lagen om betalningsinstitut är det inte längre nödvändigt att reglera allmänt tillhandahållande av betalningsförmedling som bedrivande av kreditinstitutsverksamhet. Momentets 2 punkt föreslås sålunda gälla endast utgivning av elektroniska pengar.

8 §. Kreditinstitut. I andra meningen i 1 mom. föreslås en sådan ändring att ett kreditinstitut kan vara en inlåningsbank, ett kreditinstitut eller ett institut för elektroniska pengar. På grund av den ändring som föreslås i lagens 4 § 1 mom. 2 punkten föreslås att betalningsförmedlingsföretag i momentet ersätts med institut för elektroniska pengar.

12 §. Institut för elektroniska pengar. I överensstämmelse med ändringen i 8 § 1 mom. föreslås i paragrafen och dess rubrik en sådan teknisk ändring att begreppet betalningsförmedlingsföretag ersätts med institut för elektroniska pengar.

20 §. Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel. I paragrafens 1 mom. förbjuds mottagande av återbetalbara medel i regel för alla som inte har koncession i enlighet med lagen. I paragrafens 1 mom. föreslås en sådan ändring att den i kreditinstitutslagens 19 § stadgade ensamrätten för kreditinstitut att ta emot återbetalbara medel inte ska begränsa betalningsinstituts och i 7 § i lagen om betalningsinstitut avsedda personers rätt att tillhandahålla betaltjänster.

22 §. Koncessionsansökan. I denna paragrafs finska text görs en teknisk ändring som inte påverkar den svenska texten.

30 §. Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker. Den föreslagna lagen om betalningsinstitut och dess bestämmelser om betalningsinstitut som har rätt att tillhandahålla betaltjänster ska inte tillämpas på kreditinstitut. Av denna anledning är det nödvändigt att i kreditinstitutslagen särskilt föreskriva om inlåningsbankers rätt att tillhandahålla betaltjänster affärsmässigt.

Paragrafens 1 mom. 5 punkten föreslås bli så ändrad att inlåningsbanker tillåts affärs-

mässigt tillhandahålla betaltjänster och annan betalningsrörelse. Betaltjänsterna ersätter generell betalningsförmedling. Den föreslagna ändringen innebär en viss ökning av de typer av affärstransaktioner som är tillåtna för inlåningsbanker, eftersom betaltjänster omfattar också penningförmedling som inte har hört till generell betalningsförmedling.

31 §. Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag. I 1 mom. i den föreslagna paragrafen föreskrivs att kreditföretag från allmänheten får ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran än insättningar endast i samband med tillhandahållande av betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar. Ändringen av momentet innebär att hänvisningen till generell betalningsförmedling stryks och ersätts med tillhandahållande av betaltjänster.

Dessutom föreslås en sådan teknisk ändring i paragrafens 3 mom. att hänvisningen till återbetalbara medel som ett kreditföretag har tagit emot för generell betalningsförmedling stryks och ersätts med tillhandahållande av betaltjänster.

32 §. Affärsverksamhet som är tillåten för institut för elektroniska pengar. Paragrafen och dess rubrik föreslås bli så ändrade att begreppet betalningsförmedlingsföretag ersätts med institut för elektroniska pengar. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att institut för elektroniska pengar får bedriva affärsverksamhet enligt 30 § 1 mom. 1, 2, 5, 6 och 8 punkten samt därmed jämförbar eller nära sammanhängande affärsverksamhet, dock inte inlåning från allmänheten och tillhandahållande av betaltjänster. Institut för elektroniska pengar har sålunda inte rätt att tillhandahålla betaltjänster med stöd av kreditinstitutslagen. Undantag görs för elektroniska pengar utan kredit, dvs. utfärdande av betalningsinstrument. I momentet begränsas dessutom institutets rätt att ta emot återbetalbara medel, utom i samband med utgivning av elektroniska pengar. Till åtskillnad från betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut får institut för elektroniska pengar inte bevilja kredit. Förslaget motsvarar huvudsakligen den gällande bestämmelsen.

I paragrafens 2 mom. föreslås motsvarande tekniska ändring som i 8 § 1 mom., dvs. att

begreppet betalningsförmedlingsföretag ersätts med institut för elektroniska pengar.

Den gällande paragrafens 3 mom. upphävs såsom obehövlig eftersom institut för elektroniska pengar inte får tillhandahålla betaltjänster.

44 §. Minimikapital. I denna paragraf föreslås en teknisk ändring som innebär att begreppet betalningsförmedlingsföretag i enlighet med definitionen ersätts med institut för elektroniska pengar.

53 §. Likviditet för institut för elektroniska pengar. Paragrafen och dess rubrik föreslås bli så ändrade att de i stället för betalningsförmedlingsföretag gäller institut för elektroniska pengar. Dessutom föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten.

55 §. Kapitalkrav. I paragrafens 4 mom. föreslås en sådan ändring att begreppet betalningsförmedlingsföretag ersätts med institut för elektroniska pengar.

66 §. Kapitalkrav för institut för elektroniska pengar. I denna paragraf ersätts begreppet betalningsförmedlingsföretag ersätts med institut för elektroniska pengar. Motsvarande ändring föreslås i paragrafens rubrik. Vidare föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten. I 1 mom. föreslås i överensstämmelse med 4 § 1 mom. 2 punkten en strykning av hänvisningen till generell betalningsförmedling.

76 §. Gruppbaseade kapitalkrav. I paragrafens 1 mom. föreslås en sådan teknisk ändring att begreppet betalningsförmedlingsföretag ersätts med institut för begreppet elektroniska pengar.

134 §. Kundens rätt till grundläggande banktjänster. I paragrafens 1 mom. föreslås en teknisk ändring som beror på att begreppet betaltjänster införs.

1.4 Lagen om värdepappersföretag

6 §. Kreditinstitut och finansiella institut. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat i överensstämmelse med 8 § 1 mom. i kreditinstitutslagen.

1.5 Lagen om Finansinspektionen

4 §. Tillsynsobjekt. En ny 9 a punkt föreslås bli fogad till paragrafens 2 mom. Ändringen

innebär att betalningsinstitut hänförs till Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt. Genom tillägget genomförs betaltjänstdirektivets artikel 20.1 om utseende av behöriga myndigheter.

5 §. Andra finansmarknadsaktörer. Till paragrafen föreslås bli fogad en ny 10 a enligt vilken med andra finansmarknadsaktörer avses också personer enligt 7 § i lagen om betalningsinstitut.

6 §. Övriga definitioner. I paragrafens 1 mom. 5 punkten föreskrivs om utländska tillsynsobjekt. Till förteckningen fogas företag som motsvarar betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut och som har filial i Finland eller tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster i Finland utan att etablera filial.

Till definitionen av begreppet filial i 1 mom. 10 punkten föreslås bli fogade tilläggen betalningsinstituts filial samt en finländsk filial till ett utländskt betalningsinstitut enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland.

Med stadgar ska enligt paragrafens 1 mom. 13 punkten avses också betalningsinstituts stadgar enligt lagen om betalningsinstitut.

26 §. Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet. I paragrafens 4 mom. föreskrivs att Finansinspektionen ska återkalla ett betalningsinstituts auktorisation också om betalningsinstitutet inte längre bedriver tillståndspliktig verksamhet och på den grunden har ansökt om återkallelse av auktorisationen. Eftersom betalningsinstitut enligt den föreslagna ändringen av lagens 4 § hör till Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt ska Finansinspektionen på motsvarande sätt ha rätt att återkalla ett betalningsinstituts auktorisation på dettas ansökan.

45 §. Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet. Tillämpningsområdet för bestämmelserna om kundskydd utsträcks till att gälla också betalningsinstitut. I lagen om betalningsinstitut föreslås bestämmelser om betalningsinstituts marknadsföring och avtalsvillkor. Eftersom Finansinspektionen övervakar andra auktoriserade tillsynsobjekts marknadsföring och avtalsvillkor samt bestämmelserna om sådant förfarande i kundförhållanden som är otill-

börligt från konsumentens synpunkt eller strider mot god sed, är det motiverat att utsträcka tillämpningsområdet för paragrafens 1 mom. till att gälla också betalningsinstitut.

55 §. Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater. I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens och utländska tillsynsmyndigheters samarbete vid övervakningen av filialer. I paragrafen föreslås en sådan ändring att det föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om etablering av en filial i värdstaten och om tillhandahållande av tjänster i värdstaten utan filialetablering, dels i de stater som räknas upp i den gällande bestämmelsen och dels också i lagen om betalningsinstitut. Bestämmelsen motsvarar delvis betaltjänstdirektivets artikel 25.

56 §. Inspektion av finländska tillsynsobjekts filialer i andra EES-stater. I denna paragraf föreskrivs att på Finansinspektionens rätt att inspektera betalningsinstituts filialer i andra EES-stater ska tillämpas 24 §, utöver de redan nämnda bolagens och företagens filialer. Bestämmelsen motsvarar delvis betaltjänstdirektivets artiklar 21 och 25.

Enligt betaltjänstdirektivets artikel 21.1 b har hemstatens behöriga myndighet rätt att genomföra inspektion på plats i betalningsinstitutet, hos ombud eller filialer som tillhandahåller betaltjänster på betalningsinstitutets ansvar eller hos enheter på vilka betaltjänstverksamhet har lagts ut på entreprenad. I betaltjänstdirektivets artikel 25.3 föreskrivs om hemmedlemsstatens behöriga myndigheters skyldighet att underrätta de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten när de avser att genomföra en kontroll på plats inom den senares territorium.

58 §. Samarbete vid återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten, överlåtelse av försäkringsbestånd, försättande i konkurs eller likvidation och utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud. Enligt paragrafens 1 mom. utökas Finansinspektionens skyldighet att underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om beslut att inleda konkurs- eller likvidationsförfarande mot betalningsinstitut som är etablerade i en annan EES-stat eller tillhandahåller tjänster där. Finansinspektionen är skyldig att under-

rätta värdstatens tillsynsmyndighet också om konkursens eller likvidationens verkningar samt om beslut att återkalla verksamhetstillstånd eller begränsa verksamheten för sådana företag och likaså om utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud för sådana företag.

1.6 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

1 §. Avgiftsskyldig. Till paragrafen ska enligt förslaget fogas en ny 2 a punkt enligt vilken personer som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut är skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen.

2 §. Tillsynsavgift. Till paragrafens 3 mom. ska enligt förslaget fogas en ny mening om beräkning av den andel som läggs till grund för vissa betalningsinstituts tillsynsavgift. Om ett betalningsinstitut bedriver sådan annan affärsverksamhet som avses i 9 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska som dess omsättning betraktas betaltjänsternas andel av företagets sammanlagda omsättning. Sådana betalningsinstitut som avses här är t.ex. teleföretag vilkas betaltjänstverksamhet inte utgör företagets huvudsakliga affärsverksamhet och vilka är skyldiga att till Kommunikationsverket betala kommunikationsmarknadsavgift som bestäms på basis av den årliga omsättning som avses i kommunikationsmarknadslagens 15 a §.

4 §. Proportionell tillsynsavgift. I paragrafens 1 mom. föreslås en sådan ändring att till tabellen över avgiftsskyldiga fogas betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut och sådana filialer till utländska betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut. Omsättningen är enligt förslaget avgiftsgrund både för betalningsinstitut och för utländska betalningsinstituts filialer. Avgiftens andel av betalningsgrunden föreslås vara 0,25 procent för betalningsinstitut och 0,11 procent för filialer till utländska betalningsinstitut med hemstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Eftersom den finansiella tillsynen över betalningsinstitut som är etablerade i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbets-

området hör till tillsynsmyndigheten i företags hemstat, utgör betalningsinstitutets filials proportionella tillsynsavgift 0,11 procent av filialens omsättning, dvs. ca två femtedelar av ett inhemskt betalningsinstituts avgift. Avgiften kan tillsammans med grundavgiften beräknas täcka de kostnader för tillsynen över filialen som orsakas i Finland.

5 §. *Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift.* Till den grupp avgiftsskyldiga som ska betala dels proportionell tillsynsavgift och dels också grundavgift ska enligt förslaget fogas betalningsinstitut och utländska betalningsinstituts filialer vars hemstat hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Grundavgiften för betalningsinstitut är enligt förslaget 2 000 euro och för utländska betalningsinstituts filialer 1 000 euro.

6 §. *Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga.* Till gruppen avgiftsskyldiga som ska betala proportionell tillsynsavgift hänförs juridiska personer som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut, vars avgiftsgrund föreslås vara 1 000 euro samt i samma paragraf avsedda fysiska personer vars avgiftsgrund föreslås vara 200 euro.

1.7 Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

De ändringar som föreslås i lagen är baserade på att betalningsinstitut fogas till förteckningen över anmälningsskyldiga enligt lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Samtidigt stryks regleringen av betalningsrörelser eftersom begreppet generell betalningsförmedling stryks i kreditinstitutslagen.

2 §. *Lagens tillämpningsområde.* I paragrafens 20 punkten föreslås en sådan ändring att i paragrafen om lagens tillämpningsområde stryks hänvisningen till betalningsrörelser som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller annan betalningsrörelse än sådan generell betalningsförmedling som avses i kreditinstitutslagen. Till bestämmelsen om lagens tillämpningsområde fogas betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut och personer som avses i 7 § i nämnda lag. Be-

stämmelsen som innebär att lagens tillämpningsområde utsträcks till betalningsinstitut och till personer som med undantagslov tillhandahåller betaltjänster är baserad på betaltjänstdirektivets artikel 91.1 enligt vilken företag som tillhandahåller betaltjänster hänförs till definitionen av finansiella institut som avses i direktiv 2005/60/EG.

11 §. *Tredje parts åtgärder för kundkontroll.* I paragrafens 1 mom. föreslås ett tillägg enligt vilket ett betalningsinstitut kan fullgöra skyldigheterna i frågan om kundkontroll. Eftersom betaltjänster inte kan tillhandahållas i Finland från en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet genom att en filial till ett betalningsinstitut etableras i Finland, kan en rapporteringsskyldig inte godkänna arrangemang som innebär att en filial till ett betalningsinstitut som auktoriserats i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på den rapporteringsskyldigas vägnar uppfyller skyldigheterna enligt denna lag. Därför är det inte motiverat att ändra paragrafens 2 mom. så att den gäller också betalningsinstitut som auktoriserats i tredje län-der.

I paragrafens 3 mom. föreslås en sådan ändring att den rapporteringsskyldiga inte för att fullgöra sina förpliktelser får anlita betalningsinstitut vars betaltjänster huvudsakligen består i att tillhandahålla penningförmedling enligt lagen om betalningsinstitut. Genom denna bestämmelse genomförs betaltjänstdirektivets artikel 91.2.

13 §. *Lägre krav på kundkontroll när kunden är en finsk myndighet, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett betalningsinstitut, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag.* I paragrafens 2 punkt föreskrivs att lägre krav på kundkontroll får tillämpas också om kunden är ett betalningsinstitut som har fått koncession i Finland eller i en annan EES-stat. Begreppet betalningsinstitut ska enligt förslaget fogas också till den förteckning över kunder som ingår i paragrafens rubrik.

19 §. *Skärpta krav på kontroll när det gäller korrespondentbankförbindelser.* I paragrafens 3 mom. föreslås en sådan ändring att den rapporteringsskyldiga ska iaktta vad som föreskrivs i denna paragraf också när ett betalningsinstitut ingår avtal om arrangemang som motsvarar 1 mom.

21 §. Krav på kundkontroll i filialer och andra bolag. Betalningsinstitut ska tillämpa de i 2 kap. angivna kraven på kundkontroll också i sina filialer i andra än EES-stater. Dessutom ska betalningsinstitut se till att de skyldigheter som avses ovan fullgörs även i sådana bolag i andra än EES-stater där den rapporteringsskyldiga innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna eller andelarna i bolaget medför. Begreppet betalningsinstitut ska enligt förslaget fogas till den i paragrafens 1 mom. ingående förteckningen över juridiska personer som är skyldiga att tillämpa kraven på kundkontroll.

25 §. Tystnadsplikt och undantag från tystnadsplikten. Utan hinder av paragrafens 1 mom. får den rapporteringsskyldiga enligt 3 mom. informera betalningsinstitut med koncession i Finland eller i en annan EES-stat om att den i enlighet med 23 § har rapporterat en tvivelaktig affärstransaktion eller gjort en sådan rapport som avses i 24 §. En förutsättning är att betalningsinstitutet har medverkat i en enskild affärstransaktion som hänför sig till den kund som rapporten avser.

Bestämmelsen om utlämnande av information gäller emellertid inte betalningsinstitut som är etablerade utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet då ett sådant betalningsinstitut inte kan tillhandahålla betaltjänster via en filial som är etablerad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

27 §. Registreringsskyldighet för valutaväxlingsverksamhet. På grund av den ändring som föreslås i lagens 2 § 1 mom. 20 punkten föreslås i paragrafens rubrik och 1 mom. en strykning av hänvisningen till registreringskyldigheten för den som driver betalningsrörelse. Bestämmelsen gäller fortfarande valutaväxlingsverksamhet.

29 §. Valutaväxlingsregistret samt registret över företagstjänster. I paragrafens rubrik samt i 1 och 2 mom. ska enligt förslaget strykas hänvisningen till betalningsrörelser, på grund av den ändring som föreslås i 2 § 1 mom. 20 punkten. Betalningsrörelse- och valutaväxlingsregistret blir enligt förslaget valutaväxlingsregistret. Detta register förs för tillsynen över att de som bedriver valutaväxlingsverksamhet följer bestämmelserna i denna lag.

30 §. Avförande ur registret. I denna paragraf föreslås en motsvarande teknisk ändring

som i 29 §, så att hänvisningen till betalningsrörelse- och valutaväxlingsregistret ändras till en hänvisning som avser valutaväxlingsregistret.

31 §. Tillsyn. I propositionen föreslås att betalningsinstitutet ska övervakas av Finansinspektionen. Av denna anledning föreslås att paragrafens 1 mom. 1 punkten ändras så att Finansinspektionen ska övervaka efterlevnaden av lagen också i fråga om betalningsinstitut.

I paragrafens 1 mom. 7 punkten föreskrivs att länsstyrelsen i Södra Finlands län ska övervaka pantlåneinrättningar samt tillhandahållare av kapitalförvaltnings- och företagstjänster. Eftersom betalningsinstitut som avses i 2 § 20 punkten ska övervakas av Finansinspektionen, föreslås att hänvisningen till 20 punkten stryks i denna punkt.

Eftersom Finansinspektionen enligt förslaget ska utöva tillsyn över alla som tillhandahåller betaltjänster föreslås att paragrafens 5 mom. upphävs såsom obehövligt.

32 §. Tillsynsmyndighetens inspektionsrätt. På grund av att lagens 31 § 5 mom. upphävs föreslås att i paragrafens 1 mom. upphävs hänvisningen till Södra Finlands länsstyrelses rätt att i enlighet med förordningen om information om betalaren inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som införts i betalningsrörelse- och valutaväxlingsregistret.

I paragrafens 2 mom. föreslås på grund av att 31 § 5 mom. upphävs att länsstyrelsens inspektionsrätt stryks när det gäller tillsyn enligt förordningen om information om betalaren.

33 §. Tvångsmedel. I paragrafens 1 mom. föreslås en sådan ändring att momentet inte längre ska tillämpas på den som driver betalningsrörelse. I och med att de som bedriver penning- eller värdeförmedling kommer att höra till tillämpningsområdet för lagen om betalningsinstitut och omfattas av Finansinspektionens tillsyn, är det inte längre motiverat att länsstyrelsen i Södra Finlands län kan tillgripa tvångsmedel mot betalningsrörelser.

43 §. Betalningstjänstförseelse. Enligt propositionen kommer alla som tillhandahåller betaltjänster att stå under tillsyn av Finansinspektionen. Finansinspektionen kan påföra de påföljder som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. Därför föreslås att straff-

bestämmelsen om betalningstjänstförseelse upphävs så som obehövlig.

1.8 Bokföringslagen

8 kap. Särskilda bestämmelser

1 §. *Tillsyn över lagen.* I samband med att den nya lagen om Finansinspektionen stiftades överfördes den tidigare Finansinspektionens och Försäkringsinspektionens tillsynsobjekt huvudsakligen till den nya Finansinspektionen. Den gällande lagstiftningens hänvisningar till Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen ändrades inte genomgående i samband med att lagen stiftades. I 76 § 6 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs att andra lagars eller med stöd av dem utfärdade författningars hänvisningar till den tidigare Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen ska anses hänvisa till Finansinspektionen enligt denna lag. De ändringar som föreslås i bokföringslagen är delvis baserade på lagen om Finansinspektionen.

I paragrafens 3 mom. föreslås en sådan ändring att Finansinspektionen ska utöva tillsyn över efterlevnaden av bokföringslagen när det gäller följande tillsynsobjekt, utöver dem som räknas upp i den gällande bestämmelsen (1—6 punkten):

7) betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut (/),

8) försäkringsbolag som avses i försäkringsbolagslagen (521/2008),

9) arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997),

10) utländska försäkringsbolag som avses i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995),

11) försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

12) försäkringskassor som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992),

13) pensionsstiftelser som avses i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995),

14) Pensionsskyddscentralen som avses i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

15) lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbrukare (1280/2006),

16) sjömanspensionskassor som avses i lagen om sjömanspensioner (1290/2006),

17) försäkringsförmedlare som avses i lagen om försäkringsförmedling (570/2005),

18) Trafikförsäkringscentralen som avses i trafikförsäkringslagen (279/1959),

19) Patientförsäkringscentralen som avses i patientskadelagen (585/1986),

20) Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund som avses i lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

21) Miljöförsäkringscentralen som avses i lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

22) pensionsfonden som avses i lagen om statens pensionsfond (1297/2006),

23) kommunala pensionsanstalten som avses i lagen om kommunala pensioner (549/2003)

24) arbetslöshetskassor som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),

25) arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

26) Utbildningsfonden som avses i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

27) försäkringsholdingsammanslutningar som avses i försäkringsbolagslagen,

28) konglomerats holdingsammanslutningar som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

I det gällande momentets 7 punkt föreslås en sådan ändring att hänvisningen till 24 a § i den tidigare lagen om Finansinspektionen ändras till en hänvisning till 37 § i den nya lagen om Finansinspektionen. Dessutom ändras punktens ordningsnummer till 29.

Paragrafens 4 mom. föreslås bli upphävt eftersom hänvisningen till Försäkringsinspektionens tillsynsobjekt blir obehövlig till följd av de tillägg som föreslås i 3 mom.

2 §. *Bokföringsnämnd.* I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om att vad som föreskrivs om bokföringsnämndens befogenheter och uppgifter inte ska tillämpas på Finansinspektionens tillsynsobjekt enligt 1 § 3 mom., med undantag för tillsynsobjekt som i enlighet med gällande bestämmelser tillämpar internationella redovisningsstandarder. I paragrafen föreskrivs om bokföringsnämndens rätt att ge utlåtanden om til-

lämpningen av standarderna till Finansinspektionen för dennas tillsynsuppgift. Bokföringsnämnden kan enligt förslaget ge utlåndan också till bokföringsskyldiga som avses i 37 § i lagen om Finansinspektionen och som har begärt utlåtande på det sätt som avses i lagrummet. Bestämmelsen motsvarar i sak gällande 2 § 3 mom.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Enligt förslaget ska genom förordning av finansministeriet föreskrivas om utredningar som ska fogas till ansökningar om auktorisation enligt 11 § i lagen om betalningsinstitut och till ansökningar om filialetablering i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet enligt 44 § i lagen om betalningsinstitut. Utredningar som ska fogas till ett betalningsinstituts ansökan om auktorisation är enligt betaltjänstdirektivets artikel 5 t.ex. en verksamhetsplan, en affärsplan, bevis för att betalningsinstitutets startkapital är inbetalt, en beskrivning av åtgärder som vidtagits för att skydda kundmedlen samt en beskrivning av sökandens strukturella organisation.

Till ansökan om auktorisation för filialetablering i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska på motsvarande sätt som enligt den förordning (dvs. finansministeriets förordning om de utredningar som ska fogas till ett värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd, 937/2007) som utfärdats med stöd av 73 § i lagen om värdepappersföretag fogas t.ex. en kopia av betalningsinstitutets behöriga organs beslut om filialetablering i en annan stat, filialens adress- och kontaktuppgifter samt affärsplan och en utredning om hur betalningsinstitutets interna kontroll och riskhantering i filialen ska ordnas.

Dessutom föreslås att genom förordning av finansministeriet föreskrivs om sådana beräkningsformler för kapitalbasen som motsvarar de metoder som beskrivs i betaltjänstdirektivets artikel 8. Formlerna för beräkning av kapitalbasen är av teknisk karaktär men de förutsätter dock en så exakt och noggrant avgränsad reglering att det är skäl att den inte ges enbart i form av tillsynsmyndighetens, dvs. Finansinspektionens föreskrifter.

Till övriga delar än de som nämns ovan ska Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter som genomförandet av direktivet förutsätter i fråga om tillämpning av kraven på betalningsinstituts finansiella ställning, beviljande av auktorisation, förutsättningarna för organisering av betalningsinstituts verksamhet och utläggning på entreprenad samt om sådana för skyddande av kundmedel avsedda investeringsobjekt och lågriskpapper som är lätta att omsätta i pengar. Dessutom kan Finansinspektionen utfärda föreskrifter om separat bokföring av affärstransaktioner samt om kundkontroll och riskhanteringssystem.

3 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordningen

Enligt 6 § i den föreslagna lagen om betalningsinstitut får betaltjänster tillhandahållas endast av betalningsinstitut som auktoriserats i enlighet med lagen. Bestämmelsen innebär reglering av en ny tillståndspliktig näring. Enligt grundlagsutskottets åsikt är näringsfrihet enligt grundlagens 18 § huvudregeln från vilken dock under vissa förutsättningar kan göras undantag i form av denna typ av tillståndsplikt (se t.ex. GrUU 19 och 24/2002 rd, GrUU 67/2002 rd samt GrUU 16/2003 rd).

Den tillståndspliktiga verksamheten är baserad på Europeiska unionens regelverk. Myndighetstillsynen över tillhandahållandet av betaltjänster och den reglering av auktorisationsförfarandet som ligger till grund för tillsynen är nödvändiga. Tryggheten av finansmarknadens stabilitet och kundskyddet är omständigheter som talar för generell tillståndsplikt för verksamheten. Också med beaktande av lagförslagets 13 § är tillståndsprövningen bunden till sin karaktär, vilket innebär att tillstånd måste beviljas om de i lagen angivna förutsättningarna är uppfyllda. Den föreslagna utvidgningen av tillståndsrégleringen är sålunda inte relevant med avseende på näringsfriheten som tryggas i grundlagen.

Enligt propositionens första lagförslag förutsätts det att ett betalningsinstituts grundare och aktieägare, styrelsemedlemmar och motsvarande medlemmar och suppleanter i betalningsinstitutets högsta organ, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt i

fråga om hybridfunktioner de personer som ansvarar för tillhandahållandet av betaltjänster är tillförlitliga på det sätt som föreskrivs i lagen (13 och 25 §). Vidare förutsätts det att personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation är tillförlitliga (7 §). Bestämmelserna överensstämmer med motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagen, lagen om värdepappersföretag och lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999). De nämnda bestämmelserna har tillkommit med grundlagsutskottets medverkan (bl.a. GrUU 35/1998 rd och GrUU 67/2002 rd).

I förslaget ingår vissa nya bemyndiganden att utfärda normer. Enligt propositionens första lagförslag utfärdar Finansinspektionen de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet (19 §), om förutsättningarna för utläggande på entreprenad (23 §) och om beräkning av kapitalbas (29 §). Dessutom utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om precisering av anmälningssplikten när betaltjänster tillhandahålls utan auktorisation (8 §), om användning av lågriskpapper och värdepapper som lätt kan omsättas i pengar för skyddande av kundmedel (26 §), om registrering av affärstransaktioner (30 §) samt om kundkontrollförfaranden och riskhanteringssystem i samband med kundexponeringar (39 §).

Enligt grundlagens 80 § 2 mom. kan också andra myndigheter än ministerier genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Sådana bemyndiganden innebär, jämfört med bemyndiganden att utfärda förordning, längre gående krav på noggrann avgränsning som förutsätter att de frågor som bemyndigandet avser noggrant definieras i lag. Enligt den uttryckliga bestämmelsen i grundlagen måste bemyndigandet dessutom vara exakt avgränsat. Med beaktande av grundlagen kan endast i undantagsfall förekomma att andra myndigheter utfärdar normer. I samband med grundlagsreformen nämndes som ett exempel på andra myndigheters behörighet att utfärda normer sådan teknisk reglering av smärre de-

taljer som inte är förenad med utövande av prövningsrätt i någon betydande omfattning (RP 1/1998 rd, s. 133/II).

De föreslagna nya bemyndigandena att utfärda normer gäller antingen detaljer av teknisk karaktär eller också har de karaktären av verkställighetsbestämmelser. Normgivningen är huvudsakligen bunden till genomförandet av betaltjänstdirektivet.

Grundlagsutskottet har i sin vedertagna praxis ansett det vara möjligt att ge Finansinspektionen normgivningsbemyndiganden av det slag som föreslås (t.ex. GrUU 24/2002 rd, GrUU 67/2002 rd och GrUU 4/2005 rd). Den verksamhet som regleras är förenad med en hel del yrkesmässiga särdrag som måste betraktas som sådana särskilda skäl som har samband med föremålet för regleringen. Bemyndigandena står i ett tillräckligt nära samband med lagens bestämmelser, med beaktande av karaktären av och särdragen i den verksamhet som är föremål för reglering. Grundlagsutskottet har också i flera sammanhang ansett att det med tanke på preciseringen av bemyndigandena från statsförfattningsynpunkt räcker att i lag binda utnyttjandet av bemyndigandena t.ex. till vad som behövs för uppfyllande av de krav som ställs i direktiv och andra gemenskapsbestämmelser (t.ex. GrUU 12 och 13/1996 rd samt GrUU 17/2003 rd, s. 3). Dessutom begränsas Finansinspektionens normgivning de facto av grundlagens 80 § 2 mom. (GrUU 24/2002 rd, s. 3/II).

På de grunder som anförs ovan kan man anse att det föreslagna bemyndigandet uppfyller de krav som ställs i grundlagens 80 § 2 mom.

Enligt vad som anförs ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

4 Ikraftträdande

Betaltjänstdirektivet ska införlivas i den nationella lagstiftningen senast den 1 november 2009. Därför föreslås att lagarna träder i kraft nämnda datum.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om betalningsinstitut**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på affärsverksamhet som består i att tillhandahålla betaltjänster.

Denna lag ska tillämpas på följande betaltjänster:

- 1) tjänster för kontantinsättning på eller kontantuttag från betalkonton och åtgärder för förvaltning och tillhandahållande av betalkonton,
- 2) genomförande av betalningstransaktioner genom girering enligt betaltjänstlagen (/), genom överföring till tjänsteleverantörens betalkonto, genom direktdebitering eller med betalkort eller något annat betalningsinstrument,
- 3) utfärdande av betalningsinstrument,
- 4) inlösen som gäller betalningstransaktioner med betalningsinstrument,
- 5) tjänster där tjänsteleverantören tar emot medel från en betalare utan att öppna betalkonto i betalarens eller betalningsmottagarens namn med avsikt uteslutande att överföra ett belopp som motsvarar de mottagna medlen till betalningsmottagaren eller en annan tjänsteleverantör som agerar på betalningsmottagarens vägnar eller där tjänsteleverantören tar emot medlen på betalningsmottagarens vägnar och ställer dem till betalningsmottagarens förfogande (*penningförmedling*),
- 6) genomförande av betalningstransaktioner där betalarens samtycke till betalningstransaktionen ges med mobiltelefon eller da-

tor eller någon annan teleterminalutrustning eller datatekniska enheter, och betalningen görs till operatören för systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik vilken endast fungerar som förmedlare av betalningstransaktionen mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varan, tjänsten eller någon annan nytthet (*betaltjänst med tekniskt hjälpmedel*).

Lagens 40 § ska tillämpas på sådana sammanslutningar och företag som tillhandahåller betaltjänster enligt 2 § 1 mom.

2 §

Tjänster utanför tillämpningsområdet

Denna lag ska inte tillämpas på tjänster som tillhandahålls av

- 1) kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (121/2007),
 - 2) Statskontoret eller andra statliga myndigheter, landskapet Åland, kommunerna, samkommunerna eller andra regionala och lokala myndigheter,
 - 3) Folkpensionsanstalten eller andra självständiga offentligrättsliga inrättningar,
 - 4) Europeiska centralbanken, Finlands Bank eller någon annan nationell centralbank,
 - 5) företag som har beviljats koncession enligt lagen om posttjänster (313/2001),
 - 6) bolag enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) eller av bolag enligt lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979).
- Denna lag ska inte heller tillämpas på följande tjänster:
- 1) penningtransporter,
 - 2) tjänster vid förvärv av varor, tjänster eller andra nyttheter där betalningsmottaga-

ren ger betalaren kontanter som en del av betalningstransaktionen,

3) tjänster som baseras på instrument som kan användas för förvärv av varor, tjänster eller andra nyttigheter endast i lokaler som instrumentets utfärdare använder eller med stöd av avtal med utfärdaren, antingen inom ett begränsat nätverk av leverantörer av nyttigheter eller för förvärv av bestämda nyttigheter,

4) tjänster som består i att ta ut kontanter i kontantautomater, om tjänsteleverantören verkar på en eller flera kortutfärdares vägnar utan att vara part i ett ramavtal för betalkort som ingåtts med kunder som tar ut kontanter och förutsatt att tjänsteleverantören inte tillhandahåller andra betaltjänster.

3 §

Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet

Denna lag ska inte tillämpas på följande betalningstransaktioner:

1) förmedling av betalningar i samband med avtal om försäljning eller inköp av varor, tjänster eller andra nyttigheter som en handelsrepresentant eller motsvarande representant som avses i lagen om handelsrepresentanter och försäljare (417/1992) har förhandlat fram eller ingått för sin huvudman,

2) betalningstransaktioner som grundar sig på checkar, dragna växlar, kuponger, resecheckar, skuldebrev eller postanvisningar i pappersform dragna på tjänsteleverantören i syfte att ställa medel till betalningsmottagarens förfogande,

3) betalningstransaktioner som genomförs inom ett betalningssystem eller ett system för avveckling av värdepapper mellan tjänsteleverantörer och avvecklingsagenter, centrala motparter, clearingorganisationer eller centralbanker och andra deltagare i systemet,

4) betalningstransaktioner som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, företag för kollektiva investeringar, kapitalförvaltningsbolag, företag som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper,

5) betalningstransaktioner mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan

dotterföretag till ett och samma moderföretag, om den som förmedlar betaltjänsten hör till samma grupp.

4 §

Tillsyn

Finansinspektionen övervakar att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter efterlevs så som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) och i denna lag.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *betaltjänstanvändare* den som på basis av avtal med en tjänsteleverantör kan använda betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare,

2) *betalningsinstitut* ett aktiebolag, andelslag, kommanditbolag, öppet bolag, europabolag enligt lagen om europabolag (742/2004) eller europaandelslag enligt lagen om europaandelslag (906/2006), som enligt denna lag har auktorisation att tillhandahålla betaltjänster,

3) *betalningssystem* ett på regler grundat system där ekonomiska åtaganden fastställs eller fullgörs eller betalningstransaktioner avvecklas,

4) *betalkonto* ett konto som kan användas för betalningstransaktioner,

5) *betalningstransaktion* en åtgärd där medel överförs, tas ut eller ställs till förfogande,

6) *medel* kontanter, på ett konto registrerat penningvärde och elektroniska pengar enligt 6 § 1 mom. i kreditinstitutslagen,

7) *ombud* en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller betaltjänster på ett betalningsinstituts vägnar,

8) *grupp* en företagsgrupp som bildas av ett moderföretag enligt bokföringslagen (1336/1997), moderföretagets dotterföretag och dessas ägarintresseföretag enligt 2 § 10 punkten i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004),

9) *betaltjänstdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG om betaltjänster på den inre marknaden och om änd-

ring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG.

2 kap.

Rätten att tillhandahålla betaltjänster

6 §

Tillståndsplikt för tillhandahållande av betaltjänster

Betaltjänster får tillhandahållas endast om auktorisation enligt denna lag har beviljats för verksamheten.

I lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (/) föreskrivs om utländska betalningsinstituts rätt att tillhandahålla betaltjänster i Finland.

7 §

Undantag från tillståndsplikten för tillhandahållande av betaltjänster

Trots vad som föreskrivs i 6 § får en fysisk person som är stadigvarande bosatt i Finland eller en juridisk person som har sitt huvudkontor i Finland tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation under de förutsättningar som föreskrivs i denna paragraf.

Betaltjänster får tillhandahållas utan auktorisation om beloppet av de betalningstransaktioner som en fysisk person genomfört under de 12 månader som föregått bedömningen sammanlagt har uppgått till i genomsnitt högst tre miljoner euro i månaden. En fysisk person får tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation om de betalningstransaktioner som denne genomfört under de 12 månader som föregått bedömningen sammanlagt har uppgått till i genomsnitt högst 50 000 euro i månaden.

När det sammanlagda beloppet av betalningstransaktionerna beräknas ska också de transaktioner beaktas som på en betaltjänst leverantörs vägnar har genomförts av dennes ombud. När verksamheten inleds ska det sammanlagda beloppet av betalningstransaktionerna uppskattas på basis av det i affärsplanen angivna uppskattade totalbeloppet,

om inte Finansinspektionen av något särskilt skäl justerar affärsplanen.

Betaltjänster får inte tillhandahållas i enlighet med denna paragraf om en fysisk person som deltar i eller ansvarar för tillhandahållandet av tjänsterna inte är tillförlitlig på det sätt som avses i 13 § 3 mom.

På tjänsteleverantörer som avses i denna paragraf ska inte tillämpas bestämmelserna i denna lag med undantag av vad som i 4 och 9 §, 10 § 1 och 2 punkten, 16, 24 och 26 § föreskrivs om betalningsinstitut. Vad som i 26 § föreskrivs om skyddande av kundmedel ska tillämpas på tjänsteleverantörer som avses i denna paragraf också då de endast tillhandahåller tjänster som avses i 9 § 1 mom. Den som avses i denna paragraf får inte etablera filialer eller tillhandahålla betaltjänster i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om den gräns som nämns i 2 mom. överskrids ska tjänsteleverantören ansöka om auktorisation enligt denna lag inom 30 dagar, anpassa sin verksamhet så att den stämmer överens med lagen i övrigt eller upphöra med verksamheten.

8 §

Anmälningsskyldighet när betaltjänster tillhandahålls utan auktorisation

Den som avser att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation ska underrätta Finansinspektionen om saken. Till anmälan ska fogas en affärsplan varav framgår vilken typ av betaltjänster som ska tillhandahållas och den planerade verksamhetens omfattning samt en utredning varav framgår vilka fysiska personer som ska tillhandahålla eller ansvara för betaltjänsterna. Tjänsteleverantören ska dessutom utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om att verksamheten upphör och om betydande förändringar i verksamheten samt om förändringar i omständigheter som avses i 7 § 2—4 mom.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha fått anmälan, eller om anmälan är bristfällig efter att anmälaren inkommit med de för avgörandet av ärendet nödvändiga handlingarna och utredningarna, avgöra om personen i fråga uppfyller förutsättningarna för verksamheten. Finansinspektionen ska

omedelbart återkalla sitt beslut om verksamheten inte längre uppfyller de förutsättningar som nämns i 7 § 1 eller 4 mom.

Den som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation ska årligen underrätta Finansinspektionen om det sammanlagda beloppet av sina genomförda betalningstransaktioner. Finansinspektionen har dessutom rätt att av tjänsteleverantören i fråga få den övriga information som behövs för tillämpning av denna paragraf.

Finansinspektionen utfärdar för tillsynen behövliga närmare föreskrifter om anmälningsplikt enligt denna paragraf.

9 §

Tillåten affärsverksamhet

Utöver betaltjänster som nämns i auktorisationen får ett betalningsinstitut

1) tillhandahålla funktionella eller närliggande tilläggstjänster, såsom valutaväxling, samt

2) upprätthålla och tillhandahålla betalningssystem.

Betalningsinstitutet får bedriva också annan affärsverksamhet, om inte annat följer av 19 § 2 mom.

Betalningsinstitutet får tillhandahålla endast sådana betalkonton som används uteslutande för genomförande av betalningstransaktioner. De medel som betalningsinstitutet tar emot från betaltjänstanvändarna är inte sådana insättningar eller andra återbetalbara medel som avses i kreditinstitutslagen. Betalningsinstitutet får inte ge ut elektroniska pengar.

10 §

Beviljande av kredit

Ett betalningsinstitut får i samband med betaltjänster bevilja kredit endast om

1) krediten har samband med en betaltjänst som avses i 1 § 2—4 eller 6 punkten och den beviljas enbart som en del av betaltjänsten,

2) krediten beviljas av andra medel än sådana som mottagits eller innehas för genomförande av betalningstransaktioner, samt

3) krediten enligt avtalsvillkoren ska betalas tillbaka inom högst 12 månader, om betalningsinstitutet tillhandahåller krediten via sin filial i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller utan filialetablering i en sådan stat eller om krediten tillhandahålls av ett ombud i en sådan stat.

3 kap.

Beviljande och återkallande av auktorisation

11 §

Ansökan om auktorisation

Finansinspektionen beviljar på ansökan ett betalningsinstitut auktorisation. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de utredningar som ska fogas till ansökan.

Betalningsinstitutet ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om omständigheter och förändringar som påverkar riktigheten i de uppgifter som lämnats i ansökan om auktorisation.

12 §

Beslut om auktorisation

Ansökan ska avgöras inom tre månader efter att den tagits emot eller, om ansökan är bristfällig, från det att sökanden inkommit med de handlingar och utredningar som behövs för avgörande av ärendet.

I auktorisationen ska nämnas de betaltjänster som betalningsinstitutet har rätt att tillhandahålla. Finansinspektionen kan efter att auktorisationen beviljats, på ansökan av betalningsinstitutet ändra auktorisationen i fråga om de angivna tjänster som betalningsinstitutet får tillhandahålla.

Om auktorisationsbeslutet inte har meddelats inom den tid som föreskrivs i 1 mom. kan sökanden överklaga. Överklagandet och behandlingen av det sker på samma sätt som vid överklagande av ett avslag. Överklagande kan göras till dess att beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet ifall det meddelas

efter överklagandet. Bestämmelser om överklagande och behandling enligt detta moment i övrigt finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

13 §

Förutsättningar för beviljande av auktorisation

Auktorisation ska beviljas om det på basis av den utredning som kommit in kan säkerställas att sökanden uppfyller förutsättningarna enligt 2 mom. samt de förutsättningar i fråga om verksamhet och finansiell ställning som föreskrivs i denna lag. Auktorisation kan beviljas endast sökande som har säte i Finland.

Beviljande av auktorisation förutsätter dessutom att det har utretts att betalningsinstitutets grundare och aktieägare, andelsägare eller bolagsmän som äger minst en tiondedel av betalningsinstitutets aktier, andelar eller bolagsinsats i pengar eller en andel som medför minst tio procent av rösträtten i bolaget är tillförlitliga.

Den anses inte vara tillförlitlig som under de fem senaste åren före bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut eller om denne annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut.

Auktorisation kan också beviljas för ett nytt betalningsinstitut innan det registreras.

14 §

Beviljande av auktorisation för europabolag och europeiska kooperativa föreningar

Auktorisation ska beviljas också för europabolag som avses i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag, nedan *europabolagsförordningen*, och som har beviljats motsvarande koncession i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och har för avsikt att flytta sitt säte

till Finland enligt artikel 8 i förordningen. Finansinspektionen ska begära ett yttrande om auktorisationsansökan av motsvarande tillsynsmyndighet som övervakar finansmarknaden i den andra staten. Detsamma gäller bildande av ett europabolag genom fusion så att det övertagande bolaget med säte i en annan stat registreras som europabolag i Finland.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om europabolag ska på motsvarande sätt tillämpas på sådana europeiska kooperativa föreningar som avses i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar), nedan *SCE-förordningen*.

15 §

Registrering av auktorisation

Finansinspektionen ska anmäla auktorisationen för registrering i handelsregistret.

Auktorisation som har beviljats för ett nytt betalningsinstitut eller för ett europabolag eller en europeisk kooperativ förening som flyttar sitt säte till Finland ska registreras samtidigt som företaget.

16 §

Registret över betalningsinstitut

För att identifiera den som har rätt att tillhandahålla betaltjänster för Finansinspektionen ett offentligt register (*registret över betalningsinstitut*) över betalningsinstitut samt över deras filialer och ombud och över personer som avses i 7 §. I registret ska föras in uppgifter om de tjänster som betalningsinstitutens auktorisation omfattar. I registret ska dessutom föras in fysiska personers fullständiga namn och boningsort samt adressen där verksamheten bedrivs. I fråga om juridiska personer ska i registret antecknas namn, företags- eller organisationsnummer, säte samt adressen där verksamheten bedrivs. Registret ska hållas tillgängligt på webben och uppdateras regelbundet.

Personuppgifter som tagits in i registret över betalningsinstitut ska hållas kvar så länge verksamheten bedrivs.

17 §

Inledande av verksamhet

Ett betalningsinstitut får, om inte annat följer av auktorisationsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter att auktorisationen har beviljats och betalningsinstitutet tillställt Finansinspektionen de uppgifter som avses i 2 mom. samt, om auktorisationen avser ett nytt företag, efter att detta har registrerats.

Betalningsinstitutet får inte inleda sin verksamhet förrän det till Finansinspektionen har överlämnat

1) ett fullständigt handelsregisterutdrag inklusive sin bolagsordning eller sina stadgar, samt

2) namnen på medlemmarna och suppleanterna i förvaltningsrådet och styrelsen, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt på revisorerna och revisorssuppleanterna.

Ett betalningsinstitut som bedriver annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom. ska dessutom uppge namnen på de personer som ansvarar för betaltjänstverksamheten.

18 §

Begränsning av verksamhet och återkallande av auktorisation

I 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning av verksamhet och återkallande av auktorisation. Finansinspektionen kan dessutom begränsa verksamheten eller återkalla ett betalningsinstituts auktorisation om institutet genom att fortsätta sin betaltjänstverksamhet skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet. Finansinspektionen ska anmäla återkallandet av auktorisationen för registrering.

19 §

Organisering av verksamheten

Ett betalningsinstituts verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av dess affärsverksamhet. Betalningsinstitutet får inte ta så stora risker att dess kapitaltäckning eller likviditet väsentligt äventyras. Betalningsinstitutet ska ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.

Om betalningsinstitutet utöver tillhandahållande av betaltjänster bedriver annan verksamhet enligt 9 § 2 mom. och det inte annars är möjligt att organisera verksamheten och riskhanteringen på ett tillräckligt tillförlitligt sätt, kan Finansinspektionen förutsätta att betalningsinstitutet utöver betaltjänster inte tillhandahåller andra tjänster än sådana som avses i 9 § 1 mom.

Finansinspektionen utfärdar de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet.

20 §

Bevarande av uppgifter

Ett betalningsinstitut ska i minst fem år bevara uppgifter som avser ansökan om auktorisation och uppgifter i samband därmed.

4 kap.

Betalningsinstituts verksamhet

21 §

Betalningsinstituts budenhet

Ett betalningsinstitut får inte ha betydande bindningar till fysiska eller juridiska personer på vilka tillämpas sådana lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som hindrar en effektiv tillsyn över betalningsinstitutet och inte heller till andra aktörer, om bindningarna i något annat avseende är ägnade att hindra en effektiv tillsyn över betalningsinstitutet.

Med betydande bindningar avses i denna lag vad som föreskrivs i 37 § 2—4 mom. i kreditinstitutslagen.

22 §

Driftställen och huvudkontor

Ett betalningsinstitut ska för sin verksamhet ha minst ett fast driftställe. Det kan bedriva verksamhet också på andra driftställen.

Ett betalningsinstitut ska ha sitt huvudkontor i Finland.

23 §

Utläggande av viktiga funktioner inom tillhandahållande av betaltjänster på entreprenad

Ett betalningsinstitut får lägga ut en funktion som är viktig för tillhandahållandet av betaltjänster på entreprenad om detta inte väsentligt försvagar betalningsinstitutets interna kontroll och inte heller Finansinspektionens tillsynsmöjligheter.

En funktion är viktigt för betalningsinstitutets verksamhet, om fel eller brister i den väsentligt kan försvåra iakttagandet av lagar om betalningsinstituts verksamhet, med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller villkoren i betalningsinstitutets auktorisation, betalningsinstitutets verksamhet eller stabiliteten och kontinuiteten i tillhandahållandet av betaltjänster.

Ett skriftligt avtal varav framgår uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid ska ingå om utläggande av en viktig funktion på entreprenad.

Betalningsinstitutet ska handla omsorgsfullt när det lägger ut en för tillhandahållandet av betaltjänster viktig funktion på entreprenad.

Betalningsinstitutet ska på förhand underrätta Finansinspektionen om att en för betaltjänsterna viktig funktion läggs ut på entreprenad. Betalningsinstitutet ska se till att det av den som sköter den utlagda verksamheten kontinuerligt får den information som behövs för myndighetstillsynen, riskhanteringen och

den interna kontrollen och att betalningsinstitutet har rätt att vidarebefordra informationen till Finansinspektionen. Dessutom ska betalningsinstitutet se till att den som sköter den utlagda funktionen upplyser kunderna om att betalningsinstitutet ansvarar för verksamheten.

Finansinspektionen utfärdar de närmare föreskrifter om förutsättningar för utläggande på entreprenad som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet.

24 §

Ombud

Ett betalningsinstitut får tillhandahålla betaltjänster genom ombud. Ombudet handlar för betalningsinstitutets räkning och på dess ansvar.

Betalningsinstitutet ska med de medel som står till buds försäkra sig om att ombudet har gott anseende och tillräckliga yrkeskunskaper för att bedriva verksamheten. Betalningsinstitutet ska se till att ombudet upplyser kunderna om vilket betalningsinstitut det företräder.

Om ombudet är en fysisk person ska betalningsinstitutet underrätta Finansinspektionen om dess fullständiga namn och boningsort och adressen där verksamheten bedrivs. Om ombudet är en juridisk person ska Finansinspektionen underrättas om dess namn, företags- eller organisationsnummer, säte och adressen där verksamheten bedrivs. Dessutom ska betalningsinstitutet uppgive de personers namn som svarar för ombudets ledning samt ge en utredning om deras tillförlitlighet och lämplighet.

Betalningsinstitutet ska underrätta Finansinspektionen om de interna kontrollmetoder med vilka ombudet uppfyller sina skyldigheter enligt lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) och med stöd av den. Finansinspektionen ska registrera ombudet i registret över betalningsinstitut. Finansinspektionen kan kontrollera anmälda uppgifter före registreringen, om den har anledning att misstänka att uppgifterna är osanna. Finansinspektionen får inte registrera ett ombud om

den efter en kontroll inte är övertygad om att uppgifterna är korrekta. Ett ombud får inte tillhandahålla betaltjänster förrän det har införts i registret.

25 §

Ledning av betalningsinstitut

Ett betalningsinstituts styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda betalningsinstitutet med yrkesskicklighet och enlig sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt andra som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer, de får inte vara försatta i konkurs och deras handlingsbehörighet får inte vara begränsad. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om betaltjänstverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av betalningsinstitutets verksamhet.

Med andra som hör till den högsta ledningen för ett betalningsinstitut som bedriver annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom. avses i 1 mom. personer som de facto svarar för betalningsinstitutets betaltjänstverksamhet.

Den anses inte vara tillförlitlig som under de fem senaste åren före bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig som styrelsemedlem eller suppleant, som verkställande direktör eller ställföreträdare för denne eller som medlem av den högsta ledningen i övrigt eller om personen i fråga annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget.

26 §

Skyddande av kundmedel

Ett betalningsinstitut som utöver tillhandahållande av betaltjänster bedriver annan af-

färsverksamhet enligt 9 § 2 mom. ska enligt 2 eller 3 mom. skydda medel som det av betaltjänstanvändare eller andra tjänsteleverantörer har tagit emot för att genomföra betalningstransaktioner. Om de medel som har betalats får genomförande av betalningstransaktioner överstiger 150 euro, omsätts de av skyddet. Betalningsinstitutet får emellertid avtala med andra betaltjänstanvändare än konsumenter att skyddet omfattar endast belopp som överstiger 600 euro.

Betalningsinstitutet ska förvara medel som avses i 1 mom. så att det inte finns risk för att de sammanblandas med andra betaltjänstanvändares, betaltjänstleverantörers eller betalningsinstituts medel. Betalningsinstitutet ska sätta in medlen på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som i någon annan stat fått koncession för att ta emot insättningar eller placera medlen i lågriskpapper och värdepapper som lätt kan omsättas i pengar eller i andra investeringsobjekt, om medlen inte arbetsdagen efter att de mottagits har betalats till mottagaren eller överförts till en annan tjänsteleverantör arbetsdagen efter att de mottagits. Finansinspektionen utfärdar föreskrifter om när värdepapper eller investeringsobjekt ska anses vara av lågriskkaraktär och lätta att omsätta i pengar.

Betalningsinstitutet kan skydda medel som avses i 1 mom. också på så sätt att de medel som institutet mottagit, i det fall att det blir insolvent betalas ut till betaltjänstanvändarna på grund av försäkring eller borgen som beviljats av ett försäkringsbolag eller kreditinstitut som inte hör till samma grupp som betalningsinstitutet.

Vad som föreskrivs i denna paragraf ska dessutom tillämpas på medel som betalningsinstitutet har tagit emot och som ska användas för att genomföra framtida betalningstransaktioner, så att en del av medlen används för framtida betalningstransaktioner och en annan del för andra tjänster än betaltjänster. Detta moment ska tillämpas också då den andel av medlen som hänför sig till framtida betalningstransaktioner är varierande eller inte känd på förhand och då den andel av medlen som ska användas för betaltjänster skäligen kan bedömas utifrån hur tidigare genomförda betalningstransaktioner har utvecklats.

5 kap.

Finansiella förutsättningar för tillhandahållande av betaltjänster

27 §

Minimikapital

Ett betalningsinstituts aktiekapital, andelskapital, grundkapital eller bolagsinsats ska uppgå till minst

1) 20 000 euro, om betalningsinstitutet tillhandahåller endast penningförmedling,

2) 50 000 euro om betalningsinstitutet tillhandahåller betaltjänster med tekniska hjälpmedel,

3) 125 000 euro om betalningsinstitutet tillhandahåller andra betaltjänster än sådana som avses i 1 och 2 punkten.

Kapitalet ska vara tecknat i sin helhet när auktorisationen beviljas.

28 §

Kapitalbas

På betalningsinstituts kapitalbas tillämpas 45—48 § i kreditinstitutslagen. Vad som i de nämnda paragraferna föreskrivs om aktie- och andelskapital tillämpas också på bolagsinsatser i pengar.

Om ett betalningsinstitut bedriver annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom. ska från dess kapitalbas dras av aktier, andelar, bolagsinsatser i pengar och kapitallån till ett belopp som motsvarar betaltjänsternas andel av betalningsinstitutets omsättning.

29 §

Metoder för beräkning av betalningsinstituts kapitalbas

Ett betalningsinstituts kapitalbas beräknas enligt någon av de metoder som avses i denna paragraf.

Med den *kostnadsbaserade metoden* avses en medel där kapitalbasen ska utgöra minst tio procent av de fasta omkostnaderna före-

gående år. Om betalningsinstitutet har verkat kortare tid än 12 månader ska kapitalbasen utgöra minst tio procent av de fasta kostnaderna enligt affärsplanen. Finansinspektionen kan av särskilda skäl förutsätta att affärsplanen justeras.

Med den *transaktionsbaserade metoden* avses en metod där kapitalbasen utgör en relativ andel av de sammanlagda betalningstransaktioner som betalningsinstitutet genomförde under föregående år.

Med *summametoden* avses en metod där kapitalbasen utgör en relativ andel av räntetäkterna, räntekostnaderna, erhållna arvoden och intäkterna av den övriga egentliga verksamheten. Summan räknas ut var tolfte månad på basis av det föregående räkenskapsårets uppgifter. Summametoden innebär att den beräknade kapitalbasen ska utgöra minst 80 procent av de föregående tre räkenskapsperiodernas medelvärden eller, om verksamheten inte har bedrivits så länge, av affärsprognoserna.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs i syfte att genomföra betaltjänstdirektivet närmare om de metoder för beräkning av kapitalbasen som avses i denna paragraf. Finansinspektionen utfärdar de övriga närmare föreskrifter om beräkning av kapitalbasen som förutsätts för genomförande av betaltjänstdirektivet.

Vad som föreskrivs i denna paragraf ska inte tillämpas på de betalningsinstitut som uppfyller de förutsättningar som anges i 56 § i kreditinstitutslagen, om betalningsinstitutet omfattas av den gruppbaseade tillsynen över moderkreditinstitutet så som föreskrivs i kreditinstitutslagen.

30 §

Kapitalkrav

Ett betalningsinstitut ska för täckning av sina risker ha minst en kapitalbas som beräknats enligt någon av de metoder som avses i 29 § och som godkänts av Finansinspektionen. Kapitalbasen ska emellertid alltid vara minst lika stor som minimikapitalet.

Betalningsinstitutet ska ha en i förhållande till de sammanlagda beviljade krediterna till-

räcklig kapitalbas. Om Finansinspektionen anser att betalningsinstitutets kapitalbas i enlighet med 1 mom. inte är tillräckligt stor i förhållande till de risker som är förenade med de beviljade lånen och att betalningsinstitutets kapitalbas i förhållande till den totala exponeringen inte kan säkerställas på annat sätt, kan Finansinspektionen för en tid av högst tre år fastställa ett högre kapitalkrav för betalningsinstitutet. Finansinspektionen kan emellertid inte förutsätta ett högre kapitalkrav för betalningsinstitutet än vad som i 57, 58 och 60 § i kreditinstitutslagen förutsätts för kreditinstitut.

Finansinspektionen kan på ansökan av betalningsinstitutet godkänna en metod för beräkning av kapitalbasen. Finansinspektionen godkänner metoden under förutsättning att den tryggar betalningsinstitutets solvens och tillförlitligheten av dess verksamhet. Betalningsinstitutet får endast av särskilda skäl under ett kalenderår byta ut beräkningsmetoden för kapitalbasen.

För beräkning av de krav som föreskrivs i detta kapitel och för övervakning av att kraven iakttas ska betaltjänsterna samt transaktioner som gäller sådana tjänster som avses i 9 § 1 och 2 mom. i betalningsinstitutets bokföring tas upp separat från övriga transaktioner så att deras belopp och andel av hela företagets omsättning kontinuerligt kan följas upp tillräckligt noggrant. Finansinspektionen utfärdar för tillsynen nödvändiga närmare tekniska föreskrifter om bokföring av transaktioner.

31 §

Undantag från kapitalkravet minimibeloppet

Finansinspektionen kan om det är nödvändigt för bedömning av ett betalningsinstituts riskhantering, förmåga att bära förluster eller interna kontrollmetoder, för en tid av högst tre år förutsätta att betalningsinstitutets kapitalbas ska överstiga den beräknade kapitalbasen med högst 20 procent. Finansinspektionen kan på motsvarande sätt också sänka kapitalkravet med högst 20 procent för högst tre år.

6 kap.

Förfaranden

32 §

Marknadsföring

Ett betalningsinstitut ska i sin marknadsföring ge kunden all den information om de marknadsförda betaltjänsterna som kan vara relevant för kundens beslut om tjänsterna.

Ett betalningsinstitut får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda förfaranden som är otillbörliga från kundens synpunkt eller strider mot god sed. Bestämmelser om förfaranden som från konsumentens synpunkt är otillbörliga eller strider mot god sed finns även i 2 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978).

Marknadsföring som inte innehåller information som är relevant för kundens finansiella säkerhet ska alltid anses vara otillbörlig.

33 §

Avtalsvillkor

Ett betalningsinstitut får inte i sin betaltjänstverksamhet använda avtalsvillkor som inte har samband med verksamheten eller som med hänsyn till innehållet, parternas ställning eller förhållandena måste anses vara oskäliga från kundens synpunkt. Ett avtalsvillkor ska alltid anses vara oskäligt om förvärv eller bruk av varor, tjänster eller andra nyttigheter som faller utanför betaltjänstverksamheten, enligt en helhetsbedömning ur kundens synvinkel på ett osakligt sätt påverkar avtalets giltighetstid eller övriga avtalsvillkor eller om kundens rätt att ingå avtal med en annan näringsidkare begränsas.

Betalningsinstitutet ska tillställa Finansinspektionen avtalsvillkoren för de standardavtal som det använder i sin verksamhet.

34 §

Omyndig kontoinnehavare

En omyndig person som har fyllt 15 år kan själv med ett betalningsinstitut ingå avtal om

medel som den omyndige enligt 25 § 1 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) eller på någon annan grund har rätt att förfoga över samt göra kontantinsättningar och kontantuttag och även annars förfoga över betalkontot. En intressebevakare kan emellertid med förmyndarmyndighetens samtycke överta förvaltningen av de insatta medlen, om den omyndiges intresse kräver det.

Om en insättning på betalkonto har gjorts i en minst femtonårig omyndig persons namn på villkor att endast denne själv har rätt att ta ut medlen, förfogar den omyndige över de insatta medlen tillsammans med sin intressebevakare. Undantag från villkoret får dock göras med tillstånd av domstol.

kvittningsyrkandet lägger fram utredning om att medlen inte är utmätningsbara. Om inte någon annan utredning kan läggas fram om tidpunkten för delfäendet av kvittningsyrkandet ska kontoinnehavaren anses ha fått del av detta den sjunde dagen efter att meddelandet om yrkandet avsändes. Kvittningen är ogiltig om kontoinnehavaren inte informeras enligt detta moment.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte i det fall att kontoinnehavarens konto debiteras med stöd av dennes uttryckliga fullmakt. En sådan fullmakt kan kontoinnehavaren återkalla när som helst. Annat avtal som minskar kontoinnehavarens rättigheter enligt denna paragraf är ogiltigt.

35 §

Preskription av skyldighet att betala ränta

När tio år har förflutit från utgången av det kalenderår då ett betalkonto senast har använts, upphör betalningsinstitutets skyldighet att betala ränta på medlen, om inte annat följer av kontovillkoren.

36 §

Kvittning

Ett betalningsinstitut får inte med sin motfordran kvittera medel som finns på en privatpersons betalkonto eller som anvisats bli betalda till denne och som enligt lag inte får utmätas. Före kvittningen ska betalningsinstitutet reda ut om medlen kan utmätas. Kontoinnehavaren ska underrättas om kvittningsyrkandet. Kvittning i strid med detta moment är ogiltig.

Om det inte är möjligt att utan oskäligt besvär reda ut om medlen är utmätningsbara får betalningsinstitutet ändå kräva kvittning, om det i samband med kvittningsyrkandet skriftligen meddelar kontoinnehavaren att kvittningsrätten begränsats enligt 1 mom. och att kvittningen återgår enligt detta moment. Kvittningen återgår om kontoinnehavaren inom 14 dagar efter att ha fått kännedom om

37 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ hos ett betalningsinstitut eller företag inom samma grupp eller hos ett företag som betalningsinstitutet anlitar som ombud eller hos ett annat företag som verkar för betalningsinstitutets räkning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon av betalningsinstitutets kunder eller hos kunder till företag som hör till samma grupp som betalningsinstitutet eller hos någon annan person med anknytning till betalningsinstitutets eller företagets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den till vars förmån tystnadsplikten har bestämts ger sitt samtycke till att saken röjs. Sekretessbelagda uppgifter får inte heller lämnas till en bolagsstämma, andelsstämma eller till fullmäktige och inte heller till aktieägare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

Betalningsinstitut och företag som hör till samma grupp är, trost vad som föreskrivs om tystnadsplikt, skyldiga att lämna uppgifter som avses i 1 mom. till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådan information.

Vad som föreskrivs i 7 kap. 6 § i lagen om andelslag gäller inte betalningsinstitut eller företag som hör till samma grupp som betalningsinstitutet.

38 §

Information till företag inom samma finansiella företagsgrupp eller finans- och försäkringskonglomerat

Ett betalningsinstitut och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen eller lagen om värdepappersföretag har trots vad som föreskrivs om tystnadsplikt rätt att lämna uppgifter som avses i 37 § till företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp eller samma finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring samt för koncernens, gruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen (523/1999) och inte heller information som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. får ett betalningsinstitut och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp lämna ut sådana uppgifter ur sitt kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden till företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning som betalningsinstitutet, om den som tar emot uppgifterna omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen.

39 §

Kundkontroll

Ett betalningsinstitut ska ha kännedom om sina kunder. Dessutom ska det vid behov känna till en kunds verkliga förmånstagare och de personer som handlar för kundens räkning. När skyldigheterna enligt detta moment fullgörs kan de system som avses i 2 mom. nyttiggöras.

Ett betalningsinstitut ska ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet.

I fråga om kundkontroll gäller dessutom vad som föreskrivs i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de tillvägagångssätt som ska iakttas vid kundkontroll enligt 1 mom. och om riskhantering enligt 2 mom.

40 §

Deltagande i betalningssystem

Den som upprätthåller ett betalningssystem får inte i reglerna för systemet ställa ogrundade, oskäligen eller diskriminerande krav för deltagande i tjänsteleverantörens system. De krav som ställs på skydd mot risker och säkerställande av betalningssystemets ekonomiska och funktionella stabilitet ska vara relevanta och skäligen.

I reglerna för betalningssystemet får inte uppställas begränsningar för tjänsteleverantörers, betaltjänstanvändares eller övriga betalningssystemers deltagande i andra betalningssystem. Rättigheter, skyldigheter, förmåner eller begränsningar i anslutning till deltagande i betalningssystem får inte vara baserade på tjänsteleverantörernas, betaltjänstanvändarnas eller andra betalningssystemers juridiska form eller ställning.

41 §

Undantag från rätten att delta i betalningssystem

Vad som föreskrivs i 40 § gäller inte

1) betalningssystem enligt lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999),

2) betalningssystem som endast tjänsteleverantörer som hör till samma grupp kan delta i, förutsatt att tjänsteleverantörernas kapitalbas bestäms på gruppnivå,

3) betalningssystem där en tjänsteleverantör kan leverera både till betalaren och betalningsmottagaren, ensam svara för skötseln av betalningssystemet och ge andra tjänsteleverantörer tillträde till betalningssystemet och där andra tjänsteleverantörer inte har rätt att sinsemellan förhandla om arvoden i anslutning till betalningssystemet.

7 kap.

Filialetablering

42 §

Filialetablering i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett betalningsinstitut som har för avsikt att etablera filial i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Av anmälan ska framgå i vilken stat filialetableringen planeras, vilka betaltjänster filialen ska tillhandahålla, filialens organisationsstruktur och anlitande av ombud samt namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha fått anmälan enligt 1 mom. anmäla filialetableringen till den tillsynsmyndighet som i värdstaten motsvarar Finansinspektionen och till anmälan foga de uppgifter som avses i 1 mom. Finansinspektionen ska dock vägra göra sådan anmälan om den konstaterar att etableringen, med hänsyn till betalningsinstitutets finansiella ställning och förvaltning, inte uppfyller förutsättningarna för

filialetablering. Filialetablering får inte ske om Finansinspektionen vägrar göra anmälan.

43 §

Anlitande av ombud i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om ett betalningsinstitut har för avsikt att anlita ett ombud som är etablerat i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska på ombudet i tillämpliga delar tillämpas vad som i 42 § föreskrivs om filialer.

44 §

Filialetablering i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett betalningsinstitut som har för avsikt att etablera filial i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen. Tillstånd ska beviljas, om tillräcklig tillsyn över filialen kan ordnas och om etableringen inte med hänsyn till betalningsinstitutets förvaltning och finansiella situation är ägnad att äventyra betalningsinstitutets verksamhet. Efter att ha hört sökanden kan Finansinspektionen förena tillståndet med de begränsningar och villkor gällande filialens verksamhet som är nödvändiga för tillsynen.

Finansministeriet utfärdar genom förordning bestämmelser om de utredningar som ska fogas till tillståndsansökan.

45 §

Tillhandahållande av tjänster i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett betalningsinstitut som har för avsikt att tillhandahålla tjänster i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet utan att etablera en filial ska på förhand an-

mäla till Finansinspektionen vilka tjänster det har för avsikt att tillhandahålla.

Finansinspektionen ska inom en månad efter mottagandet av anmälan underrätta tillsynsmyndigheten i den stat som avses i 1 mom. om betalningsinstitutets namn, adress, organisationsstruktur, om namnen på de personer som ansvarar för ledningen av betalningsinstitutet samt om de tjänster som betalningsinstitutet har för avsikt att tillhandahålla.

46 §

Flyttning av säte till en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om ett betalningsinstitut har för avsikt att flytta sitt säte till en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen eller artikel 7 i SCE-förordningen, ska betalningsinstitutet utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering sända Finansinspektionen en kopia av det förslag till flyttning och den redogörelse som avses i artiklarna 8.2 och 8.3 i europabolagsförordningen eller artiklarna 7.2 och 7.3 i SCE-förordningen.

Om betalningsinstitutet har för avsikt att efter flyttningen av säte fortsätta bedriva betaltjänstverksamhet i Finland, ska på institutet tillämpas vad som föreskrivs om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland.

Registermyndigheten får inte utfärda intyg enligt 9 § 5 mom. i lagen om europabolag eller 9 § 5 mom. i lagen om europaandelslag om Finansinspektionen innan ett sådant tillstånd som avses i 9 § 2 mom. i lagen om europabolag eller 9 § 3 mom. i lagen om europaandelslag beviljats har meddelat registermyndigheten att betalningsinstitutet inte har följt bestämmelserna om flyttning av säte, om fortsättande av verksamheten i Finland eller om avslutande av verksamheten. Intyg får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen eller 16 kap. 13 § 1 mom. i lagen om andelslag endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig en flyttning av säte.

47 §

Fusion och delning som berör andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om ett betalningsinstitut, som är ett europabolag eller aktiebolag, deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får registermyndigheten inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § i aktiebolagslagen eller över delningen enligt 17 kap. 25 § i aktiebolagslagen, om Finansinspektionen innan tillstånd beviljas har meddelat registermyndigheten att betalningsinstitutet inte har iakttagit bestämmelserna om fusion, delning, fortsättande av verksamheten i Finland eller avslutande av verksamheten. Tillstånd får beviljas inom en månad från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttning av sätet i samband med att ett europabolag bildas.

Om ett betalningsinstitut, som är ett europaandelslag eller andelslag, deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europaandelslag eller 16 kap. 26 § i lagen om andelslag eller över delningen enligt 17 kap. 24 § i lagen om andelslag, om Finansinspektionen innan tillstånd beviljas har meddelat registermyndigheten att betalningsinstitutet inte har iakttagit bestämmelserna om fusion, delning, fortsättande av verksamheten i Finland eller avslutande av verksamheten. Tillstånd får beviljas inom en månad från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i lagen om andelslag endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttning av sätet i samband med att ett europaandelslag bildas.

Om det övertagande bolaget eller andelslaget som ska registreras i någon annan stat än Finland har för avsikt att efter fusionen fortsätta att tillhandahålla betaltjänster i Finland, ska på bolaget och andelslaget tillämpas be-

stämmelserna om utländska betalningsinstituts rätt att tillhandahålla betaltjänster i Finland.

8 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

48 §

Skadeståndsskyldighet

Den som orsakar skada genom att bryta mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den är skyldig att betala ersättning till den skadelidande.

I fråga av jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller vad som föreskrivs i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

49 §

Betalningsinstitutsbrott

Den som uppsåtligt tillhandahåller betaltjänster i strid med 6 § utan auktorisation eller utan ett beslut enligt 8 § 2 mom. ska för betalningsinstitutsbrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

För betalningsinstitutsbrott döms också ombud som innan det införts i registret tillhandahåller betaltjänster i strid med 24 § 5 mom.

I 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889) föreskrivs om straff för ingivande av osant intyg till myndighet.

50 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 37 § döms enligt 38 kap. 1 och 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

9 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

51 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

52 §

Övergångsbestämmelser om auktorisationskrav för betalningsinstitut

Finansinspektionen beviljar utan ansökan sådana juridiska personer auktorisation för betalningsinstitut som när denna lag träder i kraft har koncession för betalningsförmedlingsföretag i enlighet med kreditinstitutslagen. Finansinspektionen ska före auktorisationen underrätta betalningsförmedlingsföretaget om saken.

En juridisk person som när denna lag träder i kraft tillhandahåller betaltjänster utan att ha koncession för betalningsförmedlingsföretag, ska senast den 31 mars 2011 ansöka om auktorisation hos Finansinspektionen eller sluta tillhandahålla betaltjänster. Den tidsfrist som föreskrivs i detta moment ska tillämpas också på en juridisk persons ombud.

Denna lag ska tillämpas på behandling av sådana ansökningar om koncession för betalningsförmedlingsföretag som inte har avgjorts när denna lag träder i kraft.

Ett finansiellt institut som avses i kreditinstitutslagen och som när denna lag träder i kraft tillhandahåller betaltjänster och omfattas av den gruppbaseade tillsynen över moderkreditinstitutet, behöver inte ansöka om auktorisation enligt denna lag om det tillställer Finansinspektionen de uppgifter som enligt 11 § i denna lag och enligt den med stöd av lagen utfärdade förordningen ska fogas till ansökan om auktorisation och om det uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag.

En fysisk eller juridisk person som innan denna lag träder i kraft har börjat tillhandahålla betaltjänster enligt denna lag och som uppfyller de förutsättningar som nämns i 7 §,

ska senast den 31 oktober 2012 ansöka om avses i 8 § eller sluta tillhandahålla betal-
ett sådant beslut av Finansinspektionen som tjänster.

2.

Lag

om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller utländska betalningsinstituts rätt att affärsmässigt tillhandahålla betaltjänster i Finland.

Vad som i denna lag föreskrivs om utländska betalningsinstituts filialer ska i tillämpliga delar tillämpas också på utländska betalningsinstituts ombud som är etablerade i Finland.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *utländska betalningsinstitut* juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster och som i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har beviljats auktorisation som motsvarar auktorisation enligt 6 § i lagen om betalningsinstitut (/),

2) *betaltjänster* tjänster som avses i 1 § i lagen om betalningsinstitut,

3) *hemstat* den stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där ett betalningsinstitut har auktoriserats.

3 §

Tillsyn

I lagen om Finansinspektionen (878/2008) föreskrivs om tillsyn över utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland och om Finansinspektionens rätt att lämna uppgifter till utländska tillsynsmyndigheter som motsvarar Finansinspektionen.

2 kap.

Etablering från stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

4 §

Förutsättningar för filialetablering

Ett utländskt betalningsinstitut kan etablera filial i Finland efter att tillsynsmyndigheten i företagets hemstat har underrättat Finansin-

spektionen om etableringen. Anmälan ska innehålla tillräckliga uppgifter om betalningsinstitutets namn och adress, vilka betaltjänster det avser att tillhandahålla, filialens organisationsstruktur och namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet.

5 §

Tillhandahållande av betaltjänster utan filialetablering

Ett utländskt betalningsinstitut har rätt att tillhandahålla betaltjänster i Finland också utan att etablera dotterföretag eller filial.

Ett utländskt betalningsinstitut kan börja tillhandahålla betaltjänster i Finland när Finansinspektionen av motsvarande tillsynsmyndighet i den stat som beviljat betalningsinstitutet auktorisation har fått anmälan om betaltjänsterna samt uppgifter om hur betalningsinstitutet avser att tillhandahålla dem i Finland, om betalningsinstitutets organisationsstruktur och om namnen på de personer som ansvarar för betaltjänstverksamheten.

6 §

Begränsning och förbudande av filialverksamhet och gränsöverskridande betaltjänster

Om ett utländskt betalningsinstitut trots åtgärder som vidtagits av den i företagets hemstat behöriga tillsynsmyndigheten som motsvarar Finansinspektionen fortsätter att i Finland bedriva verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna, ska Finansinspektionen vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra sådan verksamhet som äventyrar betaltjänstanvändarnas ställning eller betalningssystemens tillförlitliga funktion eller som innebär risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vid behov kan Finansinspektionen förhindra att nya transaktioner inleds. På begränsning och förbudande av filialverksamhet och betaltjänster tillämpas dessutom 61 § i lagen om Finansinspektionen.

3 kap.

Övriga bestämmelser

7 §

Filialers ledning

En filial ska ha en för verksamheten ansvarig chef som också företräder det utländska betalningsinstitutet i rättsförhållanden som gäller filialens verksamhet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara chef för en filial.

Filialchefen är skyldig att ersätta skada som filialchefen i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller någon annan bestämmelse eller föreskrift om filialens verksamhet uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat filialens kunder eller andra.

8 §

Anteckningar i handelsregistret

En filial ska anmälas till handelsregistret i enlighet med handelsregisterlagen (129/1979).

Trots vad som någon annanstans i lag föreskrivs om firma kan ett betalningsinstitut bedriva verksamhet i Finland under samma firma som i sin hemstat.

Patent- och registerstyrelsen kan kräva att firman förses med ett förtydligande tillägg, om den inte klart skiljer sig från firmor med bättre företrädesrätt eller om det finns risk för att den förväxlas med en firma eller ett varumärke som någon annan redan har ensamrätt till i Finland.

9 §

Tecknande av firma

Filialens firma tecknas av dess chef eller, med fullmakt av det utländska betalningsinstitutet, av en eller flera andra personer tillsammans.

10 §

Riskhantering

En filial får inte i sin verksamhet ta så stora risker att verksamheten utsätts för väsentlig fara. Filialen ska ha med hänsyn till sin verksamhet tillräckliga riskhanteringssystem.

11 §

Tystnadsplikt

I fråga om de vid en filial anställdas tystnadsplikt och rätt att lämna uppgifter samt i fråga om brott mot tystnadsplikten gäller 37, 38 och 50 § i lagen om betalningsinstitut.

Trots 1 mom. har en filial rätt att till tillsynsmyndigheten som motsvarar Finansinspektionen i den stat som har auktoriserat det utländska betalningsinstitut som filialen re-

presenterar samt till det utländska betalningsinstitutets revisorer lämna information enligt vad som föreskrivits eller i vederbörlig ordning bestämts.

12 §

Marknadsföring och avtalsvillkor samt andra förfaranden

På utländska betalningsinstituts filialer och på utländska betalningsinstitut som annars i Finland tillhandahåller betaltjänster ska 32—36 § i lagen om betalningsinstitut tillämpas, om inte annat följer av någon annan lag.

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen av den 9 februari 2007 (121/2007) 4 § 1 mom. 2 punkten, 8 § 1 mom., 12 §, 20 § 1 mom., 22 § 1 mom., 30 § 1 mom. 5 punkten, 31 § 1 och 3 mom., 32 och 44 §, 53 §, 55 § 4 mom., 66 §, 76 § 1 mom. och 134 § 1 mom., av dem 20 § 1 mom. sådant det lyder i lag 929/2007, som följer:

4 §

Kreditinstitutsverksamhet

Med *kreditinstitutsverksamhet* avses i denna lag affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel och

2) ge ut elektroniska pengar.

8 §

Kreditinstitut

Ett *kreditinstitut* är ett företag som enligt denna lag har koncession för kreditinstitutsverksamhet. Ett kreditinstitut kan vara en inlåningsbank, ett kreditföretag eller ett institut för elektroniska pengar.

12 §

Institut för elektroniska pengar

Ett *institut för elektroniska pengar* är ett kreditinstitut som får bedriva verksamhet som avses i 4 § 1 mom. 2 punkten.

Ett institut för elektroniska pengar kan vara ett aktiebolag eller andelslag.

20 §

Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Bestämmelserna i 19 § begränsar inte Finlands Banks rätt att från allmänheten ta emot återbetalbara medel, fondbolags rätt att bedriva fondverksamhet enligt lagen om placeringsfonder (48/1999), betalningsinstitut eller i 7 § i lagen om betalningsinstitut (/) nämnda personers rätt att i enlighet med nämnda lag tillhandahålla betaltjänster eller försäkringsföretags rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt lagen om försäkringsbolag. Bestämmelserna i 19 § begränsar inte heller försäljning av andra betalningsmedel än elektroniska pengar.

22 §

Koncessionsansökan

Finansinspektionen beviljar på ansökan ett kreditinstitut koncession. Koncession kan beviljas för verksamhet som inlåningsbank, kreditföretag eller institut för elektroniska pengar. Finansministeriet föreskriver genom förordning vilka upplysningar som ska fogas till ansökan.

30 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

För inlåningsbanker tillåten affärsverksamhet är

5) betaltjänster och annan betalningsrörelse,

31 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

Kreditföretag får bedriva affärsverksamhet enligt 30 § 1 mom. men inte inlåning från allmänheten. Vidare får kreditföretag från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran än insättningar endast i samband med tillhandahållande av betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar. Kreditföretag får bedriva hypoteksbankverksamhet enligt vad som föreskrivs i lagen om hypoteksbanker.

På medel som ett kreditföretag har tagit emot på ett konto för tillhandahållande av betaltjänster och som ska återbetalas på anfordran tillämpas vad som i 135—138 § föreskrivs om inlåning.

32 §

Affärsverksamhet som är tillåten för institut för elektroniska pengar

Institut för elektroniska pengar får bedriva affärsverksamhet enligt 30 § 1 mom. 1, 2, 5, 6 och 8 punkten samt därmed jämförbar eller nära sammanhängande affärsverksamhet, dock inte inlåning från allmänheten och tillhandahållande av betaltjänster. Vidare får institut för elektroniska pengar från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran endast i samband med utgivning av elektroniska pengar. Institut för elektroniska pengar får inte bevilja kredit.

Institut för elektroniska pengar får inte innehålla aktier eller andelar i andra företag än tjänsteföretag som avses i 14 §. Institut för elektroniska pengar får inte ingå avtal om andra derivatinstrument än sådana ränte- eller valutakursrelaterade standardiserade derivatinstrument som dagligen omfattas av krav på säkerhet och vars syfte är att täcka de risker som hänförs sig till institutets tillgångar och skulder.

44 §

Minimikapital

En inlåningsbanks och ett kreditföretags aktiekapital, andelskapital eller grundkapital ska uppgå till minst fem miljoner euro. Ett institut för elektroniska pengar ska ha ett aktie- eller andelskapital på minst en miljon euro. Kapitalet ska vara tecknat i sin helhet när koncessionen beviljas.

53 §

Likviditet för institut för elektroniska pengar

Institut för elektroniska pengar ska i följande investeringsobjekt ha investerat minst ett belopp som motsvarar de sammanlagda skulder som baserar sig på medel som företaget har tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar:

1) poster vilkas riskvikt enligt 58 § är 0 procent,

2) sådana fordringar på kreditinstitut och utländska kreditinstitut vilkas riskvikt enligt 58 § är 20 procent,

3) andra skuldinstrument som Finansinspektionen godkännt.

Vid tillämpningen av detta moment värderas tillgångsposterna till anskaffningsvärdet eller, om deras sannolika överlåtelsepris vid rapporteringstidpunkten är lägre, till detta värde.

Institut för elektroniska pengar får investera medel som avses i 1 mom. i poster som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten högst till ett belopp som motsvarar tjugo gånger beloppet av institutets kapitalbas.

Om de tillgångsposter som avses i 1 mom. understiger det belopp som avses i det momentet, ska Finansinspektionen bestämma en tidsfrist inom vilken institutet för elektroniska pengar ska vidta åtgärder för att beloppet av tillgångsposterna ska nå upp till den nivå som avses i momentet. Finansinspektionen kan då och även annars på ansökan av institutet för elektroniska pengar för viss tid tillåta att andra tillgångsposter än de som avses i 1 mom. används som täckning för institutets skulder enligt 1 mom. Beloppet av dessa tillgångsposter får dock inte överstiga fem procent av de nämnda skulderna eller institutets

kapitalbas, beroende på vilket belopp som är lägst.

55 §

Kapitalkrav

— — — — —
Institut för elektroniska pengar ska med avvikelse från 1 mom. ha en kapitalbas som föreskrivs i 66 §.
— — — — —

66 §

Kapitalkrav för institut för elektroniska pengar

Institut för elektroniska pengar ska med avvikelse från 57—65 § ha en kapitalbas som motsvarar minst två procent av det sammanlagda belopp som det tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar eller, om de senaste sex månadernas månatliga genomsnittsvärde för det sammanlagda beloppet av dylika skulder är större, två procent av nämnda genomsnittsvärde. Om mindre än sex månader har gått sedan institutet för elektroniska pengar inledde sin verksamhet ska i stället för nämnda genomsnittsvärde tillämpas det riktvärde som anges i institutets verksamhetsplan och som godkänts av Finansinspektionen.

På de medel som ska investeras i enlighet med 53 § 3 mom. ska ett institut för elektroniska pengar tillämpa de begränsningar som är nödvändiga för att skydda institutet mot marknadsrisker som hänför sig till medlen.

76 §

Gruppbaserade kapitalkrav

Kreditinstitut ska ha en tillräcklig konsoliderad kapitalbas för att täcka de konsoliderade exponeringar som avses i 55 § 1 mom. Institut för elektroniska pengar ska ha en konsoliderad kapitalbas som motsvarar den i 66 § föreskrivna andelen av det sammanlagda beloppet av de i den nämnda paragrafen avsedda medel som har mottagits av företag som hör till den finansiella företagsgruppen.
— — — — —

134 §

Kunders rätt till grundläggande banktjänster

En inlåningsbank får endast av vägande skäl vägra att öppna ett vanligt inlåningskonto och att bevilja instrument för användning av ett sådant konto eller vägra att sköta betal-tjänstuppdrag för en fysisk person som lagli-

gen vistas i en EES-stat. Skälet till vägran ska ha samband med kunden eller med kundens tidigare beteende eller med en uppenbar avsaknad av något verkligt behov av ett kundförhållande. Kunden ska underrättas om orsaken till vägran.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 oktober 2007 om värdepappersföretag (922/2007) 6 § 1 mom. som följer:

6 §

Kreditinstitut och finansiella institut

(121/2007) än institut för elektroniska peng-ar.

Med *kreditinstitut* avses i denna lag andra företag enligt 8 § i kreditinstitutslagen

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om Finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 19 december 2008 om Finansinspektionen (878/2008) 6 § 1 mom. 5, 10 och 13 punkten, 26 § 4 mom., 45 § 1 mom., 55 och 56 § och 58 § 1 mom., samt *fogas* till 4 § 2 mom. en ny 9 a-punkt och till 5 § en ny 10 a-punkt som följer:

4 §

Tillsynsobjekt

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag

9 a) betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (/),

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

10 a) den som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut,

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

5) *utländskt tillsynsobjekt* ett företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, ett värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut och som har en filial i Finland eller som tillhandahåller eller planerar att

tillhandahålla tjänster i Finland utan att etablera någon filial,

10) *filial* ett kreditinstituts, värdepappersföretags, fondbolags, betalningsinstituts eller försäkringsbolags filial samt en finländsk filial till ett utländskt kreditinstitut enligt lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland, en finländsk filial till ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag, en finländsk filial till ett utländskt värdepappersföretag enligt lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland och en finländsk filial till ett utländskt fondbolag enligt lagen om utländska fondbolags verksamhet i Finland, samt en finländsk filial till ett utländskt betalningsinstitut enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (/),

13) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar för kreditinstitut i andelslagsform, betalningsinstitut, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerare, fondbörser, clearingorganisationer, värdepapperscentraler och placeringsfonder och likaså andra stadgar som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verksamhet.

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

Finansinspektionen ska på ansökan återkalla verksamhetstillstånd som den har beviljat ett utländskt kreditinstituts filial i Finland, ett betalningsinstitut, en hypoteksförening, ett försäkringsbolag, ett utländskt försäkringsbolags filial i Finland, ett värdepappersföretag, ett utländskt värdepappersföretags filial i Finland, ett fondbolag, ett utländskt fondbolags filial i Finland eller ett förvaringsinstitut, om tillsynsobjektet inte längre bedriver tillståndspliktig verksamhet och på den grunden har ansökt om återkallelse av verksamhetstillståndet. Bestämmelser om återkallelse av koncession för kreditinstitut i aktiebolagsform på ansökan av kreditinstitutet finns i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), om återkallelse av en sparbanks koncession på ansökan av sparbanken i sparbankslagen (1502/2001) och om återkallelse av koncession för kreditinstitut i andelslagsform på ansökan av kreditinstitutet i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform.

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen övervakar i enlighet med detta kapitel att kreditinstitut, betalningsinstitut, försäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsmäklare, värdepappersföretag, fondbolag och fondbörser iakttar de på dem tillämpliga bestämmelserna om marknadsföring och användning av avtalsvillkor samt om annat sådant förfarande i kundförhållanden som från kundens synpunkt är olämpligt eller strider mot god sed. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av värdepapper och derivatinstrument.

55 §

Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater

I kreditinstitutslagen, lagen om betalningsinstitut, lagen om värdepappersföretag, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i värdstaten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs om tillhandahållande av tilläggspensioner i en annan EES-stat och i lagen om försäkringsförmedling finns bestämmelser om försäkringsförmedling i en annan EES-stat. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en fondbörs verksamhet i den andra EES-staten.

56 §

Inspektion av finländska tillsynsobjekts filialer i andra EES-stater

I fråga om Finansinspektionens rätt att inspektera kreditinstituts, betalningsinstituts, värdepappersföretags, fondbolags och försäkringsbolags filialer i andra EES-stater tillämpas 24 §. Innan Finansinspektionen inspekterar en filial ska den underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om saken.

58 §

Samarbete vid återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten, överlåtelse av försäkringsbestånd, försättande i konkurs eller likvidation och utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om beslut att inleda konkurs- eller likvidationsförfarande mot kreditinstitut, betalningsinstitut, värdepappersföretag, fondbolag och för-

säkringsbolag som är etablerade i en annan EES-stat eller tillhandahåller tjänster där och om konkursens eller likvidationens verkningar samt om beslut att återkalla verksamhetstillstånd eller begränsa verksamheten för sådana företag och likaså om utfärdande av

pantsättnings- och avyttringsförbud för sådana företag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 19 december 2008 om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008)
2 § 3 mom., 4 § 1 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., samt
fogas till 1 § 1 mom. en ny 2 a-punkt som följer:

1 §

Avgiftsskyldig

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

2 a) den som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut (/),

2 §

Tillsynsavgift

Den proportionella avgiften beräknas i enlighet med denna lag på basis av balansomslutningen, de förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen eller medlemsavgiftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut. Som ett värdepappersföretags omsättning betraktas de sammanlagda intäkterna enligt resultat-

räkningen, inklusive nettointäkterna av värdepappershandel och valutaverksamhet. Om nettoavkastningen är negativ antecknas den som noll. Vad som i denna lag föreskrivs om fondbolag och om de av dem förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar ska på motsvarande sätt tillämpas på fastighetsfonder och deras tillgångar. Om ett betalningsinstitut bedriver sådan annan affärsverksamhet som avses i 9 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska som dess omsättning betraktas betaltjänsternas andel av företagets sammanlagda omsättning.

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgiftsgrund	Avgift i % av avgiftsgrunden
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,00284
kreditföretag och institut för elektroniska pengar enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,00284
betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut	omsättning	0,25
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,00284
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,00284
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,00284
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,00284
pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser	balansomslutning	0,00284
pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning	0,00284
sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning x 4	0,00284
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än pensionskassa eller sjuk-kassa	balansomslutning	0,00284
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,00284
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,00284
arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,00284
Olycksfallsförsäkringsanstaltarnas Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen och Miljöförsäkringscentralen samt stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,00284
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), den kommunala pensionsanstalten Kommunernas pensionsförsäkring enligt lagen om kommunala pensioner (549/2003) och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond enligt kyrkolagen	balansomslutning x 0,4	0,00284

(1054/1993)		
filialer till utländska kreditinstitut och finansiella institut vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,00095
filialer till utländska kreditinstitut vars hemstat inte hör till EES	balansomslutning	0,00284
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	omsättning	0,11
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget förvaldade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0022
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,34
fondbörser och andra clearingsorganisationer än värdepapperscentraler enligt värdepappersmarknadslagen samt optionsföretag enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988)	omsättning	1,30 %; avgiften är dock minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag (922/2007) än sådana som avses i lagens 45 § 3—5 mom.	omsättning	0,34
värdepappersföretag enligt 45 § 3—5 mom. i lagen om värdepappersföretag	omsättning	0,11
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,66
utländska värdepappersföretags filialer vars hemstat hör till EES	omsättning	0,15
utländska värdepappersföretags filialer vars hemstat inte hör till EES	omsättning	0,34
utländska fondbolags filialer vars hemstat hör till EES	omsättning	0,15
utländska fondbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	omsättning	0,34
utländska försäkringsbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	premieintäkter	0,03

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001)	6 000
annat kreditinstitut	2 000
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 000
betalningsinstitut	2 000
försäkringsbolag	6 000
försäkringsföreningar	1 000
pensionsstiftelser och pensionskassor	1 200
andra försäkringskassor än pensionskassor	800
arbetslöshetskassor	6 000
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	6 000
Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 200
statens pensionsfond, Kommunernas pensionsförsäkring och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond	15 000
filialer till utländska kreditinstitut vars hemstat inte hör till EES	3 000
filialer till utländska kreditinstitut vars hemstat hör till EES	2 000
fondbolag	4 000
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 45 § 3—5 mom. i lagen om värdepappersföretag	6 000
värdepappersföretag enligt 45 § 3—5 mom. i lagen om värdepappersföretag	1 000
utländska värdepappersföretags filialer vars hemstat hör till EES	2 000
utländska värdepappersföretags filialer vars hemstat inte hör till EES	3 000
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	1 000
utländska fondbolags filialer vars hemstat hör till EES	2 000
utländska fondbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	3 000
utländska försäkringsbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	3 000

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Beloppet av grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de som är skyldiga att betala avgift bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentralen enligt lagen om värdeandelssystemet	260 000
insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen	12 000
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 000
aktiebolag och andelslag som bedriver begränsad kreditinstitutsverksamhet enligt 5 § i kreditinstitutslagen	1 000
juridiska personer som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut	1 000
fysiska personer som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut	200
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om värdepappersföretag	3 000
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 000
centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	6 000
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 000
holdingföretag som enligt 1 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen har bestämmande inflytande i en fondbörs, en värdepapperscentral, ett optionsföretag eller en clearingorganisation	10 000
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 000
försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling	1 000 Grundavgiften höjs med 180 euro för varje registrerad mäklare som är anställd i ett försäkringsmäklarföretag eller av en enskild näringsidkare.
kontoförande institut enligt lagen om värdeandelssystemet	6 000 Om ett kontoförande institut har ett eller flera underinstitut enligt 7 a § i lagen

	om värdeandelssystemet höjs det kon- toförande institutets grundavgift med 3 000 euro för varje underinstitut.
finländska clearingmedlemmar enligt 4 a kap. 8 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen och utländska clearingmedlem- mar som har fast verksamhetsställe i Finland	12 000
registreringsfonden enligt lagen om värdeandelssystemet och clearingfond enligt värdepappersmarknadslagen	2 000
emittenter av aktier som är föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen	15 500 Grundavgiften höjs med 16 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 4 kap. 10 § i värdepappersmark- nadslagen.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel som motsvarar offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	12 500
emittenter av aktier som är föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § eller när emittenten inte har hem- ort i Finland	10 500
emittenter av andra värdepapper som är föremål för offentlig handel än aktier	3 000
finländska bolag vars andra emitterade värdepapper än aktier på ansökan har tagits upp till handel som motsvarar offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsom- rådet än Finland	3 000
emittenter av aktier som på en mäklarlista är föremål för mul- tilateral handel enligt 1 kap. 3 a § i värdepappersmarknadsla- gen	4 000
emittenter av andra värdepapper än aktier som är föremål för multilateral handel på en mäklarlista	1 000
Pensionsskyddscentralen	10 000
trafikförsäkringsnämnden och patienskadenämnden	1 000
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag	1 000

sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 000
utländska kreditinstituts, värdepappersföretags och fondbolags representationer	1 000
sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i något annan EES-stat än Finland och har filial i Finland	300

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 18 juli 2008 om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) 31 § 5 mom. och 43 §, av dem 31 § 5 mom. sådant det lyder i lag 918/2008, samt

ändras 2 § 20 punkten, 11 § 1 och 3 mom., 13 §, 19 § 3 mom., 21 § 1 mom., 25 § 3 mom., rubriken för 27 §, 27 § 1 mom., rubriken för 29 §, 29 § 1 mom., inledande stycket i 29 § 2 mom., 30 §, 31 § 1 mom. 1 och 7 punkten, 32 § 1 och 2 mom. samt 33 § 1 mom., av dem 31 § 1 mom. 1 och 7 punkten samt 32 § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 918/2008, som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

20) betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut (/) och på den som avses i 7 § i nämnda lag,

118

Tredje parts åtgärder för kundkontroll

Skyldigheterna i fråga om kundkontroll kan för den rapporteringsskyldigas räkning fullgöras av ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett fondbolag, ett värdepappersföre-

tag, ett betalningsinstitut, ett försäkringsbolag, en försäkringsförmedlare, en advokat eller en revisor som har fått koncession eller registrerats i ett obligatoriskt yrkesregister i Finland eller i en annan EES-stat. Den rapporteringsskyldiga får också anlita en i en EES-stat belägen filial till ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat för att fullgöra dessa skyldigheter för den rapporteringsskyldigas räkning.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. får den rapporteringsskyldiga för att fullgöra sina förpliktelser inte anlita betalningsinstitut vars betaltjänster huvudsakligen består i att tillhandahålla penningförmedling enligt lagen

om betalningsinstitut och inte heller någon som bedriver valutaväxlingsverksamhet.

13 §

Lägre krav på kundkontroll när kunden är en finsk myndighet, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett betalningsinstitut, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag

Den rapporteringsskyldiga får tillämpa lägre krav på kundkontroll, om kunden är

- 1) en finsk myndighet,
- 2) ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett betalningsinstitut, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i Finland eller i en annan EES-stat,
- 3) ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat och som har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas, eller
- 4) en i en EES-stat belägen filial till ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat.

19 §

Skärpta krav på kontroll när det gäller korrespondentbankförbindelser

Om värdepappersföretag, betalningsinstitut, fondbolag eller försäkringsbolag ingår avtal om arrangemang som motsvarar 1 mom., ska den rapporteringsskyldiga iakttä denna paragraf.

21 §

Krav på kundkontroll i filialer och andra bolag

Kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag, betalningsinstitut, fondbolag, försäkringsbolag, försäkringsföreningar och

försäkringsförmedlare ska tillämpa kraven på kundkontroll enligt detta kapitel också i sina filialer i andra än EES-stater. De ovan nämnda rapporteringsskyldiga ska dessutom se till att skyldigheterna enligt detta kapitel fullgörs även i sådana bolag i andra än EES-stater där den rapporteringsskyldiga innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna eller andelarna i bolaget medför.

25 §

Tystnadsplikt och undantag från tystnadsplikten

Trots 1 mom. får den rapporteringsskyldiga informera sådana i 2 § 1—7 punkten avsedda rapporteringsskyldiga och betalningsinstitut med koncession i Finland eller i en annan EES-stat som medverkar i en enskild affärstransaktion som hänför sig till den kund och den affärstransaktion som en anmälan enligt 23 eller 24 § avser om att anmälan har gjorts. Under samma förutsättningar får informationen delges en i 2 § 1—7 punkten avsedd rapporteringsskyldig som har fått koncession i någon annan stat än en EES-stat, om mottagaren av informationen har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas, samt om mottagaren dessutom har sådana skyldigheter i fråga om skydd för personuppgifter som motsvarar Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.

27 §

Registreringsskyldighet för valutaväxlingsverksamhet

Den som bedriver valutaväxlingsverksamhet ska registrera sig innan verksamheten inleds. Registreringsskyldigheten gäller inte verksamhet som bedrivs tillfälligt eller i

mycket begränsad omfattning och som uppfyller villkoren enligt 4 §.

29 §

Valutaväxlingsregistret samt registret över företagstjänster

Länsstyrelsen i Södra Finlands län för ett register över dem som bedriver valutaväxlingsverksamhet (*valutaväxlingsregistret*) och ett register över tillhandahållare av kapitalförvaltnings- och företagstjänster (*registret över företagstjänster*). Valutaväxlingsregistret och registret över företagstjänster förs för tillsynen över att de som bedriver valutaväxlingsverksamhet respektive de som tillhandahåller kapitalförvaltnings- och företagstjänster följer bestämmelserna i denna lag.

I valutaväxlingsregistret och registret över företagstjänster införs följande:

30 §

Avförande ur registret

Länsstyrelsen i Södra Finlands län ska avföra en registrerad ur valutaväxlingsregistret eller registret över företagstjänster, om den registrerade inte längre uppfyller villkoren för registrering eller har upphört med sin verksamhet. Innan en registrerad avförs ur registret ska denne ges tillfälle att bli hörd.

31 §

Tillsyn

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av

1) Finansinspektionen när det gäller kreditinstitut och finansiella institut som avses i 2 § 1 punkten och rapporteringsskyldiga som avses i 2—8, 10—13 och 20 punkten i den nämnda paragrafen,

7) länsstyrelsen i Södra Finlands län när det gäller rapporteringsskyldiga som avses i 2 § 9 och 23 punkten,

32 §

Tillsynsmyndighetens inspektionsrätt

En behörig tjänsteman vid länsstyrelsen i Södra Finlands län har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den rätt att inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som införs i ett register som avses i 29 §.

En behörig tjänsteman vid länsstyrelsen har rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som avses i 2 § 16, 19, 21 och 22 punkten, hos andra som tillhandahåller juridiska tjänster och som avses i 2 § 24 punkten och hos andra i 2 § 1 punkten avsedda rapporteringsskyldiga än kreditinstitut och finansiella institut.

33 §

Tvångsmedel

Om den som bedriver valutaväxlingsverksamhet eller tillhandahåller kapitalförvaltnings- och företagstjänster försummar registreringsskyldigheten eller fortsätter att bedriva verksamhet som förbjudits i samband med registreringen eller fortsätter med sin verksamhet efter att ha avförts ur registret, kan länsstyrelsen i Södra Finlands län förbjuda denne att fortsätta med sin verksamhet. Om utövaren eller tillhandahållaren underlåter att anmäla ändringar i de uppgifter som antecknats i registren, kan länsstyrelsen i Södra Finlands län uppmana denne att fullgöra sina skyldigheter inom en viss tid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 8 kap. 1 och 2 § i bokföringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i bokföringslagen av den 30 december 1997 (1336/1997) 8 kap 1 § 4 mom., sådant
 det lyder i lag 1312/2004, samt
ändras 8 kap. 1 § 3 mom. och 2 § 3 mom., sådana de lyder i nämnda lag 1312/2004, som
 följer:

8 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Tillsyn över lagen

Finansinspektionen utövar tillsyn över ef-
 terlevnaden av denna lag i

1) kreditinstitut som avses i kreditinsti-
 tutslagen och i finansinstitut som hör till de-
 ras konsolideringsgrupp,

2) sammanslutningar av andelsbanker som
 avses i lagen om andelsbanker och andra
 kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001),

3) depositionsbankers säkerhetsfonder och
 insättningsgarantifonder som avses i kredit-
 institutslagen samt i ersättningsfonder som
 avses i lagen om värdepappersföretag,

4) värdepappersföretag som avses i lagen
 om värdepappersföretag (922/2007) och i fi-
 nansinstitut som hör till deras konsolide-
 ringsgrupp,

5) fondbolag och placeringsfonder som av-
 ses i lagen om placeringsfonder,

6) optionsföretag som avses i lagen om
 handel med standardiserade optioner och
 terminer (772/1988),

7) betalningsinstitut som avses i lagen om
 betalningsinstitut (/),

8) försäkringsbolag som avses i försäk-
 ringsbolagslagen (521/2008),

9) arbetspensionsförsäkringsbolag som av-
 ses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbo-
 lag (354/1997),

10) utländska försäkringsbolag som avses i
 lagen om utländska försäkringsbolag
 (398/1995),

11) försäkringsföreningar som avses i la-
 gen om försäkringsföreningar (1250/1987),

12) försäkringskassor som avses i lagen om
 försäkringskassor (1164/1992),

13) pensionsstiftelser som avses i lagen om
 pensionsstiftelser (1774/1995),

14) Pensionsskyddscentralen som avses i
 lagen om Pensionsskyddscentralen
 (397/2006),

15) lantbruksföretagarnas pensionsanstalt
 som avses i lagen om pension för lantbrukare
 (1280/2006),

16) sjömanspensionskassor som avses i la-
 gen om sjömanspensioner (1290/2006),

17) försäkringsförmedlare som avses i la-
 gen om försäkringsförmedling (570/2005),

18) Trafikförsäkringscentralen som avses i
 trafikförsäkringslagen (279/1959),

19) Patientförsäkringscentralen som avses i
 patientskadelagen (585/1986),

20) Olycksfallsförsäkringsanstaltens för-
 bund som avses i lagen om olycksfallsförsäk-
 ring (608/1948),

21) Miljöförsäkringscentralen som avses i
 lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

22) pensionsfonden som avses i lagen om
 statens pensionsfond (1297/2006),

23) kommunala pensionsanstalten som av-
 ses i lagen om kommunala pensioner
 (549/2003)

24) arbetslöshetskassor som avses i lagen
 om arbetslöshetskassor (603/1984),

25) arbetslöshetsförsäkringsfonden som
 avses i lagen om finansiering av arbetslös-
 hetsförmåner (555/1998),

26) Utbildningsfonden som avses i lagen
 om Utbildningsfonden (1306/2002),

27) försäkringsholdingsammanslutningar
 som avses i försäkringsbolagslagen,

28) konglomerats holdingsammanslutningar som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004),

29) bokföringsskyldiga som iakttar internationella redovisningsstandarder, så som närmare föreskrivs i 37 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

2 §

Bokföringsnämnd

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om bokföringsnämndens befogenheter och uppgifter tillämpas inte på bokföringsskyldiga

som avses i 1 § 3 mom. 1—28 punkten eller på andra bokföringsskyldiga till den del det är fråga om tillämpning av de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 §. Bokföringsnämnden kan dock trots vad som anförts ovan ge utlåtanden om tillämpningen av standarderna till Finansinspektionen för dess tillsynsuppgift enligt 1 § samt till sådana bokföringsskyldiga som avses i 37 § i lagen om Finansinspektionen och som begärt utlåtande på det sätt som avses i lagrummet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 2 oktober 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Förvaltnings- och kommunminister *Mari Kiviniemi*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen av den 9 februari 2007 (121/2007) 4 § 1 mom. 2 punkten, 8 § 1 mom., 12 §, 20 § 1 mom., 22 § 1 mom., 30 § 1 mom. 5 punkten, 31 § 1 och 3 mom., 32 och 44 §, 53 §, 55 § 4 mom., 66 §, 76 § 1 mom. och 134 § 1 mom., av dem 20 § 1 mom. sådant det lyder i lag 929/2007, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Kreditinstitutsverksamhet

Med *kreditinstitutsverksamhet* avses i denna lag affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel och

2) *bedriva generell betalningsförmedling eller ge ut elektroniska pengar*

8 §

Kreditinstitut

Ett *kreditinstitut* är ett företag som enligt denna lag har koncession för kreditinstitutsverksamhet. Ett kreditinstitut kan vara en inlåningsbank, ett kreditföretag eller ett betalningsförmedlingsföretag.

12 §

Betalningsförmedlingsföretag

Ett *betalningsförmedlingsföretag* är ett kreditinstitut som får bedriva verksamhet enligt 4 § 1 mom. 2 punkten.

Ett betalningsförmedlingsföretag kan vara

Föreslagen lydelse

4 §

Kreditinstitutsverksamhet

Med *kreditinstitutsverksamhet* avses i denna lag affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel och

2) ge ut elektroniska pengar.

8 §

Kreditinstitut

Ett *kreditinstitut* är ett företag som enligt denna lag har koncession för kreditinstitutsverksamhet. Ett kreditinstitut kan vara en inlåningsbank, ett kreditföretag eller *ett institut för elektroniska pengar*.

12 §

Institut för elektroniska pengar

Ett *institut för elektroniska pengar* är ett kreditinstitut som får bedriva verksamhet som avses i 4 § 1 mom. 2 punkten.

Ett institut för elektroniska pengar kan vara

ett aktiebolag eller ett andelslag.

ett aktiebolag eller andelslag.

20 §

Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Bestämmelserna i 19 § begränsar inte Finlands Banks rätt att från allmänheten ta emot återbetalbara medel, fondbolags rätt att bedriva fondverksamhet enligt lagen om placeringsfonder (48/1999) eller försäkringsföretags rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt lagen om försäkringsbolag. Bestämmelserna i 19 § begränsar inte heller försäljning av andra betalningsmedel än elektroniska pengar.

20 §

Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Bestämmelserna i 19 § begränsar inte Finlands Banks rätt att från allmänheten ta emot återbetalbara medel, fondbolags rätt att bedriva fondverksamhet enligt lagen om placeringsfonder (48/1999), *betalningsinstituts eller i 7 § i lagen om betalningsinstitut (/) nämnda personers* rätt att i enlighet med nämnda lag tillhandahålla betaltjänster eller försäkringsföretags rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt lagen om försäkringsbolag. Bestämmelserna i 19 § begränsar inte heller försäljning av andra betalningsmedel än elektroniska pengar.

22 §

Koncessionsansökan

Finansinspektionen beviljar på ansökan ett kreditinstitut koncession. Koncession kan beviljas för verksamhet som inlåningsbank, kreditföretag eller betalningsförmedlingsföretag. Finansministeriet föreskriver genom förordning vilka upplysningar som skall fogas till ansökan.

22 §

Koncessionsansökan

Finansinspektionen beviljar på ansökan ett kreditinstitut koncession. Koncession kan beviljas för verksamhet som inlåningsbank, kreditföretag eller *institut för elektroniska pengar*. Finansministeriet föreskriver genom förordning vilka upplysningar som ska fogas till ansökan.

30 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

För inlåningsbanker tillåten affärsverksamhet är

5) generell betalningsförmedling och andra betalningstjänster,

30 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

För inlåningsbanker tillåten affärsverksamhet är

5) *betaltjänster* och annan betalningsrörelse,

31 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

Ett kreditföretag får bedriva affärsverksamhet enligt 30 § 1 mom. men inte inlåning från allmänheten. Vidare får ett kreditföretag från allmänheten ta emot andra medel som skall återbetalas på anfordran än insättningar endast i samband med generell betalningsförmedling och utgivning av elektroniska pengar. Ett kreditföretag får bedriva hypoteksbanksverksamhet enligt vad som föreskrivs i lagen om hypoteksbanker.

På medel som ett kreditföretag har tagit emot för generell betalningsförmedling på ett konto och som skall återbetalas på anfordran tillämpas vad som i 135—138 § föreskrivs om inlåning.

31 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

Kreditföretag får bedriva affärsverksamhet enligt 30 § 1 mom. men inte inlåning från allmänheten. Vidare får kreditföretag från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran än insättningar endast i samband med *tillhandahållande av betaltjänster* och utgivning av elektroniska pengar. Kreditföretag får bedriva hypoteksbanksverksamhet enligt vad som föreskrivs i lagen om hypoteksbanker.

På medel som ett kreditföretag har tagit emot på ett konto för *tillhandahållande av betaltjänster* och som ska återbetalas på anfordran tillämpas vad som i 135—138 § föreskrivs om inlåning.

32 §

Affärsverksamhet som är tillåten för betalningsförmedlingsföretag

Ett betalningsförmedlingsföretag får bedriva affärsverksamhet som avses i 30 § 1 mom. 1, 2, 5, 6 och 8 punkten samt därmed jämförbar eller nära sammanhängande affärsverksamhet, utom inlåning från allmänheten. Vidare får ett betalningsförmedlingsföretag från allmänheten ta emot andra medel som skall återbetalas på anfordran endast i samband med generell betalningsförmedling och utgivning av elektroniska pengar. Ett betalningsförmedlingsföretag får inte bevilja kredit.

Ett betalningsförmedlingsföretag får inte inneha aktier eller andelar i andra företag än tjänsteföretag som avses i 14 §. Ett betalningsförmedlingsföretag får inte ingå avtal om andra derivatinstrument än sådana ränte- eller valutakursrelaterade standardiserade derivatinstrument som dagligen omfattas av krav på säkerhet och vars syfte är att täcka de risker som hänför sig till betalningsförmedlingsföretagets tillgångar och skulder.

På medel som ett betalningsförmedlingsföretag har tagit emot för generell betalnings-

32 §

Affärsverksamhet som är tillåten för institut för elektroniska pengar

Institut för elektroniska pengar får bedriva affärsverksamhet enligt 30 § 1 mom. 1, 2, 5, 6 och 8 punkten samt därmed jämförbar eller nära sammanhängande affärsverksamhet, dock inte inlåning från allmänheten *och tillhandahållande av betaltjänster*. Vidare får *institut för elektroniska pengar* från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran endast i samband med utgivning av elektroniska pengar. *Institut för elektroniska pengar* får inte bevilja kredit.

Institut för elektroniska pengar får inte inneha aktier eller andelar i andra företag än tjänsteföretag som avses i 14 §. *Institut för elektroniska pengar* får inte ingå avtal om andra derivatinstrument än sådana ränte- eller valutakursrelaterade standardiserade derivatinstrument som dagligen omfattas av krav på säkerhet och vars syfte är att täcka de risker som hänför sig till institutets tillgångar och skulder.

förmedling på ett konto och som skall återbetalas på anfordran tillämpas vad som i 135—138 § föreskrivs om inlåning.

44 §

Minimikapital

En inlåningsbanks och ett kreditföretags aktiekapital, andelskapital eller grundkapital skall uppgå till minst fem miljoner euro. Ett betalningsförmedlingsföretags aktie- eller andelskapital skall uppgå till minst en miljon euro. Kapitalet skall vara tecknat i sin helhet när koncessionen beviljas.

53 §

Betalningsförmedlingsföretags likviditet

Ett betalningsförmedlingsföretag skall i följande investeringsobjekt ha investerat minst ett belopp som motsvarar de sammanlagda skulder som baserar sig på medel som företaget har tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar *och för generell betalningsförmedling*:

- 1) poster vilkas riskvikt enligt 58 § är 0 procent,
- 2) sådana fordringar på kreditinstitut och utländska kreditinstitut vilkas riskvikt enligt 58 § är 20 procent,
- 3) andra skuldinstrument som Finansinspektionen godkänt.

Vid tillämpningen av detta moment värderas tillgångsposterna till anskaffningsvärdet eller, om deras sannolika överlåtelsepris vid rapporteringstidpunkten är lägre, till detta värde.

Ett betalningsförmedlingsföretag får investera medel som avses i 1 mom. i poster som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten högst till ett belopp som motsvarar tjugo gånger beloppet av företagets kapitalbas.

Om de tillgångsposter som avses i 1 mom. understiger det belopp som avses i det momentet, skall Finansinspektionen bestämma en tidsfrist inom vilken betalningsförmedlingsföretaget skall vidta åtgärder för att beloppet av tillgångsposterna skall nå upp till den nivå som avses i momentet. Finansin-

44 §

Minimikapital

En inlåningsbanks och ett kreditföretags aktiekapital, andelskapital eller grundkapital ska uppgå till minst fem miljoner euro. *Ett institut för elektroniska pengar* ska ha ett aktie- eller andelskapital på minst en miljon euro. Kapitalet ska vara tecknat i sin helhet när koncessionen beviljas.

53 §

Likviditet för institut för elektroniska pengar

Institut för elektroniska pengar ska i följande investeringsobjekt ha investerat minst ett belopp som motsvarar de sammanlagda skulder som baserar sig på medel som företaget har tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar:

- 1) poster vilkas riskvikt enligt 58 § är 0 procent,
- 2) sådana fordringar på kreditinstitut och utländska kreditinstitut vilkas riskvikt enligt 58 § är 20 procent,
- 3) andra skuldinstrument som Finansinspektionen godkänt.

Vid tillämpningen av detta moment värderas tillgångsposterna till anskaffningsvärdet eller, om deras sannolika överlåtelsepris vid rapporteringstidpunkten är lägre, till detta värde.

Institut för elektroniska pengar får investera medel som avses i 1 mom. i poster som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten högst till ett belopp som motsvarar tjugo gånger beloppet av institutets kapitalbas.

Om de tillgångsposter som avses i 1 mom. understiger det belopp som avses i det momentet, ska Finansinspektionen bestämma en tidsfrist inom vilken *institutet för elektroniska pengar* ska vidta åtgärder för att beloppet av tillgångsposterna ska nå upp till den nivå som avses i momentet. Finansinspektionen

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

spektionen kan då och även annars på betalningsförmedlingsföretagets ansökan för viss tid tillåta att andra tillgångsposter än de som avses i 1 mom. används som täckning för företagets skulder enligt 1 mom. Beloppet av dessa tillgångsposter får dock inte överstiga fem procent av de nämnda skulderna eller betalningsförmedlingsföretagets kapitalbas, beroende på vilket belopp som är lägst.

kan då och även annars på ansökan av *institutet för elektroniska pengar* för viss tid tillåta att andra tillgångsposter än de som avses i 1 mom. används som täckning för institutets skulder enligt 1 mom. Beloppet av dessa tillgångsposter får dock inte överstiga fem procent av de nämnda skulderna eller *institutets* kapitalbas, beroende på vilket belopp som är lägst.

55 §

Kapitalkrav

Ett betalningsförmedlingsföretag skall med avvikelse från 1 mom. ha en kapitalbas som föreskrivs i 66 §.

55 §

Kapitalkrav

Institut för elektroniska pengar ska med avvikelse från 1 mom. ha en kapitalbas som föreskrivs i 66 §.

66 §

Kapitalkrav för betalningsförmedlingsföretag

Ett betalningsförmedlingsföretag skall med avvikelse från 57—65 § ha en kapitalbas som motsvarar minst två procent av det sammanlagda belopp som den tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar *och för generell betalningsförmedling* eller, om de senaste sex månadernas månatliga genomsnittsvärde för det sammanlagda beloppet av dylika skulder är större, två procent av nämnda genomsnittsvärde. Om mindre än sex månader har gått sedan betalningsförmedlingsföretaget inledde sin verksamhet skall i stället för nämnda genomsnittsvärde tillämpas det riktvärde som anges i företagets verksamhetsplan och som godkänts av Finansinspektionen.

På de medel som skall investeras i enlighet med 53 § 2 mom. skall betalningsförmedlingsföretaget tillämpa de begränsningar som är nödvändiga för att skydda företaget mot marknadsrisker som hänför sig till medlen.

66 §

Kapitalkrav för institut för elektroniska pengar

Institut för elektroniska pengar ska med avvikelse från 57—65 § ha en kapitalbas som motsvarar minst två procent av det sammanlagda belopp som det tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar eller, om de senaste sex månadernas månatliga genomsnittsvärde för det sammanlagda beloppet av dylika skulder är större, två procent av nämnda genomsnittsvärde. Om mindre än sex månader har gått sedan institutet för elektroniska pengar inledde sin verksamhet ska i stället för nämnda genomsnittsvärde tillämpas det riktvärde som anges i institutets verksamhetsplan och som godkänts av Finansinspektionen.

På de medel som ska investeras i enlighet med 53 § 3 mom. ska *ett institut för elektroniska pengar* tillämpa de begränsningar som är nödvändiga för att skydda institutet mot marknadsrisker som hänför sig till medlen.

76 §

Gruppbaserade kapitalkrav

Ett kreditinstitut skall ha en tillräcklig konsoliderad kapitalbas för att täcka de konsoliderade exponeringar som avses i 55 § 1 mom. Ett betalningsförmedlingsföretag skall ha en konsoliderad kapitalbas som motsvarar den i 66 § föreskrivna andelen av det sammanlagda beloppet av de i den nämnda paragrafen avsedda medel som har mottagits av företag som hör till den finansiella företagsgruppen.

76 §

Gruppbaserade kapitalkrav

Kreditinstitut ska ha en tillräcklig konsoliderad kapitalbas för att täcka de konsoliderade exponeringar som avses i 55 § 1 mom. *Institut för elektroniska pengar* ska ha en konsoliderad kapitalbas som motsvarar den i 66 § föreskrivna andelen av det sammanlagda beloppet av de i den nämnda paragrafen avsedda medel som har mottagits av företag som hör till den finansiella företagsgruppen.

134 §

Kunders rätt till grundläggande banktjänster

En inlåningsbank får endast av vägande skäl vägra att öppna ett vanligt inlåningskonto och att bevilja ett instrument som är avsett för användning av ett sådant konto eller vägra att sköta ett uppdrag som avser betalningsförmedling för en fysisk person som lagligen vistas i en EES-stat. Skälet till vägran skall ha samband med kunden eller med kundens tidigare beteende eller med en uppenbar avsaknad av något verkligt behov av ett kundförhållande. Kunden skall underrättas om orsaken till vägran.

134 §

Kunders rätt till grundläggande banktjänster

En inlåningsbank får endast av vägande skäl vägra att öppna ett vanligt inlåningskonto och att bevilja instrument för användning av ett sådant konto eller vägra att sköta *betaltjänstuppdrag* för en fysisk person som lagligen vistas i en EES-stat. Skälet till vägran ska ha samband med kunden eller med kundens tidigare beteende eller med en uppenbar avsaknad av något verkligt behov av ett kundförhållande. Kunden ska underrättas om orsaken till vägran.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om värdepappersföretag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 oktober 2007 om värdepappersföretag (922/2007) 6 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Kreditinstitut och finansiella institut

Med kreditinstitut avses i denna lag andra företag enligt 8 § i kreditinstitutslagen (121/2007) än betalningsförmedlingsföretag.

Föreslagen lydelse

6 §

Kreditinstitut och finansiella institut

Med *kreditinstitut* avses i denna lag andra företag enligt 8 § i kreditinstitutslagen (121/2007) än *institut för elektroniska pengar*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om Finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 19 december 2008 om Finansinspektionen (878/2008) 6 § 1 mom. 5, 10 och 13 punkten, 26 § 4 mom., 45 § 1 mom., 55 och 56 § och 58 § 1 mom., samt *fogas* till 4 § 2 mom. en ny 9 a-punkt och till 5 § en ny 10 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

4 §

Tillsynsobjekt

Föreslagen lydelse

4 §

Tillsynsobjekt

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i _____ Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i _____

denna lag

denna lag

9 a) betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (/),

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

10 a) den som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut,

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

5) *utländskt tillsynsobjekt* ett företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, ett värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder *eller* ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen och som har en filial i Finland eller som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster i Finland utan att etablera någon filial,

10) *filial* ett kreditinstituts, värdepappersföretags, fondbolags eller försäkringsbolags filial samt en finländsk filial till ett utländskt kreditinstitut enligt lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland, en finländsk filial till ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag, en finländsk filial till ett utländskt värdepappersföretag enligt lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland *och* en finländsk filial till ett utländskt fondbolag enligt lagen om utländska fondbolags verksamhet i Finland,

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

5) *utländskt tillsynsobjekt* ett företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, ett värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen *eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut* och som har en filial i Finland eller som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster i Finland utan att etablera någon filial,

10) *filial* ett kreditinstituts, värdepappersföretags, fondbolags, *betalningsinstituts* eller försäkringsbolags filial samt en finländsk filial till ett utländskt kreditinstitut enligt lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland, en finländsk filial till ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag, en finländsk filial till ett utländskt värdepappersföretag enligt lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland *och* en finländsk filial till ett utländskt fondbolag enligt lagen om utländska fondbolags verksamhet i Finland, *samt en finländsk filial till ett utländskt betalningsinstitut enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland* (/),

13) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar för kreditinstitut i andelslagsform, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerare, fondbörser, clearingorganisationer, värdepapperscentraler och placeringsfonder och likaså andra stadgar som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verksamhet.

13) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar för kreditinstitut i andelslagsform, *betalningsinstitut*, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerare, fondbörser, clearingorganisationer, värdepapperscentraler och placeringsfonder och likaså andra stadgar som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verksamhet.

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

Finansinspektionen ska på ansökan återkalla ett verksamhetstillstånd som den har beviljat ett utländskt kreditinstituts filial i Finland, en hypoteksförening, ett försäkringsbolag, ett utländskt försäkringsbolags filial i Finland, ett värdepappersföretag, ett utländskt värdepappersföretags filial i Finland, ett fondbolag, ett utländskt fondbolags filial i Finland eller ett förvaringsinstitut, om tillsynsobjektet inte längre bedriver tillståndspliktig verksamhet och på den grunden har ansökt om återkallelse av verksamhetstillståndet. Bestämmelser om återkallelse av koncession för ett kreditinstitut i aktiebolagsform på ansökan av kreditinstitutet finns i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), om återkallelse av en sparbanks koncession på ansökan av sparbanken i sparbankslagen (1502/2001) och om återkallelse av koncession för ett kreditinstitut i andelslagsform på ansökan av kreditinstitutet i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform.

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

Finansinspektionen ska på ansökan återkalla verksamhetstillstånd som den har beviljat ett utländskt kreditinstituts filial i Finland, *ett betalningsinstitut*, en hypoteksförening, ett försäkringsbolag, ett utländskt försäkringsbolags filial i Finland, ett värdepappersföretag, ett utländskt värdepappersföretags filial i Finland, ett fondbolag, ett utländskt fondbolags filial i Finland eller ett förvaringsinstitut, om tillsynsobjektet inte längre bedriver tillståndspliktig verksamhet och på den grunden har ansökt om återkallelse av verksamhetstillståndet. Bestämmelser om återkallelse av koncession för kreditinstitut i aktiebolagsform på ansökan av kreditinstitutet finns i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), om återkallelse av en sparbanks koncession på ansökan av sparbanken i sparbankslagen (1502/2001) och om återkallelse av koncession för kreditinstitut i andelslagsform på ansökan av kreditinstitutet i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform.

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen övervakar i enlighet med detta kapitel att kreditinstitut, försäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsmäklare, värdepappersföretag, fondbolag och fondbörser iakttar de på dem tillämpliga bestämmelserna om marknadsföring och användning av avtalsvillkor samt om annat sådant förfarande i kundförhållanden som från kundens synpunkt är olämpligt eller strider mot god sed. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av värdepapper och derivatinstrument.

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen övervakar i enlighet med detta kapitel att kreditinstitut, *betalningsinstitut*, försäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsmäklare, värdepappersföretag, fondbolag och fondbörser iakttar de på dem tillämpliga bestämmelserna om marknadsföring och användning av avtalsvillkor samt om annat sådant förfarande i kundförhållanden som från kundens synpunkt är olämpligt eller strider mot god sed. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av värdepapper och derivatinstrument.

55 §

Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater

I kreditinstitutslagen, lagen om värdepappersföretag, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat en filial i värdstaten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs om tillhandahållande av tilläggspensioner i en annan EES-stat och i lagen om försäkringsförmedling finns bestämmelser om försäkringsförmedling i en annan EES-stat. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en fondbörs verksamhet i den andra EES-staten.

55 §

Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater

I kreditinstitutslagen, *lagen om betalningsinstitut*, lagen om värdepappersföretag, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i värdstaten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs om tillhandahållande av tilläggspensioner i en annan EES-stat och i lagen om försäkringsförmedling finns bestämmelser om försäkringsförmedling i en annan EES-stat. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en fondbörs verksamhet i den andra EES-staten.

56 §

Inspektion av finländska tillsynsobjekts filialer i andra EES-stater

I fråga om Finansinspektionens rätt att inspektera kreditinstituts, värdepappersföretags, fondbolags och försäkringsbolags filialer i andra EES-stater tillämpas 24 §. Innan Finansinspektionen inspekterar en filial ska den underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om saken.

58 §

Samarbete vid återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten, överlåtelse av försäkringsbestånd, försättande i konkurs eller likvidation och utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om beslut att inleda konkurs- eller likvidationsförfarande mot kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag och försäkringsbolag som är etablerade i en annan EES-stat eller tillhandahåller tjänster där och om konkursens eller likvidationens verkningar samt om beslut att återkalla verksamhetstillstånd eller begränsa verksamheten för ett sådant företag och likaså om utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud för ett sådant företag.

56 §

Inspektion av finländska tillsynsobjekts filialer i andra EES-stater

I fråga om Finansinspektionens rätt att inspektera kreditinstituts, *betalningsinstituts*, värdepappersföretags, fondbolags och försäkringsbolags filialer i andra EES-stater tillämpas 24 §. Innan Finansinspektionen inspekterar en filial ska den underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om saken.

58 §

Samarbete vid återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten, överlåtelse av försäkringsbestånd, försättande i konkurs eller likvidation och utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta värdstatens tillsynsmyndighet om beslut att inleda konkurs- eller likvidationsförfarande mot kreditinstitut, *betalningsinstitut*, värdepappersföretag, fondbolag och försäkringsbolag som är etablerade i en annan EES-stat eller tillhandahåller tjänster där och om konkursens eller likvidationens verkningar samt om beslut att återkalla verksamhetstillstånd eller begränsa verksamheten för sådana företag och likaså om utfärdande av pantsättnings- och avyttringsförbud för sådana företag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 19 december 2008 om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 2 § 3 mom., 4 § 1 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., samt fogas till 1 § 1 mom. en ny 2 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

1 §

Avgiftsskyldig

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

2 §

Tillsynsavgift

Den proportionella avgiften beräknas i enlighet med denna lag på basis av balansomslutningen, de förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen eller medlemsavgiftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut. Som ett värdepappersföretags omsättning betraktas de sammanlagda intäkterna enligt resultaträkningen, inklusive nettointäkterna av värdepappershandel och valutaverksamhet. Om nettoavkastningen är negativ antecknas den som noll. Vad som i denna lag föreskrivs om fondbolag och om de av dem förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar ska på motsvarande sätt tillämpas på fastighetsfonder och deras tillgångar.

Föreslagen lydelse

1 §

Avgiftsskyldig

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

2 a) den som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut (/),

2 §

Tillsynsavgift

Den proportionella avgiften beräknas i enlighet med denna lag på basis av balansomslutningen, de förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen eller medlemsavgiftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut. Som ett värdepappersföretags omsättning betraktas de sammanlagda intäkterna enligt resultaträkningen, inklusive nettointäkterna av värdepappershandel och valutaverksamhet. Om nettoavkastningen är negativ antecknas den som noll. Vad som i denna lag föreskrivs om fondbolag och om de av dem förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar ska på motsvarande sätt tillämpas på fastighetsfonder och deras tillgångar. *Om ett betalningsinstitut bedriver sådan annan affärsverksamhet som avses i 9 § 2 mom. i lagen*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om betalningsinstitut ska som dess omsättning betraktas betaltjänsternas andel av företagets sammanlagda omsättning.

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgiftsgrund	Avgift i % av avgiftsgrunden
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,00284
kreditföretag och <i>institut för elektroniska pengar</i> enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,00284
<i>betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut</i>	<i>omsättning</i>	<i>0,25</i>
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,00284
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,00284
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,00284
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,00284
pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser	balansomslutning	0,00284
pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning	0,00284
sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning x 4	0,00284
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än pensionskassa eller sjuk-kassa	balansomslutning	0,00284
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,00284
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,00284

arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,00284
Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen och Miljöförsäkringscentralen samt stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,00284
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), den kommunala pensionsanstalten Kommunernas pensionsförsäkring enligt lagen om kommunala pensioner (549/2003) och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond enligt kyrkolagen (1054/1993)	balansomslutning x 0,4	0,00284
filialer till utländska kreditinstitut och finansiella institut vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,00095
filialer till utländska kreditinstitut vars hemstat inte hör till EES	balansomslutning	0,00284
<i>filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES</i>	<i>omsättning</i>	<i>0,11</i>
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget förvaldade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0022
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,34
fondbörser och andra clearingsorganisationer än värdepapperscentraler enligt värdepappersmarknadslagen samt optionsföretag enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988)	omsättning	1,30 %; avgiften är dock minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag (922/2007) än sådana som avses i lagens 45 § 3—5 mom.	omsättning	0,34
värdepappersföretag enligt 45 § 3—5 mom. i lagen om värdepappersföretag	omsättning	0,11
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,66
utländska värdepappersföretags filialer vars hemstat hör till EES	omsättning	0,15
utländska värdepappersföretags filialer vars	omsättning	0,34

hemstat inte hör till EES		
utländska fondbolags filialer vars hemstat hör till EES	omsättning	0,15
utländska fondbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	omsättning	0,34
utländska försäkringsbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	premieintäkter	0,03

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001)	6 000
annat kreditinstitut	2 000
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 000
<i>betalningsinstitut</i>	2 000
försäkringsbolag	6 000
försäkringsföreningar	1 000
pensionsstiftelser och pensionskassor	1 200
andra försäkringskassor än pensionskassor	800
arbetslöshetskassor	6 000
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	6 000
Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 200
statens pensionsfond, Kommunernas pensionsförsäkring och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond	15 000
filialer till utländska kreditinstitut vars hemstat inte hör till EES	3 000
filialer till utländska kreditinstitut vars hemstat hör till EES	2 000

fondbolag	4 000
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 45 § 3—5 mom. i lagen om värdepappersföretag	6 000
värdepappersföretag enligt 45 § 3—5 mom. i lagen om värdepappersföretag	1 000
utländska värdepappersföretags filialer vars hemstat hör till EES	2 000
utländska värdepappersföretags filialer vars hemstat inte hör till EES	3 000
<i>filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES</i>	<i>1 000</i>
utländska fondbolags filialer vars hemstat hör till EES	2 000
utländska fondbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	3 000
utländska försäkringsbolags filialer vars hemstat inte hör till EES	3 000

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Beloppet av grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de som är skyldiga att betala avgift bestäms som följer:

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Beloppet av grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de som är skyldiga att betala avgift bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentralen enligt lagen om värdeandelssystemet	260 000
insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen	12 000
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 000
aktiebolag och andelslag som bedriver begränsad kreditinstitutssverksamhet enligt 5 § i kreditinstitutslagen	1 000
<i>juridiska personer som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut</i>	<i>1 000</i>
<i>fysiska personer som avses i 7 § i lagen om betalningsinstitut</i>	<i>200</i>
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om värdepappersföretag	3 000
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 000
centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	6 000
kreditinstitut och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 000
holdingföretag som enligt 1 kap. 5 § i värdepappersmarknads-	10 000

lagen har bestämmande inflytande i en fondbörs, en värdepapperscentral, ett optionsföretag eller en clearingorganisation	
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 000
försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling	1 000 Grundavgiften höjs med 180 euro för varje registrerad mäklare som är anställd i ett försäkringsmäklarföretag eller av en enskild näringsidkare.
kontoförande institut enligt lagen om värdeandelssystemet	6 000 Om ett kontoförande institut har ett eller flera underinstitut enligt 7 a § i lagen om värdeandelssystemet höjs det kontoförande institutets grundavgift med 3 000 euro för varje underinstitut.
finländska clearingmedlemmar enligt 4 a kap. 8 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen och utländska clearingmedlemmar som har fast verksamhetsställe i Finland	12 000
registreringsfonden enligt lagen om värdeandelssystemet och clearingfond enligt värdepappersmarknadslagen	2 000
emittenter av aktier som är föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen	15 500 Grundavgiften höjs med 16 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 4 kap. 10 § i värdepappersmarknadslagen.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel som motsvarar offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	12 500
emittenter av aktier som är föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § eller när emittenten inte har hem-	10 500

ort i Finland	
emittenter av andra värdepapper som är föremål för offentlig handel än aktier	3 000
finländska bolag vars andra emitterade värdepapper än aktier på ansökan har tagits upp till handel som motsvarar offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 000
emittenter av aktier som på en mäklarlista är föremål för multilateral handel enligt 1 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen	4 000
emittenter av andra värdepapper än aktier som är föremål för multilateral handel på en mäklarlista	1 000
Pensionsskyddscentralen	10 000
trafikförsäkringsnämnden och patienskadenämnden	1 000
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag	1 000
sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 000
utländska kreditinstituts, värdepappersföretags och fondbolags representationer	1 000
sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i något annan EES-stat än Finland och har filial i Finland	300

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 18 juli 2008 om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) 31 § 5 mom. och 43 §, av dem 31 § 5 mom. sådant det lyder i lag 918/2008, samt

ändras 2 § 20 punkten, 11 § 1 och 3 mom., 13 §, 19 § 3 mom., 21 § 1 mom., 25 § 3 mom., rubriken för 27 §, 27 § 1 mom., rubriken för 29 §, 29 § 1 mom., inledande stycket i 29 § 2 mom., 30 §, 31 § 1 mom. 1 och 7 punkten, 32 § 1 och 2 mom. samt 33 § 1 mom., av dem 31 § 1 mom. 1 och 7 punkten samt 32 § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 918/2008, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

20) dem som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller annan betalningsrörelse än sådan generell betalningsförmedling som avses i kreditinstitutslagen (*betalningsrörelse*),

11 §

Tredje parts åtgärder för kundkontroll

Skyldigheterna i fråga om kundkontroll kan för den rapporteringsskyldigas räkning fullgöras av ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett fondbolag, ett värdepappersföretag, ett försäkringsbolag, en försäkringsförmedlare, en advokat eller en revisor som har fått koncession eller registrerats i ett obligatoriskt yrkesregister i Finland eller i en annan EES-stat. Den rapporteringsskyldiga får också anlita en i en EES-stat belägen filial till ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

20) *betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut (/) och på den som avses i 7 § i nämnda lag,*

11§

Tredje parts åtgärder för kundkontroll

Skyldigheterna i fråga om kundkontroll kan för den rapporteringsskyldigas räkning fullgöras av ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett fondbolag, ett värdepappersföretag, *ett betalningsinstitut*, ett försäkringsbolag, en försäkringsförmedlare, en advokat eller en revisor som har fått koncession eller registrerats i ett obligatoriskt yrkesregister i Finland eller i en annan EES-stat. Den rapporteringsskyldiga får också anlita en i en EES-stat belägen filial till ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått

annan än en EES-stat för att fullgöra dessa skyldigheter för den rapporteringsskyldigas räkning.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. får den rapporteringsskyldiga inte anlita någon som driver betalningsrörelse eller valutaväxlingsverksamhet för att fullgöra sin utredningsskyldighet.

koncession i någon annan än en EES-stat för att fullgöra dessa skyldigheter för den rapporteringsskyldigas räkning.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. får den rapporteringsskyldiga för att fullgöra sina förpliktelser inte anlita *betalningsinstitut vars betaltjänster huvudsakligen består i att tillhandahålla penningförmedling enligt lagen om betalningsinstitut och inte heller någon som bedriver valutaväxlingsverksamhet.*

13 §

Lägre krav på kundkontroll när kunden är en finsk myndighet, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag

Den rapporteringsskyldiga får tillämpa lägre krav på kundkontroll, om kunden är

1) en finsk myndighet,
2) ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i Finland eller i en annan EES-stat,

3) ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat och som har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas, eller

4) en i en EES-stat belägen filial till ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat.

19 §

Skärpta krav på kontroll när det gäller korrespondentbankförbindelser

Om ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag ingår ett avtal om ett arrangemang som motsvarar 1 mom., ska

13 §

Lägre krav på kundkontroll när kunden är en finsk myndighet, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett betalningsinstitut, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag

Den rapporteringsskyldiga får tillämpa lägre krav på kundkontroll, om kunden är

1) en finsk myndighet,
2) ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, *ett betalningsinstitut*, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i Finland eller i en annan EES-stat,

3) ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat och som har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas, eller

4) en i en EES-stat belägen filial till ett kreditinstitut, ett finansiellt institut, ett värdepappersföretag, ett fondbolag eller ett försäkringsbolag som har fått koncession i någon annan än en EES-stat.

19 §

Skärpta krav på kontroll när det gäller korrespondentbankförbindelser

Om värdepappersföretag, *betalningsinstitut*, fondbolag eller försäkringsbolag ingår avtal om arrangemang som motsvarar 1

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

den rapporteringsskyldiga iaktta denna paragraf.

mom., ska den rapporteringsskyldiga iaktta denna paragraf.

21 §

21 §

*Krav på kundkontroll i filialer och andra bolag**Krav på kundkontroll i filialer och andra bolag*

Kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag, fondbolag, försäkringsbolag, försäkringsföreningar och försäkringsförmedlare ska tillämpa kraven på kundkontroll enligt detta kapitel också i sina filialer i andra än EES-stater. De ovan nämnda rapporteringsskyldiga ska dessutom se till att skyldigheterna enligt detta kapitel fullgörs även i sådana bolag i andra än EES-stater där den rapporteringsskyldiga innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna eller andelarna i bolaget medför.

Kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag, *betalningsinstitut*, fondbolag, försäkringsbolag, försäkringsföreningar och försäkringsförmedlare ska tillämpa kraven på kundkontroll enligt detta kapitel också i sina filialer i andra än EES-stater. De ovan nämnda rapporteringsskyldiga ska dessutom se till att skyldigheterna enligt detta kapitel fullgörs även i sådana bolag i andra än EES-stater där den rapporteringsskyldiga innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna eller andelarna i bolaget medför.

25 §

25 §

*Tystnadsplikt och undantag från tystnadsplikten**Tystnadsplikt och undantag från tystnadsplikten*

Utan hinder av 1 mom. får den rapporteringsskyldiga informera en sådan i 2 § 1—7 punkten avsedd rapporteringsskyldig med koncession i Finland eller i en annan EES-stat som medverkar i en enskild affärstransaktion som hänför sig till den kund och den affärstransaktion som en anmälan enligt 23 eller 24 § avser om att anmälan har gjorts. Under samma förutsättningar får informationen delges en i 2 § 1—7 punkten avsedd rapporteringsskyldig som har fått koncession i någon annan stat än en EES-stat, om mottagaren av informationen har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna endast denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas, samt om mottagaren dessutom har sådana skyldigheter i fråga om skydd för personuppgifter som motsvarar Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter

Trots 1 mom. får den rapporteringsskyldiga informera sådana i 2 § 1—7 punkten avsedda rapporteringsskyldiga *och betalningsinstitut* med koncession i Finland eller i en annan EES-stat som medverkar i en enskild affärstransaktion som hänför sig till den kund och den affärstransaktion som en anmälan enligt 23 eller 24 § avser om att anmälan har gjorts. Under samma förutsättningar får informationen delges en i 2 § 1—7 punkten avsedd rapporteringsskyldig som har fått koncession i någon annan stat än en EES-stat, om mottagaren av informationen har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas, samt om mottagaren dessutom har sådana skyldigheter i fråga om skydd för personuppgifter som motsvarar Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.

27 §

*Registreringsskyldighet för dem som driver
betalningsrörelse och valutaväxlingsverk-
samhet*

Den som driver *betalningsrörelse* och valuta-
växlingsverksamhet ska registrera sig innan
verksamheten inleds. Registreringsskyldighe-
ten gäller inte verksamhet som drivs tillfälligt
eller i mycket begränsad omfattning och som
uppfyller villkoren enligt 4 §.

27 §

*Registreringsskyldighet för valutaväxlings-
verksamhet*

Den som bedriver valutaväxlingsverksam-
het ska registrera sig innan verksamheten in-
leds. Registreringsskyldigheten gäller inte
verksamhet som bedrivs tillfälligt eller i
mycket begränsad omfattning och som upp-
fyller villkoren enligt 4 §.

29 §

*Betalningsrörelse- och valutaväxlingsre-
gistret samt registret över företagstjänster*

Länsstyrelsen i Södra Finlands län för ett
register över dem som driver betalningsrörel-
se och valutaväxlingsverksamhet (*betalnings-
rörelse- och valutaväxlingsregistret*) och ett
register över tillhandahållare av kapitalför-
valtnings- och företagstjänster (*registret över
företagstjänster*). *Betalningsrörelse- och va-
lutaväxlingsregistret* och registret över före-
tagstjänster förs för tillsynen över att de som
driver *betalningsrörelse* och valutaväxlings-
verksamhet respektive de som tillhandahåller
kapitalförvaltnings- och företagstjänster följer
bestämmelserna i denna lag.

29 §

*Valutaväxlingsregistret samt registret över
företagstjänster*

Länsstyrelsen i Södra Finlands län för ett
register över dem som bedriver valutaväx-
lingsverksamhet (***valutaväxlingsregistret***)
och ett register över tillhandahållare av kapi-
talförvaltnings- och företagstjänster (*registret
över företagstjänster*). Valutaväxlingsre-
gistret och registret över företagstjänster förs
för tillsynen över att de som bedriver valuta-
växlingsverksamhet respektive de som till-
handahåller kapitalförvaltnings- och företags-
tjänster följer bestämmelserna i denna lag.

I valutaväxlingsregistret och registret över
företagstjänster införs följande:

30 §

Avförande ur registret

Länsstyrelsen i Södra Finlands län ska av-
föra en registrerad ur *betalningsrörelse- och
valutaväxlingsregistret* eller registret över fö-
retagstjänster, om den registrerade inte längre
uppfyller villkoren för registrering eller har
upphört med sin verksamhet. Innan en regi-
strerad avförs ur registret ska denne ges till-
fälle att bli hörd.

30 §

Avförande ur registret

Länsstyrelsen i Södra Finlands län ska av-
föra en registrerad ur valutaväxlingsregistret
eller registret över företagstjänster, om den
registrerade inte längre uppfyller villkoren
för registrering eller har upphört med sin
verksamhet. Innan en registrerad avförs ur
registret ska denne ges tillfälle att bli hörd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

31 §

31 §

*Tillsyn**Tillsyn*

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av

1) Finansinspektionen när det gäller kreditinstitut och finansiella institut som avses i 2 § 1 punkten och rapporteringsskyldiga som avses i 2—8 och 10—13 punkten i den nämnda paragrafen,

7) länsstyrelsen i Södra Finlands län när det gäller rapporteringsskyldiga som avses i 2 § 9, 20 och 23 punkten,

Länsstyrelsen i Södra Finlands län övervakar efterlevnaden av förordningen om information om betalaren när det gäller rapporteringsskyldiga som införts i betalningsrörelse- och valutaväxlingsregistret och länsstyrelserna när det gäller sådana andra i 2 § 1 punkten avsedda rapporteringsskyldiga som inte är kreditinstitut eller finansiella institut.

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av

1) Finansinspektionen när det gäller kreditinstitut och finansiella institut som avses i 2 § 1 punkten och rapporteringsskyldiga som avses i 2—8, 10—13 och 20 punkten i den nämnda paragrafen,

7) länsstyrelsen i Södra Finlands län när det gäller rapporteringsskyldiga som avses i 2 § 9 och 23 punkten,

(5 mom. upphävs)

32 §

32 §

*Tillsynsmyndighetens inspektionsrätt**Tillsynsmyndighetens inspektionsrätt*

En behörig tjänsteman vid länsstyrelsen i Södra Finlands län har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den rätt att inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som införts i ett register som avses i 29 § samt för tillsynen över efterlevnaden av förordningen om information om betalaren rätt att inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som införts i betalningsrörelse- och valutaväxlingsregistret.

En behörig tjänsteman vid länsstyrelsen har rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som avses i 2 § 9, 16, 19, 21 och 22 punkten, hos andra som tillhandahåller juridiska tjänster och som avses i 2 § 24 punkten och hos sådana andra i 2 § 1 punkten avsedda rapporteringsskyldiga

En behörig tjänsteman vid länsstyrelsen i Södra Finlands län har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den rätt att inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som införts i ett register som avses i 29 §.

En behörig tjänsteman vid länsstyrelsen har rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som avses i 2 § 16, 19, 21 och 22 punkten, hos andra som tillhandahåller juridiska tjänster och som avses i 2 § 24 punkten och hos andra i 2 § 1 punkten avsedda rapporteringsskyldiga än

än kreditinstitut och finansiella institut. För att övervaka efterlevnaden av förordningen om information om betalaren har en behörig tjänsteman vid länsstyrelsen dessutom rätt att inspektera affärs- och lagerlokaler hos rapporteringsskyldiga som avses i 2 § 1 punkten och som inte är sådana kreditinstitut eller finansiella institut som avses i den punkten.

kreditinstitut och finansiella institut.

33 §

Tvångsmedel

Om den som driver *betalningsrörelse* eller valutaväxlingsverksamhet eller en tillhandahållare av kapitalförvaltnings- och företags-tjänster försummar registreringsskyldigheten, fortsätter att driva en verksamhet som förbjudits i samband med registreringen eller fortsätter med sin verksamhet efter att ha avförts ur registret, kan länsstyrelsen i Södra Finlands län förbjuda utövaren eller tillhandahållaren att fortsätta med sin verksamhet. Om utövaren eller tillhandahållaren underlåter att anmäla om ändringar i de uppgifter som antecknats i registren, kan länsstyrelsen i Södra Finlands län uppmana denne att fullgöra sina skyldigheter inom en viss tid.

33 §

Tvångsmedel

Om den som bedriver valutaväxlingsverksamhet eller tillhandahåller kapitalförvaltnings- och företagstjänster försummar registreringsskyldigheten eller fortsätter att bedriva verksamhet som förbjudits i samband med registreringen eller fortsätter med sin verksamhet efter att ha avförts ur registret, kan länsstyrelsen i Södra Finlands län förbjuda denne att fortsätta med sin verksamhet. Om utövaren eller tillhandahållaren underlåter att anmäla ändringar i de uppgifter som antecknats i registren, kan länsstyrelsen i Södra Finlands län uppmana denne att fullgöra sina skyldigheter inom en viss tid.

43 §

Betalningstjänstförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oakt-samhet bryter mot

1) bestämmelserna om lämnande, medsändande och bevarande av information om betalaren i artikel 5—7, 11, 12 eller 13.5 i förordningen om information om betalaren,

2) bestämmelserna om undersökning av om det saknas information om betalaren i artikel 8 i förordningen om information om betalaren,

3) bestämmelserna om åtgärder som ska vidtas med anledning av att information om betalaren saknas eller är ofullständig i artikel 9 eller 10 eller artikel 13.2—13.4 i förordningen om information om betalaren, eller

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4) bestämmelserna om samarbetskyldigheter i artikel 14 förordningen om information om betalaren,

ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för **betalningstjänstförseelse** dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 8 kap. 1 och 2 § i bokföringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i bokföringslagen av den 30 december 1997 (1336/1997) 8 kap 1 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1312/2004, samt
ändras 8 kap. 1 § 3 mom. och 2 § 3 mom., sådana de lyder i nämnda lag 1312/2004, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

Särskilda bestämmelser

1 §

1 §

Tillsyn över lagen

Tillsyn över lagen

Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i

1) kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och i finansinstitut som hör till deras konsolideringsgrupp,

2) sammanslutningar av andelsbanker som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001),

3) depositionsbankers säkerhetsfonder och insättningsgarantifonder som avses i kreditinstitutslagen samt i ersättningsfonder som avses i lagen om värdepappersföretag,

Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i

1) kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och i finansinstitut som hör till deras konsolideringsgrupp,

2) sammanslutningar av andelsbanker som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001),

3) depositionsbankers säkerhetsfonder och insättningsgarantifonder som avses i kreditinstitutslagen samt i ersättningsfonder som avses i lagen om värdepappersföretag,

4) värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag och i finansinstitut som hör till deras konsolideringsgrupp,

5) fondbolag och placeringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder,

6) optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988),

7) bokföringsskyldiga som iakttar internationella redovisningsstandarder, på det sätt som närmare bestäms i 24 a § i lagen om Finansinspektionen (587/2003).

4) värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag (922/2007) och i finansinstitut som hör till deras konsolideringsgrupp,

5) fondbolag och placeringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder,

6) optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988),

7) betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut (/),

8) försäkringsbolag som avses i försäkringsbolagslagen (521/2008),

9) arbetspensionsförsäkringsbolag som avses i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997),

10) utländska försäkringsbolag som avses i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995),

11) försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

12) försäkringskassor som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992),

13) pensionsstiftelser som avses i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995),

14) Pensionsskyddscentralen som avses i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

15) lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbrukare (1280/2006),

16) sjömanspensionskassor som avses i lagen om sjömanspensioner (1290/2006),

17) försäkringsförmedlare som avses i lagen om försäkringsförmedling (570/2005),

18) Trafikförsäkringscentralen som avses i trafikförsäkringslagen (279/1959),

19) Patientförsäkringscentralen som avses i patientskadelagen (585/1986),

20) Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund som avses i lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

21) Miljöförsäkringscentralen som avses i lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

22) pensionsfonden som avses i lagen om statens pensionsfond (1297/2006),

23) kommunala pensionsanstalten som avses i lagen om kommunala pensioner (549/2003)

24) arbetslöshetskassor som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),

25) arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

26) Utbildningsfonden som avses i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

27) försäkringsholdingsammanslutningar som avses i försäkringsbolagslagen,

28) konglomerats holdingsammanslutningar som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004),

29) bokföringsskyldiga som iakttar internationella redovisningsstandarder, så som närmare föreskrivs i 37 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

(4 mom. upphävs)

Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i fråga om bokföringsskyldiga som enligt lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999) hör till Försäkringsinspektionens tillsynsobjekt, om inte något annat följer av 3 mom. 7 punkten.

2 §

Bokföringsnämnd

Vad som i 1 och 2 mom. bestäms om bokföringsnämndens befogenhet och uppgifter tillämpas inte på bokföringsskyldiga som avses i 1 § 3 mom. 1—6 punkten eller 4 mom. eller på andra bokföringsskyldiga till den del det är fråga om tillämpningen av de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 §. Bokföringsnämnden kan dock utan hinder av vad som anförs ovan ge utlåtanden om tillämpningen av standarderna till Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen för deras tillsynsuppgift som avses i 1 § samt till sådana bokföringsskyldiga som avses i 24 a § i lagen om Finansinspektionen och som begärt ett utlåtande på det sätt som avses i lagrummet

2 §

Bokföringsnämnd

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om bokföringsnämndens befogenheter och uppgifter tillämpas inte på bokföringsskyldiga som avses i 1 § 3 mom. 1—28 punkten eller på andra bokföringsskyldiga till den del det är fråga om tillämpning av de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 §. Bokföringsnämnden kan dock trots vad som anförs ovan ge utlåtanden om tillämpningen av standarderna till Finansinspektionen för dess tillsynsuppgift enligt 1 § samt till sådana bokföringsskyldiga som avses i 37 § i lagen om Finansinspektionen och som begärt utlåtande på det sätt som avses i lagrummet.

Denna lag träder i kraft den 20 .